

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego w 2017 r.

Report on the socio-economic situation of lubelskie voivodship in 2017

Urząd Statystyczny w Lublinie Statistical Office in Lublin

Lublin 2018

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Lublinie – Lubelski Ośrodek Badań Regionalnych

Statistical Office in Lublin – Lublin Centre for Regional Surveys

Zespół autorski

Editorial team

Zofia Dymek, Sławomir Dziaduch, Aleksandra Jangas-Kurzak, Aneta Olszewska-Welman, Łukasz Poszepczyński, Elżbieta Sochacka, Magdalena Ściborek-Rycyk

Kierujący

Supervisor

Krzysztof Markowski

Prace redakcyjne

Editorial work

Aleksandra Jangas-Kurzak, Aneta Olszewska-Welman, Elżbieta Sochacka

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Aleksandra Jangas-Kurzak, Aneta Olszewska-Welman

Publikacja dostępna na stronie

Publications available on website

lublin.stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

W społeczeństwie informacyjnym i gospodarce opartej na wiedzy bardzo duże znaczenie ma dostęp do rzetelnych danych i możliwość ich profesjonalnej analizy. Od tego często zależy zarówno jakość podejmowanych decyzji na różnych szczeblach zarządzania, jak również powodzenie wielu przedsięwzięć. Urząd Statystyczny w Lublinie wychodząc naprzeciw potrzebom informacyjnym przedsiębiorców, jednostek samorządu terytorialnego, pracowników naukowych oraz mieszkańców naszego regionu, przygotował „Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego w 2017 r.". Publikacja ta obejmuje zjawiska najbardziej istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu, do których można zaliczyć m.in. procesy demograficzne, sytuację na rynku pracy, zmiany cen, kształtowanie się poziomu wynagrodzeń i świadczeń społecznych, zmiany w podstawowych obszarach gospodarki narodowej, (tj. w przemyśle, budownictwie, rolnictwie, handlu itp.) wyniki finansowe przedsiębiorstw, nakłady inwestycyjne, itp.

Opracowanie składa się z kilku części, tj. z krótkiej syntezy przedstawiającej podstawowe tendencje, tablicy przedstawiającej dane regionu lubelskiego na tle kraju, zestawu wykresów przedstawiających województwo lubelskie na tle innych województw, części analitycznej, uwag ogólnych oraz aneksu zawierającego tablice przeglądowe prezentujące dane dla województwa lubelskiego. Część analityczna podzielona została na działy tematyczne, w których przedstawiono najważniejsze zjawiska i tendencje występujące w okresie ostatnich lat. Poszczególne działy zostały wzbogacone licznymi tabelami oraz prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów. Z kolei zamieszczony na końcu publikacji aneks zawiera tablice prezentujące dane dla województwa lubelskiego w retrospekcji od 2005 roku oraz szczegółowe dane z ostatnich 2 lat według miesięcy.

Mam nadzieję, że niniejsze opracowanie będzie dla Państwa użytecznym źródłem wiedzy w zakresie przedstawianych zagadnień, jak również zachętą do głębszego zaznajomienia się z problematyką bieżących zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej województwa dostępną m.in. na naszej stronie internetowej <http://lublin.stat.gov.pl>. Dotyczy to szczególnie publikacji: „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” oraz „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego”, które zawierają szczegółowe dane w ujęciu miesięcznym i kwartalnym.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Lublinie

dr Krzysztof Markowski

Lublin, maj 2018 r.

Preface

In information society and knowledge based economy, the access to reliable data and the possibility of data analysis is very important. This is the main factor determining the quality of decision made on various levels of management as well as the success of varied undertakings. In order to meet the information needs of businesses, local governments, academics and residents of the region, Statistical Office in Lublin prepared „Report on the socio-economic situation of lubelskie voivodship in 2017”. The thematic scope of the publication covers the most important phenomena in terms of socio-economic development of the region, including demographic changes, trends on the labor market, price changes and inflation, the evolution of the level of wages and social benefits, changes in key areas of national economy (industry, construction, agriculture, trade), financial results of non-financial entities, investment outlays.

The compilation consists of a short synthesis summarizing the main trends observed in the voivodship, table representing the lubelskie voivodship on the background of the country, a set of graphs depicting the lubelskie voivodship compared to other regions, the analytical part, general notes and appendix containing review tables presenting data for the lubelskie voivodship. Analytical part was divided into thematic sections, in which the most important phenomena and trends in recent years were presented. The sections have been enriched by numerous tables and graphical presentation as a set of maps and charts. On the other hand, appendix placed on the end of this publication contains tables showing data for the lubelskie voivodship in retrospection since 2005, and detailed data for the last 2 years by month.

I hope that this study provides you with a useful source of knowledge in the scope of presented issues as well as the incentive to acquaint with the problems of current changes in the socio-economic region available among others on our website <http://lublin.stat.gov.pl>. It concerns especially: „Information on socio-economic situation of the lubelskie voivodship” and „Statistical Bulletin of lubelskie voivodship” including detailed data on a monthly and quarterly basis.

Director
of Statistical Office
in Lublin

Krzysztof Markowski, PhD

Lublin, May 2018

Spis treści

Contents

Przedmowa.....	3
<i>Preface .....</i>	<i>4</i>
Znaki umowne. Skróty.....	6
<i>Symbols. Abbreviations .....</i>	<i>6</i>
Synteza.....	7
<i>Executive summary.....</i>	<i>9</i>
Województwa na tle kraju.....	11
<i>Voivodship against the background of the country.....</i>	<i>11</i>
Województwo na tle pozostałych województw w 2017 r.	12
<i>Voivodship against the background of other voivodships in 2017.....</i>	<i>12</i>
Podział i powierzchnia województwa	15
<i>Division and area of voivodship .....</i>	<i>15</i>
Ludność.....	16
<i>Population .....</i>	<i>16</i>
Rynek pracy.....	22
<i>Labour market.....</i>	<i>22</i>
Wynagrodzenia.....	38
<i>Wages and salaries.....</i>	<i>38</i>
Świadczenia społeczne	41
<i>Social benefits.....</i>	<i>41</i>
Ceny	46
<i>Prices .....</i>	<i>46</i>
Rolnictwo	52
<i>Agriculture .....</i>	<i>52</i>
Przemysł.....	61
<i>Industry.....</i>	<i>61</i>
Budownictwo	65
<i>Construction.....</i>	<i>65</i>
Budownictwo mieszkaniowe.....	69
<i>Residential construction.....</i>	<i>69</i>
Rynek wewnętrzny	76
<i>Internal market.....</i>	<i>76</i>
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	80
<i>Financial results of non-financial enterprises.....</i>	<i>80</i>
Nakłady inwestycyjne.....	84
<i>Investments outlays.....</i>	<i>84</i>
Uwagi ogólne	86
<i>General notes .....</i>	<i>89</i>
Aneks	92
<i>Appendix.....</i>	<i>92</i>

Znaki umowne

Symbols

Symbol <i>Symbol</i>	Opis <i>Description</i>
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło <i>magnitude zero</i>
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit</i>
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 <i>magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit</i>
Kropka (-)	zupelny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>
Znak x	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form</i>
„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>
Znak *	dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych <i>data revised</i>
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Skróty

Abbreviations

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
zł zl	złoty <i>zloty</i>
tys. thous.	tysiąc <i>thousand</i>
mln	milion <i>million</i>
g	gram <i>gram</i>
kg	kilogram <i>kilogram</i>
t	tona <i>tonne</i>
dt	decytona <i>deciton</i>
l	litr <i>litre</i>

Skrót <i>Abbreviation</i>	Znaczenie <i>Meaning</i>
ha	hektar <i>hectare</i>
m ²	metr kwadratowy <i>square metre</i>
m ³	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
km ²	kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
kpl.	komplet <i>set</i>
szt. psc	sztuka <i>piece</i>
p.proc. pp	punkt procentowy <i>percentage point</i>
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności <i>NACE classification</i>

Synteza

Ludność

Od połowy lat dziewięćdziesiątych XX wieku z roku na rok systematycznie maleje liczba ludności województwa lubelskiego. W porównaniu z 2016 rokiem odnotowano zwiększenie liczby urodzeń oraz liczby zgonów. Zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji ludności na pobyt stały w omawianym okresie było ujemne.

Rynek pracy

W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na wyższym poziomie od notowanego rok wcześniej.

W ujęciu rocznym zanotowano zmniejszenie ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych i spadek stopy bezrobocia oraz zwiększenie liczby ofert zatrudnienia, którymi dysponowały urzędy pracy. Osoby pozostające bez pracy dłużej niż 1 rok nadal stanowiły znaczącą część bezrobotnych zarejestrowanych, a odsetek tych osób był mniejszy od notowanego przed rokiem.

Wynagrodzenia

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r. w województwie lubelskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. W porównaniu z 2016 r. zwiększyło się również średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Świadczenia społeczne

W województwie lubelskim w 2017 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów miała wpływ rosnąca zbiorowość osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS. W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

Ceny

W województwie lubelskim w 2017 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku wzrosły o 2,2%, natomiast w kraju o 2,0%.

Rolnictwo

W województwie lubelskim w 2017 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyło się pogłowie bydła i trzody chlewnej. Zaobserwowano również wzrost cen skupu żywca rzeźnego, co przyczyniło się do zwiększenia skupu żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso.

W omawianym okresie skup ziarna zbóż podstawowych łącznie z mieszankami zbożowymi zmniejszył się, mimo iż cen skupu zbóż wzrosły. Zwiększyły się również ceny zbóż na targowiskach.

W województwie lubelskim w 2016 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej.

Przemysł

W 2017 r. w województwie lubelskim, w porównaniu z rokiem poprzednim, wystąpił wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Zanotowano również wzrost wydajności pracy i przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Budownictwo

W 2017 r. w województwie lubelskim zanotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż rok wcześniej była także wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano również zwiększenie wydajności pracy i przeciętnego zatrudnienia w budownictwie.

Budownictwo mieszkaniowe

W 2017 r., w województwie lubelskim w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, liczba wydanych pozwoleń na ich realizację lub zgłoszeń z projektem budowlanym oraz liczba rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego.

Rynek wewnętrzny

W województwie lubelskim w 2017 r. miał miejsce wzrost wartości sprzedaży detalicznej i hurtowej w odniesieniu do roku 2016.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

W 2017 r., w województwie lubelskim wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były korzystniejsze niż uzyskane rok wcześniej. W porównaniu z 2016 rokiem poprawił się: wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik finansowy brutto oraz netto. Ponadto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto. W skali roku poprawie uległy wskaźniki: poziomu kosztów z całokształtu działalności i rentowności obrotu brutto i netto. Pogorszył się wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz płynności finansowej I i II stopnia.

Nakłady inwestycyjne

W 2017 r. odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych w badanych przedsiębiorstwach mających siedzibę na terenie województwa lubelskiego. Również liczba i wartość kosztorysowa rozpoczętych inwestycji była wyższa niż w 2016 r.

Executive summary

Population

Observed since the mid-90s of the twentieth century systematic decline of population in the voivodship continued in 2017. Compared to 2016, the number of births and deaths was higher. Both the natural increase and the net migration of the population for permanent residence were negative.

Labour market

In 2017, there was an increase in average employment in the enterprise sector, compared to previous year.

During the year, there was a decrease of the total number of registered unemployment and unemployment rate as well as an increase of the number of employment offers from labour offices, compared with the previous year. The unemployed for longer than 1 year constituted significant part of registered unemployment and percentage of these persons was lower than in previous year.

Wages and salaries

In 2017 the average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in lubelskie voivodship were at a level higher than a year earlier. Compared to 2016, the average wages and salaries per hour increased.

Social benefits

In the lubelskie voivodship, in 2017, the average number of retirees and pensioners was at a higher level than a year earlier. The direction of changes taking place in the whole population of beneficiaries was influenced by the increasing population of the people receiving benefits paid by ZUS. In the analysed year an increase in the average monthly gross pensions was reported, the higher dynamics was characterized by benefits paid by ZUS than paid to the individual farmers.

Prices

As in the country, in 2017 prices of consumer goods and services increased compared to 2016.

Agriculture

In lubelskie voivodship, in relation to the previous year, herds of cattle and pigs increased. An increase in the purchase price of slaughter livestock was also observed, which contributed to an increase in the purchase of slaughter animals per meat.

In the discussed period, the procurement of basic cereals, including cereal mixed, decreased, even though the procurement prices of cereals increased. Cereal prices on marketplaces also increased.

In 2016, in the lubelskie voivodship, in relation to the previous year, there was an increase in global agricultural production (in constant prices), due to the higher value of crop production.

Industry

In comparison with 2016, there was an increase in sold production of industry. There was also an increase in labour productivity, and average employment in the industry.

Construction

In 2017, in the lubelskie voivodship there was an increase in sold production of construction in relation to the previous year. The construction and assembly production was also higher than in the previous year. During this period, an increase in labour productivity and average employment in construction was observed.

Residential construction

In 2017, in comparison with 2016, there was an increase in the number of dwellings completed, the number of permits issued as well as in the number of new constructions. The average usable floor space of 1 dwelling was less than in previous year.

Internal market

In the lubelskie voivodship, in 2017 there was an increase in the value of retail sales and wholesale in relation to 2016.

Financial results of non-financial enterprises

In 2017, the surveyed companies achieved better financial results than in the previous year. Compared to 2016, there was an increase in financial result on sale of products, goods and materials, gross and net financial result. In addition, the share of companies showing net profit in the total number of companies increased. The cost level indicator and gross and net turnover profitability rates were higher than in the previous year. The sale, the financial liquidity rate of the first and the second degree were higher.

Investment outlays

In 2017, an increase in investment outlays in enterprises surveyed in the lubelskie voivodship was observed. Also the number and the estimated value of commenced investments were higher, compared to 2016.

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Tablica 1. Wybrane dane ogólnopolskie i wojewódzkie w 2017 r.
Table 1. Selected national and voivodship data in 2017

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Lubelskie
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)	123	85
Przyrost naturalny na 1000 ludności Natural increase per 1000 population	-0,02	-1,19
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population	0,04	-2,22
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^a w % Activity rate ^a by the LFS in %	56,4	54,9
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^a w % Employment rate a by the LFS in %	53,7	51,0
Stopa bezrobocia według BAEL ^a w % Unemployment rate ^a by the LFS in %	4,9	7,2
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł Average monthly gross wages and salaries in enterprise sector in zł	4530,47	3882,99
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł Average monthly gross retirement and other pension paid by ZUS in zł	2072,44	1870,57
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in zł	1200,00	1201,47
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100) Price indices of consumer goods and services	102,0	102,2
Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym w 2016 r. ^b w ha Average area of agricultural land in agricultural holding in 2016 ^b in ha	10,31	7,94
Obsada bydła ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Cattle stock ^c per 100 ha agricultural land in pcs	42,0	25,7
Obsada trzody chlewnej ^c na 100 ha użytków rolnych w szt. Pigs stock ^c per 100 ha agricultural land in pcs	77,7	42,3
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w przemyśle w zł Sold production of industry (current prices) per paid employee in industry in zł	510575	360308
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) na 1 zatrudnionego w budownictwie w zł Sold production of construction (current prices) per paid employee in construction in zł	494193	298705
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1000 population	4,6	3,5
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) Entities of the national economy in the REGON register per 10 thous. population (as of 31 XII)	1121	834
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności (stan w dniu 31 XII) Commercial companies with foreign capital participation per 10 thous. population (as of 31 XII)	24	9
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych w % Share of profitable enterprises in the total number of non-financial enterprises surveyed in %	81,0	81,1
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych w % Turnover profitability rate in non-financial enterprises in %	94,8	93,3
Dynamika nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach (rok poprzedni = 100; ceny bieżące) Dynamics of investment outlays in enterprises (previous year = 100; current prices)	104,4	110,8
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2015 r. w zł Gross domestic product (current prices) per capita in 2015 in zł	46792	32074

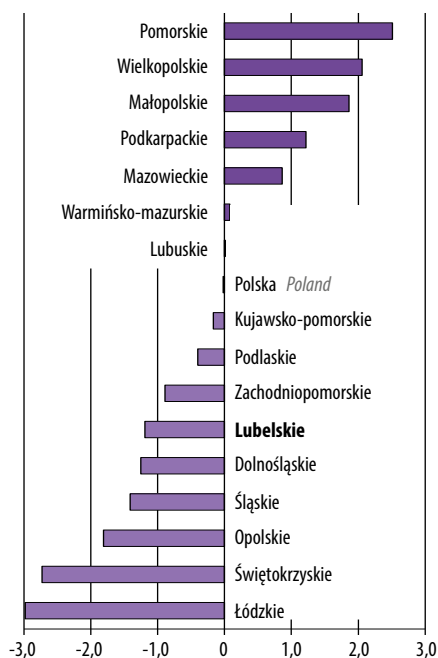
a Przeciętne w roku. b Dane na podstawie reprezentacyjnego badania struktury gospodarstw rolnych, przeprowadzanego co 3 lata. c Stan w czerwcu.
a Annual averages. b Data on the basis of the representative survey, conducted every three years. c As of June.

Województwo na tle pozostałych województw w 2017 r.

Voivodship against the background of other voivodships in 2017

Wykres 1.
Chart 1.

Przyrost naturalny na 1000 ludności
Natural increase per 1000 population

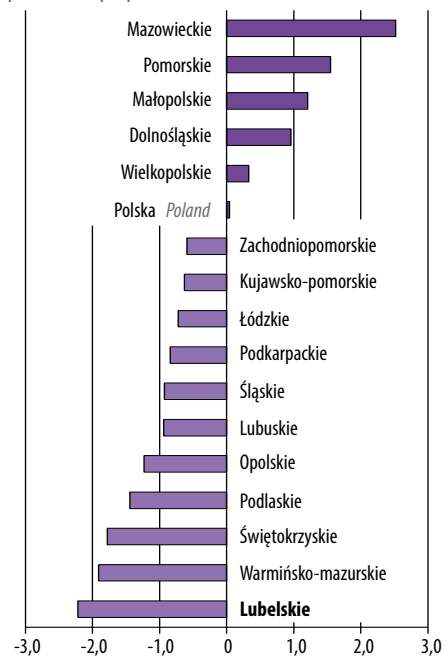

Wykres 2.

Chart 2.

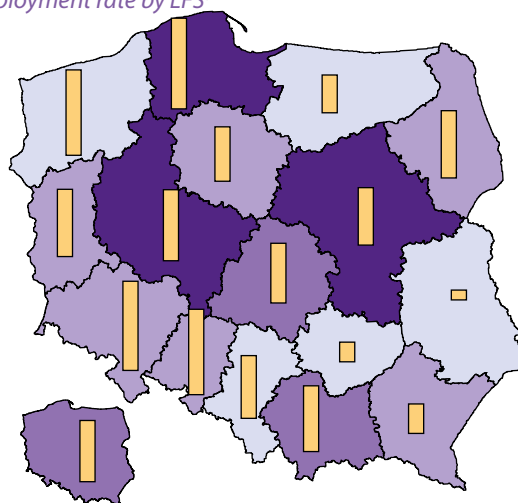
Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności

Net migration for permanent residence per 1000 population

Mapa 1.
Map 1.

Wskaźnik zatrudnienia według BAEL^a
Employment rate by LFS^a

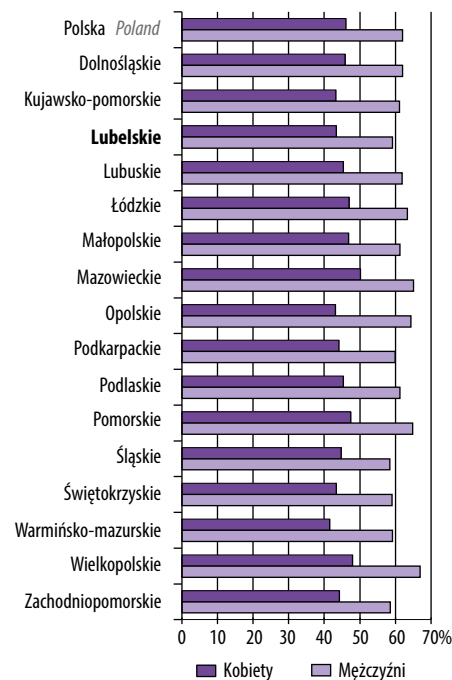
W %
In %

55,5 – 57,2
53,6 – 55,5
51,6 – 53,5
50,2 – 51,5

Wzrost w porównaniu z 2010 r. w p. proc.
Increase in relation to 2010 in pp

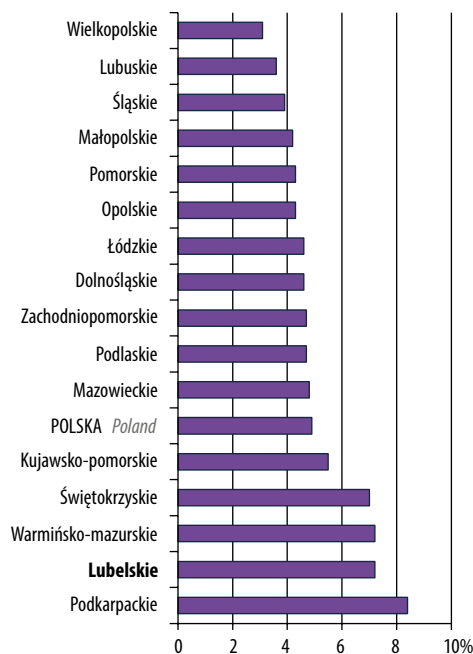
5,5
4,0
2,0
0

a Przeciętne w roku.
a Annual averages.

Wykres 3.
Chart 3.

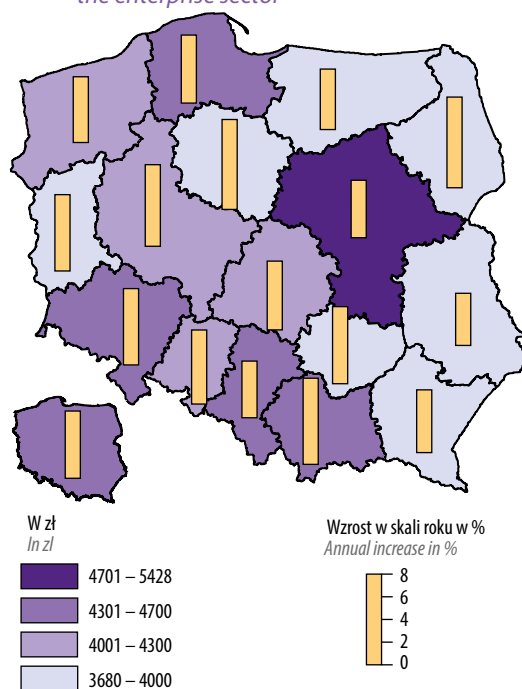
Stopa bezrobocia według BAEL^a
Unemployment rate by LFS^a

^a Przeciętne w roku.
a Annual averages.

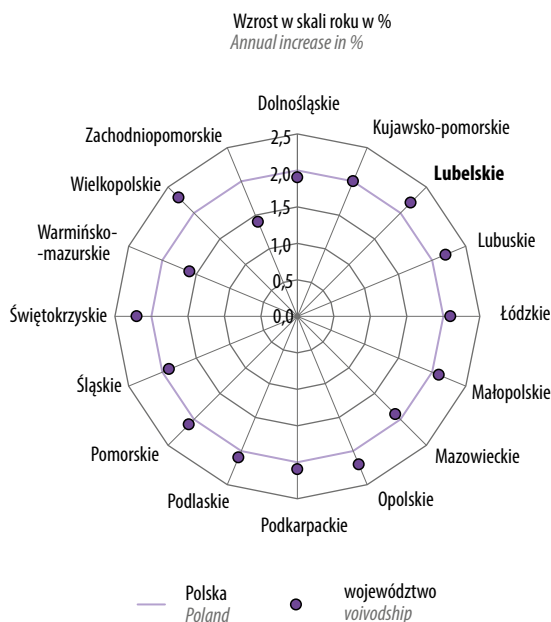
Mapa 2.
Map 2.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector

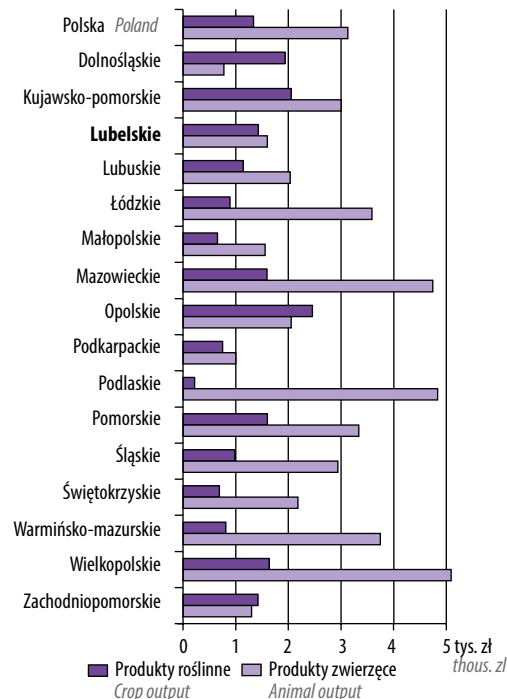
Wykres 4.
Chart 4.

Zmiany cen towarów i usług konsumpcyjnych
Price changes of consumer goods and services

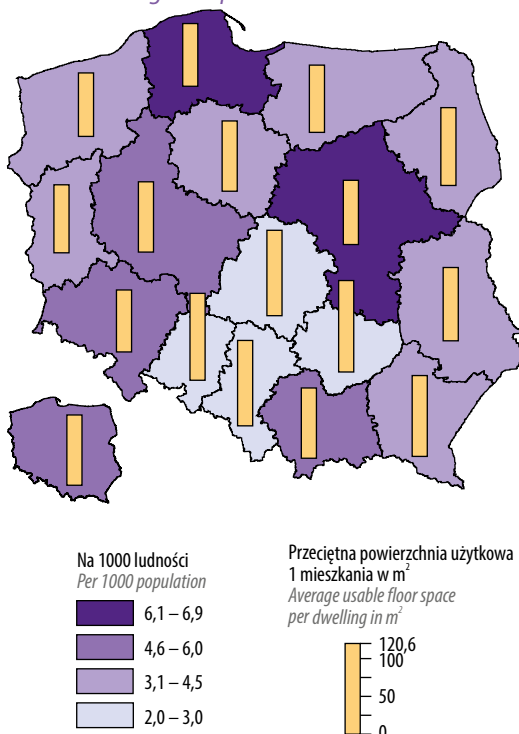
Wykres 5.
Chart 5.

Wartość skupu produktów rolnych na ha użytków rolnych
Value of agricultural products procurement per 1 ha agricultural land

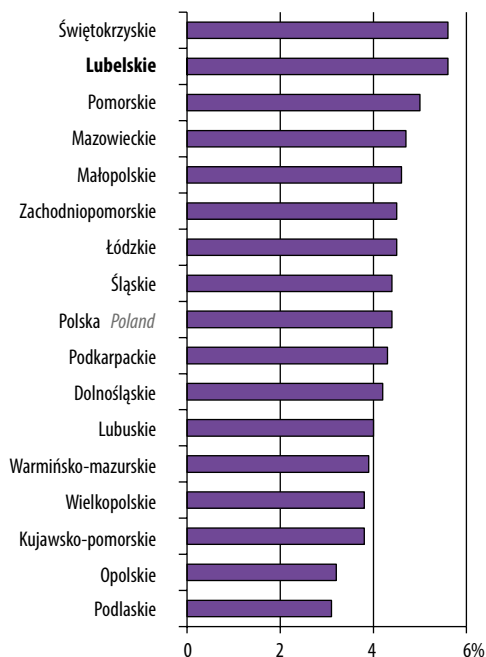
Mapa 3.
Map 3.

Mieszkania oddane do użytkowania
Dwellings completed

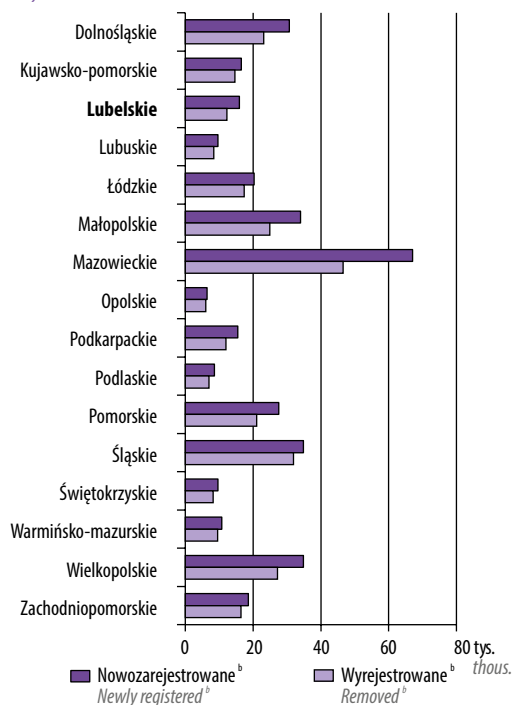
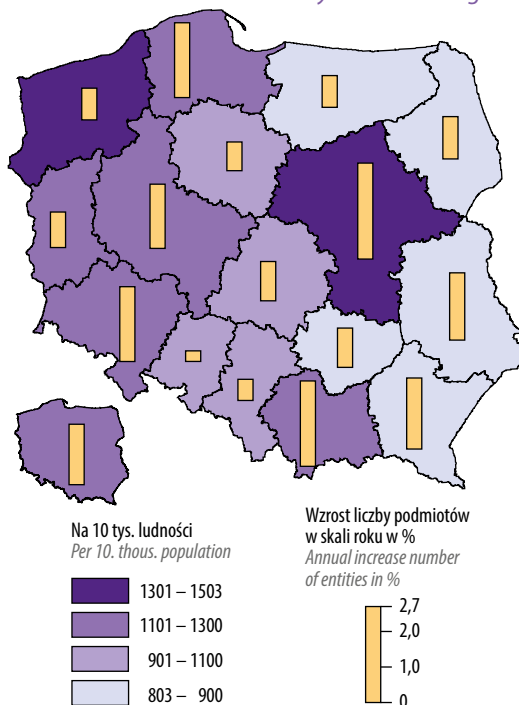
Wykres 6.
Chart 6.

Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych
Net turnover profitability rate in non-finances enterprises

Mapa 4.
Map 4.

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a
Entities of the national economy in business register (REGON)^a

a Stan w dniu 31 XII; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. b W ciągu roku, w podziale według województw nie uwzględniono podmiotów, dla których informacja o adresie siedziby / miejscu zamieszkania nie występuje w rejestrze REGON.

a As of 31 XII; excluding persons tending private farms in agriculture. b During a year, the division by voivodships does not include entities, which have not registered the address of the office / place of residence in business register (REGON).

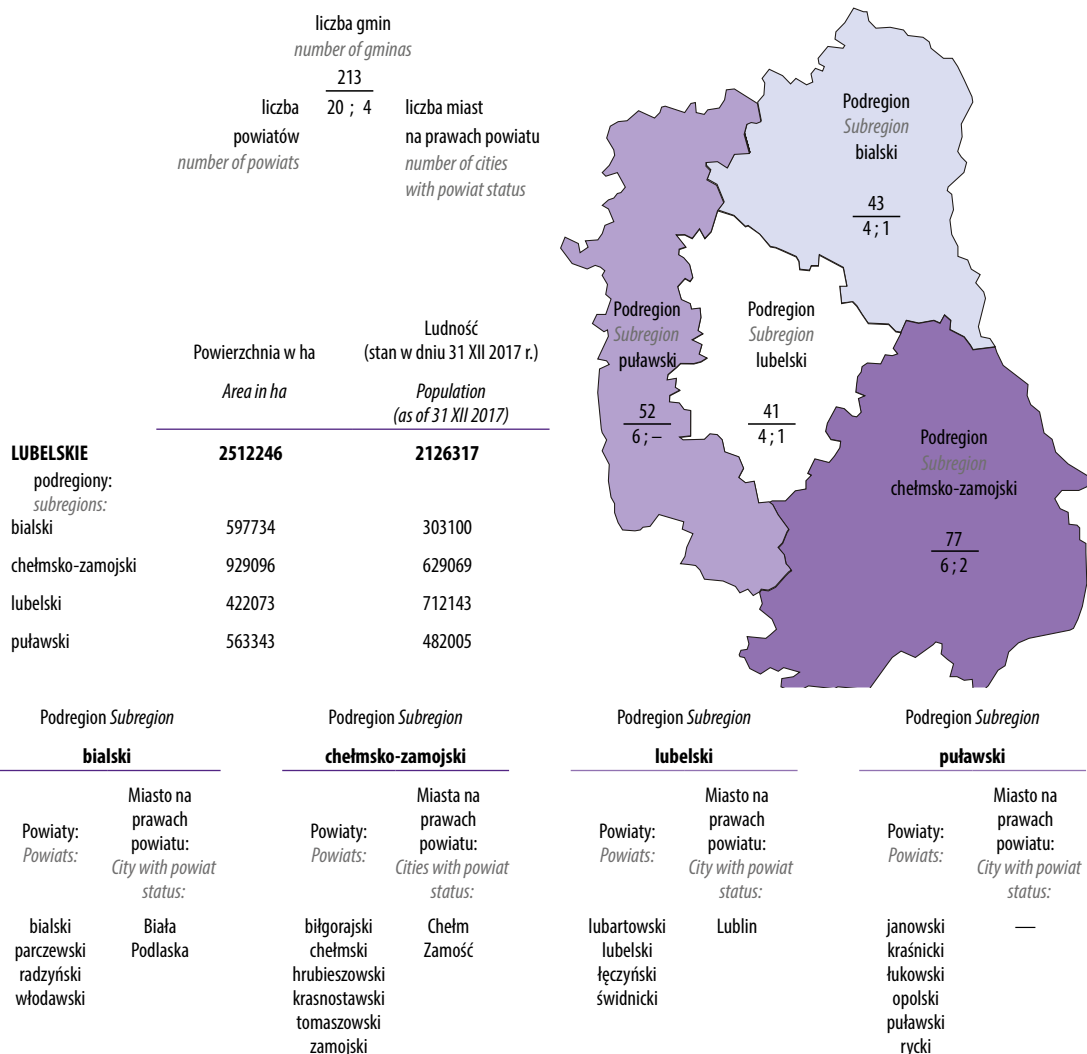
Podział i powierzchnia województwa

Division and area of voivodship

Podział województwa lubelskiego według Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS)¹ w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Division of lubelskie voivodship by the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS)¹ in 2017 As of 31 XII

Według stanu w dniu 1 I 2017 r. województwo lubelskie zajmowało powierzchnię 25122 km² (2512246 ha), co stanowiło 8,0% powierzchni kraju. Według stanu w dniu 31 XII 2017 r. liczba mieszkańców wyniosła 2126317 osób, tj. 5,5% ogółu ludności Polski. Gęstość zaludnienia na 1 km² wynosiła 85 osób. W miastach mieszkało 46,5% ludności województwa.

¹ NTS obejmuje 5 poziomów: 3 poziomy zasadniczego podziału terytorialnego kraju oraz dodatkowo 2 poziomy nieadministracyjne – regiony (NTS 1) grupujące jednostki szczebla wojewódzkiego oraz podregiony (NTS 3) grupujące w ramach województwa kilka do kilkunastu powiatów.

¹ NTS includes 5 levels: 3 levels of the country's basic territorial division and additionally 2 non-administrative levels – regions (NTS 1) grouping the voivodship level units and subregions (NTS 3) grouping within the voivodship several to a dozen or so powiats.

Ludność

Population

Od połowy lat dziewięćdziesiątych XX wieku z roku na rok systematycznie maleje liczba ludności województwa lubelskiego. W porównaniu z 2016 r. odnotowano zwiększenie liczby urodzeń oraz liczby zgonów. Zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji ludności na pobyt stały w omawianym okresie było ujemne.

Według danych szacunkowych w dniu 31 grudnia 2017 r. w województwie lubelskim mieszkało 2126,3 tys. osób. W porównaniu z 2016 r. liczba ludności zmalała o 7,0 tys., a w stosunku do 2010 r. – o 52,3 tys. osób. Populacja województwa stanowiła 5,5% ogółu ludności Polski. Średnia gęstość zaludnienia (liczba osób przypadających na 1 km²) w województwie lubelskim była niższa niż w kraju i wyniosła 85 osób na km² wobec 123 w kraju. W miastach na 1 km² przypadało 974, a na wsi 47 osób. W poszczególnych powiatach województwa rozmieszczenie ludności nie było równomierne – największe zagęszczenie występowało w miastach na prawach powiatu, tj. w Lublinie (2305) i Zamościu (2121), a najmniejsze w powiecie włodawskim (31) i parczewskim (37).

Województwo lubelskie odznacza się niższym niż średnia w kraju poziomem urbanizacji. W 47 miastach zamieszkiwało 46,5% ogółu ludności, podczas gdy przeciętnie w kraju ludność miast stanowiła 60,1% ogółu populacji. Największym miastem pod względem liczby ludności był Lublin, w którym mieszkało 339,9 tys. osób. Mieszkańcy Lublina stanowili 34,4% ludności miast i 16,0% ogółu ludności województwa. W stosunku do poprzedniego roku liczba mieszkańców Lublina zmalała o 0,2% (0,6 tys.).

Z powiatów ziemskich najbardziej zurbanizowane były powiaty: świdnicki (58,5% stanowiła ludność miast), puławski (47,7%) oraz rycki (46,1%), natomiast najmniejszy udział mieszkańców miast odnotowano w powiecie lubelskim (7,6%) i chełmskim (10,1%).

Szacunki liczby i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się **metodą bilansową**, przyjmując wyniki ostatniego spisu powszechnego jako bazę wyjściową do obliczenia danych dla danej gminy z uwzględnieniem liczby urodzeń, zgonów, salda migracji wewnętrznych i zagranicznych oraz zmian administracyjnych, jakie miały miejsce w bilansowanym okresie. Prezentowane dane dotyczą ludności zamieszkałej w danej gminie, tj. liczby ludności zameldowanej na pobyt stały skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące. Jako bazę wyjściową bilansów przyjęto wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, z tym, że dla 2010 r. – według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.

Tablica 2.
Table 2.

Ludność na podstawie bilansów
Population on the basis of balances

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Stan w dniu 30 VI w tys.	38517	38455	38427	38422	<i>As of 30 VI in thous.</i>
w tym kobiety	19869	19847	19835	19834	<i>of which females</i>
Miasta	23449	23203	23149	23126	<i>Urban areas</i>
Wieś	15068	15252	15278	15297	<i>Rural areas</i>
Stan w dniu 31 XII:					<i>As of 31 XII:</i>
w tys.	38530	38437	38433	38434	<i>in thous.</i>
na 1 km ²	123	123	123	123	<i>in 1 km²</i>
w tym kobiety					<i>of which females</i>
w tys.	19877	19839	19840	19840	<i>in thous.</i>
na 100 mężczyzn	107	107	107	107	<i>per 100 males</i>
Miasta:					<i>Urban areas:</i>
w tys.	23429	23166	23129	23109	<i>in thous.</i>
w %	60,8	60,3	60,2	60,1	<i>in %</i>
Wieś:					<i>Rural areas:</i>
w tys.	15101	15271	15304	15324	<i>in thous.</i>
w %	39,2	39,7	39,8	39,9	<i>in %</i>
LUBELSKIE					
Stan w dniu 30 VI w tys.	2182	2143	2136	2129	<i>As of 30 VI in thous.</i>
w tym kobiety	1111	1104	1101	1097	<i>of which females</i>
Miasta	1015	991	992	990	<i>Urban areas</i>
Wieś	1166	1152	1144	1140	<i>Rural areas</i>
Stan w dniu 31 XII:					<i>As of 31 XII:</i>
w tys.	2179	2140	2133	2126	<i>in thous.</i>
na 1 km ²	87	85	85	85	<i>in 1 km²</i>
w tym kobiety					<i>of which females</i>
w tys.	1122	1103	1100	1096	<i>in thous.</i>
na 100 mężczyzn	106	106	106	106	<i>per 100 males</i>
Miasta:					<i>Urban areas:</i>
w tys.	1013	988	989	988	<i>in thous.</i>
w %	46,5	46,2	46,4	46,5	<i>in %</i>
Wieś:					<i>Rural areas:</i>
w tys.	1166	1152	1144	1138	<i>in thous.</i>
w %	53,5	53,8	53,6	53,5	<i>in %</i>

Struktura ludności według płci w województwie lubelskim od wielu lat nie zmienia się znacząco. W 2017 r. kobiety stanowiły podobnie jak przed rokiem 51,5% ogółu mieszkańców województwa. W Polsce tendencja jest podobna. W ogólnej liczbie mieszkańców przeważały kobiety, których odsetek w 2017 r. wyniósł 51,6%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) ukształtował się na podobnym poziomie jak rok wcześniej (i w latach poprzednich) osiągając wartość 106, w Polsce zaś na przestrzeni ostatnich lat przyjmował wartość 107.

Dane o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) zostały obliczone zgodnie z kryteriami definicji urodzenia i zgonu noworodka – rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

W 2017 r. w województwie lubelskim zarejestrowano 20898 urodzeń żywych. W porównaniu z 2016 r. liczba urodzeń wzrosła o 6,3%, a w stosunku do 2010 r. zmalała o 7,7%. **Współczynnik urodzeń żywych** wyniósł 9,81‰ i był nieco wyższy w stosunku do notowanego rok wcześniej (9,21‰), ale niższy niż w 2010 r. (10,38‰).

W kraju w 2017 r. w porównaniu z 2016 r. urodziło się więcej dzieci (o 5,2%), a w porównaniu z 2010 r. mniej (o 2,7%). Współczynnik urodzeń wyniósł 10,46‰ wobec 9,95‰ przed rokiem i 10,73‰ w 2010 r.

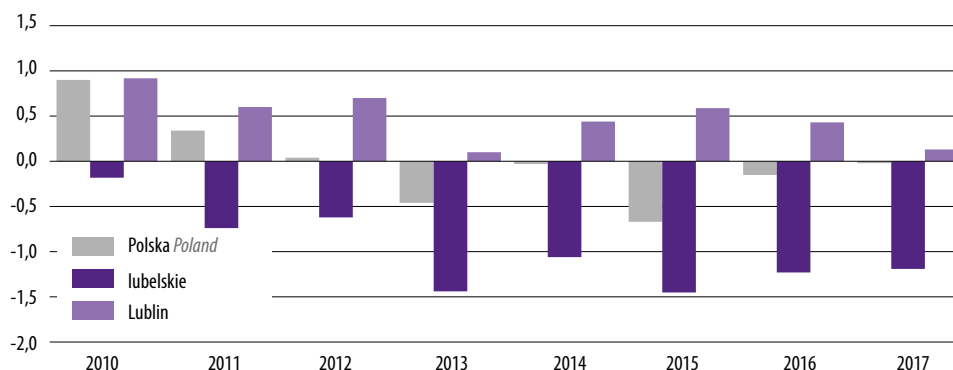
Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

Województwo lubelskie charakteryzuje się wyższym niż przeciętnie w kraju poziomem umieralności. W 2017 r. zmarło 23427 mieszkańców, tj. o 5,1% więcej niż przed rokiem i o 1,7% więcej niż w 2010 r. Ogólny **współczynnik zgonów** wyniósł 11,00‰ wobec 10,43‰ w 2016 r. i 10,56‰ w 2010 r. W kraju w 2017 r. współczynnik zgonów osiągnął poziom 10,48‰ wobec 10,10‰ w 2016 r. i 9,83‰ w 2010 r. i był o 0,52 pkt niższy niż w województwie lubelskim.

Z roku na rok systematycznie maleje umieralność niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). W okresie od stycznia do grudnia 2017 r. zarejestrowano 97 zgonów niemowląt (dzieci do 1 roku życia), tj. o 40,6% więcej niż przed rokiem i o 8,5% mniej niż w 2010 r. **Współczynnik zgonów niemowląt** (liczony na 1000 urodzeń żywych) wyniósł 4,64‰ wobec 3,51‰ w 2016 r. i 4,68‰ w 2010 r. W kraju liczba zgonów niemowląt w porównaniu z 2016 r. wzrosła o 5,4%, a w stosunku do 2010 r. zmalała o 22,0%. Współczynnik zgonów niemowląt wyniósł 3,99‰ wobec 3,98‰ w 2016 r. i 4,98‰ w 2010 r.

Wykres 7.
Chart 7.

Przyrost naturalny na 1000 ludności
Natural increase per 1000 population

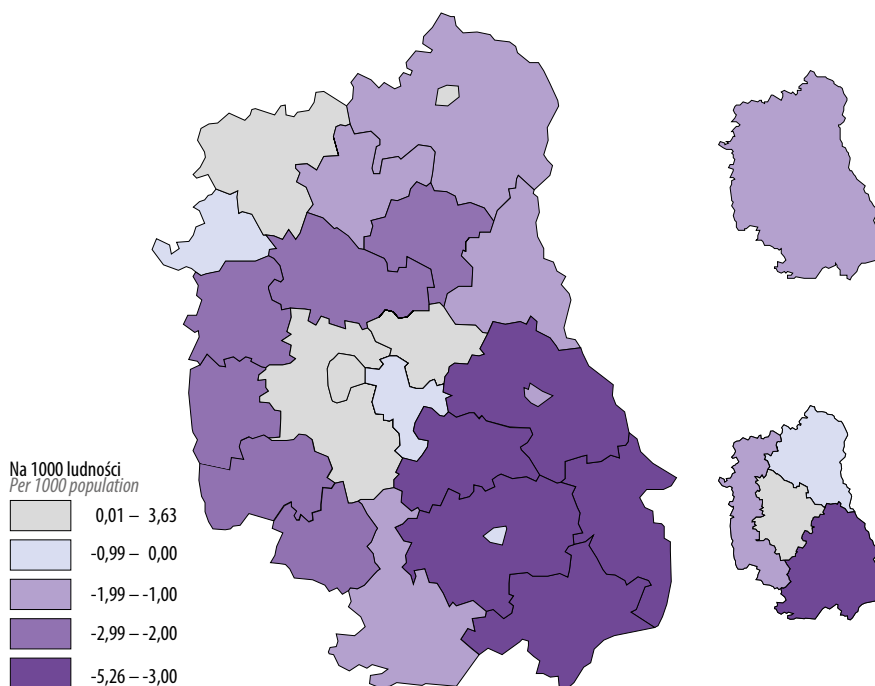
W 2017 r. w województwie lubelskim zanotowano ujemny **przyrost naturalny**. Różnica między liczbą urodzeń żywych i zgonów ukształtowała się na poziomie minus 2529, podczas gdy rok wcześniej wyniosła minus 2618, a w 2010 r. minus 402. Współczynnik przyrostu naturalnego osiągnął wartość minus 1,19‰ wobec minus 1,23‰ w 2016 r. i minus 0,18‰ w 2010 r. W skali całego województwa w 2017 r. większość stanowiły powiaty z ujemnym przyrostem naturalnym. Najmniejszy przyrost naturalny liczony

na 1000 mieszkańców odnotowano w powiecie hrubieszowskim (minus 5,26) oraz krasnostawskim (minus 5,14). W pięciu powiatach odnotowano dodatni przyrost naturalny, w tym największy w Białej Podlaskiej (3,63) oraz w powiecie łęczyńskim (2,77) i łukowskim (2,37).

W kraju w 2017 r., podobnie jak w województwie lubelskim, odnotowano ujemny przyrost naturalny. Współczynnik przyrostu naturalnego dla Polski osiągał wyższe wartości niż w województwie lubelskim we wszystkich omawianych okresach i kształtował się na poziomie minus 0,02‰ w 2017 r., minus 0,15‰ w 2016 r. i 0,90‰ w 2010 r.

Mapa 5. Przyrost naturalny na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Map 5. *Natural increase per 1000 population in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2017*

W 2017 r. zawarto 10568 związków małżeńskich, tj. o 0,8% mniej niż rok wcześniej i o 4,2% mniej niż w 2010 r. **Współczynnik małżeństw** kształtował się na poziomie 4,96‰ w 2017 r. wobec 4,99‰ w 2016 r. i 6,10‰ w 2010 r. Współczynnik małżeństw dla Polski w 2017 r. był wyższy niż w województwie lubelskim i kształtował się na poziomie 5,01‰ wobec 5,03‰ w 2016 r. i 5,93‰ w 2010 r.

Tablica 3.
Table 3.

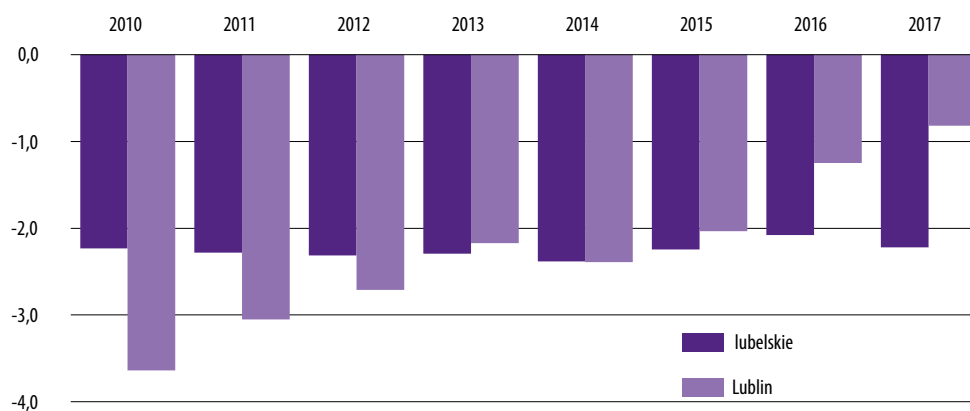
Ruch naturalny ludności i saldo migracji na 1000 ludności
Vital statistics and net migration per 1000 population

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA <i>POLAND</i>					
Małżeństwa	5,93	4,91	5,03	5,01	<i>Marriages</i>
Urodzenia żywe	10,73	9,60	9,95	10,46	<i>Live births</i>
Zgony	9,83	10,27	10,10	10,48	<i>Deaths</i>
w tym niemowląt ^a	4,98	4,00	3,98	3,99	<i>of which infant^a</i>
Przyrost naturalny ^b	0,90	-0,67	-0,15	-0,02	<i>Natural increase^b</i>
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-0,05	.	0,04	0,04	<i>Net of internal and international migration for permanent residence</i>
w tym zagranicznych	-0,05	.	0,04	0,04	<i>of which international</i>
LUBELSKIE					
Małżeństwa	6,10	5,02	4,99	4,96	<i>Marriages</i>
Urodzenia żywe	10,38	9,20	9,21	9,81	<i>Live births</i>
Zgony	10,56	10,65	10,43	11,00	<i>Deaths</i>
w tym niemowląt ^a	4,68	3,75	3,51	4,64	<i>of which infants^a</i>
Przyrost naturalny ^b	-0,18	-1,45	-1,23	-1,19	<i>Natural increase^b</i>
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-2,25	.	-1,90	-2,22	<i>Net internal and international migration for permanent residence</i>
w tym zagranicznych	-0,02	.	0,18	0,11	<i>of which international</i>

a Dzieci w wieku poniżej 1 roku na 1000 urodzeń żywych. b Różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie.
a Children under the age of 1 year for 1000 live birth. b The difference between the number of live births and the number of deaths in a given period.

Wykres 8.
Chart 8.

Saldo migracji wewnętrznych na pobyt stały na 1000 ludności
Net internal migration for permanent residence per 1000 population

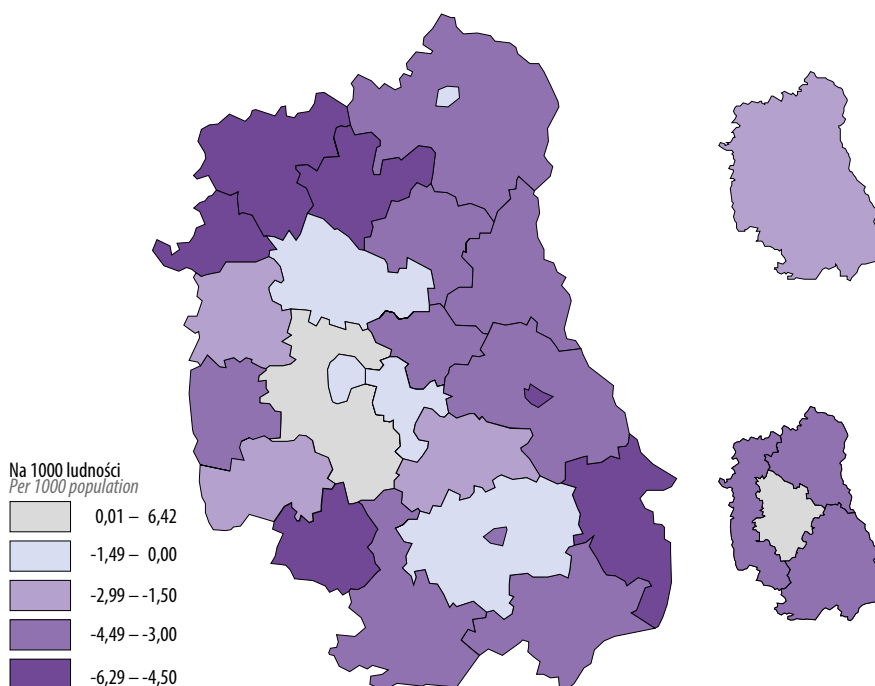

W 2017 r. podobnie jak w 2016 r., saldo migracji na pobyt stały było ujemne. Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym czasie. W wyniku ujemnego salda migracji stałych liczba mieszkańców województwa lubelskiego w 2017 r. zmniejszyła się o 4731 osób, a w 2010 r. o 4905. Współczynnik salda migracji ogółem osiągnął wartość minus 2,22‰ wobec minus 2,25‰ w 2010 r. W 2017 r. najwięk-

szy ubytek ludności na 1000 mieszkańców wystąpił w powiecie hrubieszowskim (minus 6,29), następnie w łukowskim (minus 5,73) i w powiecie ryckim (minus 5,46). Przyrost liczby mieszkańców odnotowano tylko w powiecie lubelskim (6,42).

Mapa 6. Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Mapa 6. *Net migration for permanent residence per 1000 population in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2017*

W 2017 r. z powodu wyjazdu za granicę województwo lubelskie opuściło 279 mieszkańców, natomiast przybyło na stałe do województwa lubelskiego z zagranicy 620 osób. Saldo migracji zagranicznych było dodatnie i wynosiło 341. W Polsce również liczba imigrantów była większa od liczby emigrantów, a saldo migracji zagranicznej osiągnęło poziom 1436 osób.

Dane prezentujące ludność w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Stan, ruch naturalny i wędrownikowy ludności” – opracowanie sygnałowe dostępne co pół roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Ludność, ruch naturalny i migracje w województwie lubelskim” – publikacja dostępna co roku w wersji książkowej oraz elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek pracy

Labour market

W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na wyższym poziomie od notowanego przed rokiem, przy czym tempo jego wzrostu w kolejnych kwartalnych okresach narastających systematycznie spadało.

W końcu 2017 r. w województwie lubelskim zaobserwowano poprawę sytuacji na rynku pracy. W ujęciu rocznym zanotowano zmniejszenie ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych oraz spadek stopy bezrobocia. Korzystną zmianą, w porównaniu z rokiem poprzednim, było również zwiększenie liczby ofert zatrudnienia, którymi dysponowały urzędy pracy. Osoby pozostające bez pracy dłużej niż 1 rok nadal stanowiły znaczącą część bezrobotnych zarejestrowanych, a odsetek tych osób był niższy od notowanego przed rokiem.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2017 r. w województwie lubelskim wskazują, że w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku:

- wzrosła liczba bezrobotnych,
- zmniejszył się udział osób pracujących w ogólnej liczbie ludności,
- wzrosło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi,
- zmniejszyła się liczba biernych zawodowo.

Zatrudnienie

Employment

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim w 2017 r. ukształtowało się na poziomie 189,5 tys. osób, tj. wyższym o 3,3% w stosunku do poprzedniego roku (wobec wzrostu o 3,0% w 2016 r.). W skali kraju odnotowano wzrost zatrudnienia w porównaniu z rokiem poprzednim o 4,5% (po wzroście o 2,8% w 2016 r.).

Dane o przeciętnym zatrudnieniu obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy oraz niepełnym, w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Tablica 4.
Table 4.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
Average paid employment in the enterprise sector

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w tysiącach in thousands				2010=100	2016=100
Polska Poland	5372,6	5601,6	5760,2	6017,1	112,0	104,5
Lubelskie	171,7	178,1	183,4	189,5	110,3	103,3
Lublin	60,8	62,2	63,6	64,8	106,6	101,9

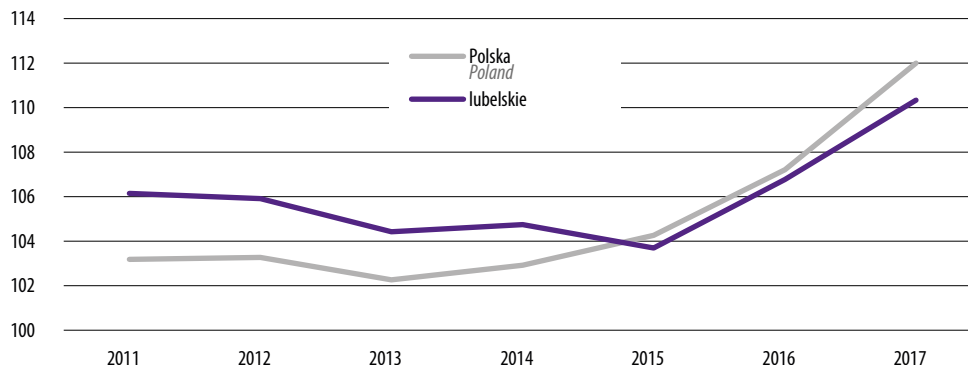
Wykres 9. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw

2010=100

Chart 9.

Indices of average paid employment in the enterprise sector

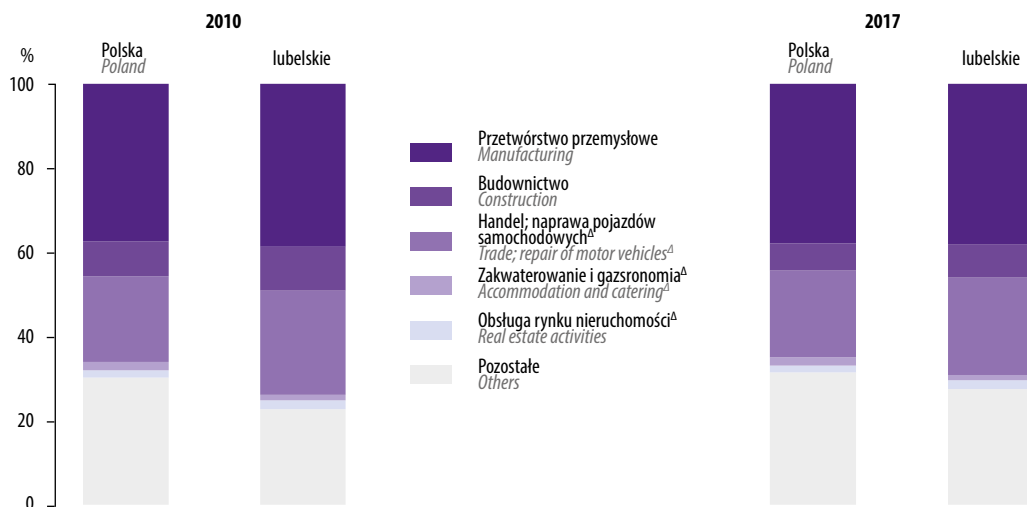
2010=100

Największą liczbę zatrudnionych notowano w przetwórstwie przemysłowym – 72,1 tys. osób, tj. 38,1% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, natomiast najmniejszą grupę stanowili zatrudnieni w działalności związanej z zakwaterowaniem i gastronomią (2,4 tys. osób, tj. 1,3% ogólnej liczby zatrudnionych).

Wykres 10. Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji PKD 2007

Chart 10.

Structure of average paid employment by sections of NACE rev.2

Tablica 5.
Table 5.

Przeciętne miesięczne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim
Average monthly paid employment in the enterprise sector in lubelskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017				w tys. <i>in thous.</i>
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>								
Ogółem <i>Total</i>	101,8	101,7	103,0	103,0	105,3	104,9	103,8	103,3	189,5
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Industry</i>	101,7	101,5	103,7	103,6	104,6	104,3	102,5	102,3	96,4
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	103,3	103,0	105,8	105,4	105,8	105,2	102,7	102,6	72,1
Budownictwo <i>Construction</i>	100,2	98,6	98,9	98,8	103,2	103,5	103,8	102,2	15,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a <i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>	103,9	104,2	104,1	104,4	104,8	103,9	103,7	103,1	43,8
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	93,0	92,7	93,4	93,9	108,2	109,6	108,5	106,8	13,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^a <i>Accommodation and catering^a</i>	114,8	115,9	118,5	116,8	122,9	119,6	122,5	119,7	2,4
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	103,0	102,2	103,0	104,3	103,2	104,8	105,1	104,7	2,5
Obsługa rynku nieruchomości ^a <i>Real estate activities</i>	95,1	95,4	95,3	95,6	107,8	107,0	107,6	106,4	4,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	108,3	104,5	105,1	106,8	113,1	115,5	113,6	115,7	2,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^a <i>Administrative and support service activities</i>	117,3	122,0	126,2	117,4	109,2	102,1	99,3	101,1	4,0

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W porównaniu z rokiem poprzednim przeciętne zatrudnienie zwiększyło się we wszystkich sekcjach. Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 19,7%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 15,7%), transport i gospodarka magazynowa (o 6,8%) oraz obsługa rynku nieruchomości (6,4%).

Bezrobocie

Unemployment

W końcu grudnia 2017 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa lubelskiego wyniosła 81,2 tys. osób i była niższa od zanotowanej przed rokiem (o 14,3 tys. osób, tj. o 15,0%), jak i w 2010 r. (o 38,5 tys. osób, tj. o 32,2%). Należy podkreślić, że spadek liczby bezrobotnych w 2017 r. był wyższy w porównaniu z rokiem poprzednim, kiedy to odnotowano zmniejszenie się liczby bezrobotnych o 11,4%. Zmiany zaobserwowano również w skali kraju – na koniec 2017 r. liczba bezrobotnych była niższa o 19,0% niż rok wcześniej (wobec spadku o 14,6% w 2016 r.), natomiast w stosunku do 2010 r., spadek wyniósł 44,7% i był większy niż w skali województwa.

Dane o bezrobociu rejestrowanym dotyczące osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (jednolity tekst Dz. U. 2016 Nr 645, z późniejszymi zmianami).

Tablica 6. Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia

Stan w dniu 31 XII

Table 6. Registered unemployment and unemployment rate

As of 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	1954,7	1563,3	1335,2	1081,7	Unemployed persons registered in thous.
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	3042,0	2368,8	2169,8	1914,8	Newly registered unemployed persons ^a in thous.
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	2979,8	2630,6	2398,0	2168,3	Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	83	31	21	16	Unemployed persons registered per job offers
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	12,4	9,7	8,2	6,6	Registered unemployment rate in %
LUBELSKIE					
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	119,7	107,9	95,6	81,2	Unemployed persons registered in thous.
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	169,4	138,4	131,3	124,3	Newly registered unemployed persons ^a in thous.
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	166,9	147,4	143,6	138,6	Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	166	71	54	43	Unemployed persons registered per job offers
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	13,1	11,7	10,3	8,8	Registered unemployment rate in %
LUBLIN					
Bezrobotni zarejestrowani w tys.	16,1	13,9	12,7	11,2	Unemployed persons registered in thous.
Bezrobotni nowo zarejestrowani ^a w tys.	20,1	16,5	15,5	14,7	Newly registered unemployed persons ^a in thous.
Bezrobotni wyrejestrowani ^a w tys.	18,8	17,3	16,7	16,2	Persons removed from unemployment rolls ^a in thous.
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy	164	33	44	36	Unemployed persons registered per job offers
Stopa bezrobocia rejestrowanego w %	9,6	7,9	7,2	6,2	Registered unemployment rate in %

a W ciągu roku.

a During a year.

Bezrobotni nieposiadający prawa do zasiłku to zarejestrowane w urzędach pracy osoby poszukujące pracy, które utraciły bądź nie nabyły prawa do zasiłku.

W województwie lubelskim w końcu 2017 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, zmniejszenie liczby bezrobotnych odnotowano we wszystkich powiatach. Najwyższy spadek liczby bezrobotnych odnotowano w powiecie janowskim (o 27,7%), łukowskim (o 23,9%) oraz w radzyńskim (o 23,6%).

W omawianym okresie 90,7% ogółu bezrobotnych w regionie nie posiadało prawa do zasiłku (w 2016 r. – 91,6%), 78,6% stanowiły osoby wcześniej pracujące (w poprzednim roku – 77,3%), a 54,7% to mieszkańcy wsi (przed rokiem – 55,5%).

W końcu grudnia 2017 r., w województwie lubelskim wśród bezrobotnych przeważały kobiety, podobnie w kraju (55,1%). Bezrobotni mężczyźni stanowili 49,0% ogółu zarejestrowanych w powiatowych urzędach

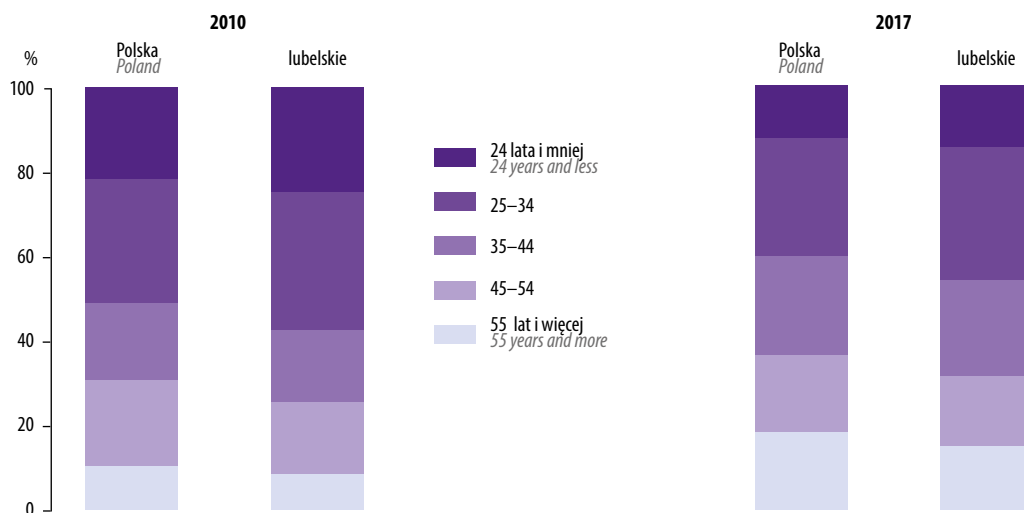
pracy, a ich liczba była niższa o 17,9% niż rok wcześniej. Spadek w skali roku zaobserwowano również w populacji bezrobotnych kobiet (o 12,1%) natomiast ich odsetek zwiększył się w ciągu roku o 1,6 p. proc., do poziomu 51,0%.

W końcu omawianego roku największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby w wieku 25–34 lata; ich odsetek wyniósł 31,4% i zwiększył się w skali roku o 0,1 p.proc. Największe zmiany w strukturze bezrobotnych w porównaniu z rokiem poprzednim zanotowano w grupie osób w wieku 24 lata i mniej (spadek o 1,4 p.proc.), w wieku 55 lat i więcej (spadek o 1,7 p.proc.) oraz w wieku 45-54 lata (wzrost o 0,6 p.proc.).

Wykres 11. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wieku

Stan w dniu 31 XII

Chart 11. Structure of registered unemployed persons by age
As of 31 XII

Na koniec grudnia 2017 r. spośród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urządach pracy najwięcej było osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 24,6% (przed rokiem – 24,5%), a najmniej ze średnim ogólnokształcącym – 12,1% (przed rokiem – 11,7%) oraz wyższym – 15,9% (w ubiegłym roku – 15,4%). Coraz lepiej na rynku pracy radziły sobie osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Ich zbiorowość w ciągu ostatniego roku zmniejszyła się o 17,5%.

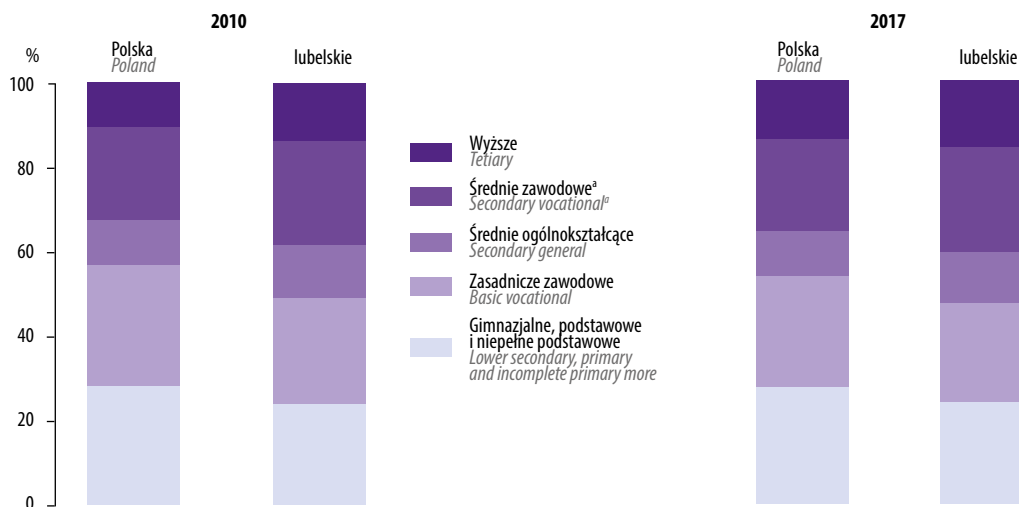
Wykres 12. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia

Stan w dniu 31 XII

Chart 12.

Structure of registered unemployed persons by educational level

As of 31 XII

a łącznie z wykształceniem policealnym.
 a Including by level of education post secondary.

Spośród wszystkich kategorii bezrobotnych wyodrębnionych ze względu na czas pozostawania bez pracy, największy spadek (o 20,5%) w ujęciu rocznym odnotowano w przypadku osób pozostających bez pracy w okresie 6-12 miesięcy (ich udział zmniejszył się do 13,5%, tj. o 0,9 p. proc.). Udział osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok zmniejszył się do 44,0%, tj. o 1,4 p. proc.

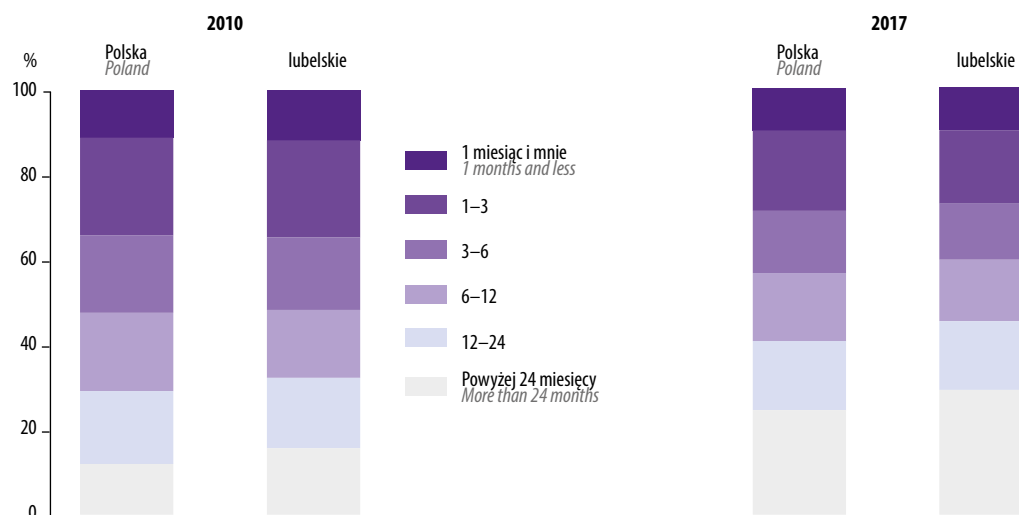
Wykres 13. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a

Stan w dniu 31 XII

Chart 13.

Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a

As of 31 XII

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.
 a Intervals were shifted upward.

Największe trudności ze znalezieniem pracy miały osoby dotychczas niepracujące oraz z krótkim stażem (1 rok i mniej), które łącznie stanowiły prawie połowę ogólnej liczby bezrobotnych (odpowiednio 21,4% i 24,4%). W porównaniu z rokiem poprzednim najbardziej pogorszyła się sytuacja osób ze stażem 1 rok i mniej, których odsetek wzrósł do poziomu 24,4%, tj. o 1,0 p. proc.

W województwie lubelskim w końcu grudnia 2017 r. liczba bezrobotnych we wszystkich kategoriach osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy była niższa niż rok wcześniej, w tym najbardziej zmniejszyła się w przypadku osób do 25 roku życia (o 22,6%), natomiast najmniejszy spadek odnotowano w przypadku osób posiadających co najmniej 1 dziecko w wieku 6 lat (o 6,3%). Najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowiły osoby długotrwale bezrobotne – jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych, w porównaniu z analogicznym okresem 2016 r., zmniejszył się o 1,7 p. proc. do poziomu 59,4%. Zmiany odnotowano także w przypadku osób bezrobotnych do 30 roku życia (spadek o 1,8 p. proc. do 30,9%), osób powyżej 50 roku życia (spadek o 0,5 p. proc. do 23,1%), osób niepełnosprawnych (spadek o 0,1 p. proc. do 4,5%), a także bezrobotnych do 25 roku życia (spadek o 1,4 p. proc. do 14,6%). Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 1,7 p. proc.).

Tablica 7.

Table 7.

Bezrobotni zarejestrowani oraz stopa bezrobocia w województwie lubelskim

Registered unemployment and unemployment rate in lubelskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu): <i>Registered unemployed persons (as of the end of period)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands persons</i>	110,3	95,8	91,1	95,6	94,9	82,2	79,6	81,2
analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	92,0	91,7	90,2	88,6	86,1	85,8	87,4	85,0
Bezrobotni nowo zarejestrowani (napływ): <i>Newly registered unemployed persons (inflow):</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands persons</i>	34,4	26,9	32,3	37,8	32,4	25,1	32,2	34,6
analogiczny okres roku po przedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	97,6	98,6	93,2	91,3	94,1	93,3	99,8	91,7
Bezrobotni wyrejestrowani (odpływ): <i>Unemployed persons removed from unemployment rolls (outflow)</i>								
w tysiącach osób <i>in thousands persons</i>	32,0	41,4	37,0	33,3	33,0	37,9	34,7	33,0
analogiczny okres roku po przedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	99,3	97,1	97,0	96,4	103,3	91,5	94,0	99,3
Płynność bezrobocia (napływ-odpływ) w tysiącach osób <i>Unemployment increase (inflow-outflow) in thousands persons</i>	2,4	-14,5	-4,7	4,5	-0,7	-12,8	-2,6	1,6
Stopa bezrobocia (stan w końcu okresu) w % <i>Unemployment rate (as of the end of period) in %</i>	11,8	10,4	9,9	10,3	10,2	8,9	8,7	8,8

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, zarówno w skali kraju, jak i województwa, w kolejnych miesiącach 2017 r. była niższa niż rok wcześniej. W końcu grudnia stopa bezrobocia w kraju wyniosła 6,6% i była niższa o 1,6 p. proc. w odniesieniu do poziomu zanotowanego przed rokiem oraz o 5,8 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. W województwie w końcu 2017 r., stopa bezrobocia rejestrowanego ukształtowała się na poziomie 8,8% i była niższa o 1,5 p. proc. niż rok wcześniej oraz o 4,3 p. proc. w stosunku do 2010 r. W rankingu województw, lubelskie pod względem wysokości stopy bezrobocia plasowało się na 12. miejscu.

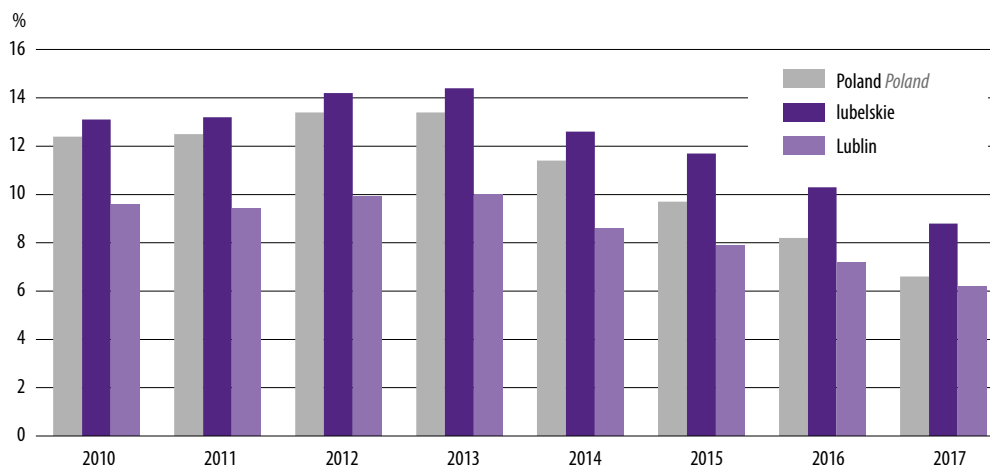
Wykres 14. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 XII

Chart 14.

Unemployment rate

As of 31 XII

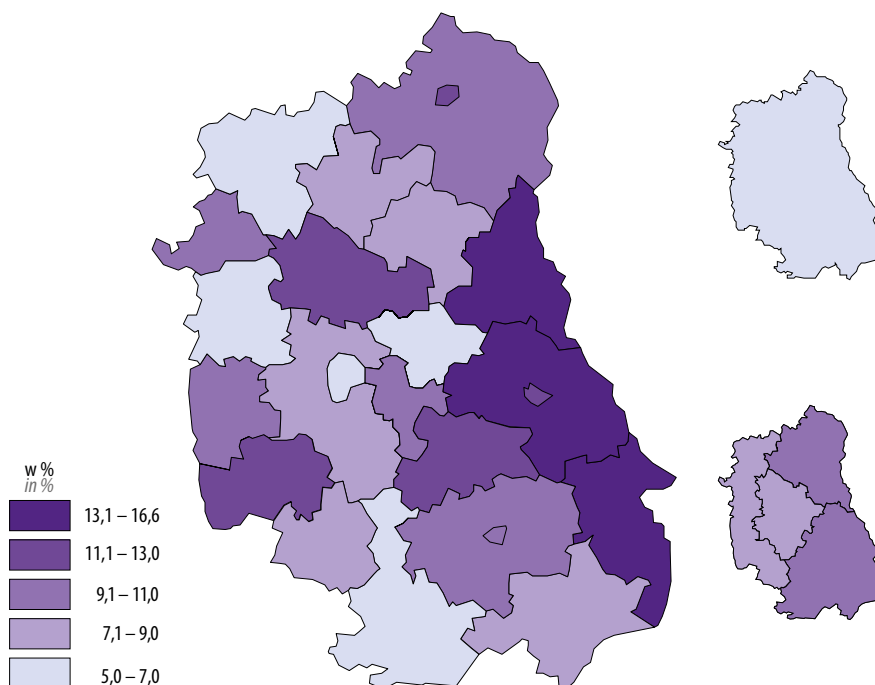
W województwie lubelskim zmniejszenie stopy bezrobocia w skali roku odnotowano we wszystkich powiatach (od 0,8 p. proc. w powiecie biłgorajskim do 2,9 p. proc. w powiecie janowskim). Nadal obserwowano dość duże terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia w województwie. Rozpiętość pomiędzy najniższą i najwyższą wartością wskaźnika w powiatach wyniosła 11,6 p. proc. i w skali roku zmniejszyła się o 1,1 p. proc. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: włodawskim (16,6%), hrubieszowskim (14,2%) oraz chełmskim (14,1%), zaś najniższą – w powiecie łukowskim (5,0%), biłgorajskim (5,7%) i puławskim (5,9%).

Mapa 7. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie lubelskim według podregionów i powiatów w 2017 r.

Stan w dniu 31 XII

Mapa 7.

*Unemployment rate in lubelskie voivodship by subregions and powiats in 2017
As of 31 XII*

W 2017 r. w województwie lubelskim liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 124,3 tys. osób i była niższa niż przed rokiem (o 7,0 tys., tj. o 5,3%), i mniejsza w porównaniu z zanotowaną w 2010 r. (o 45,1 tys., tj. o 26,6%).

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich odsetek w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych zmniejszył się w stosunku do 2016 r. (o 0,3 p. proc.) i wyniósł 82,4%. Spośród wszystkich nowo zarejestrowanych bezrobotnych 19,7% dotychczas nie pracowało. Wśród nowo zarejestrowanych 54,4% zamieszkiwało na wsi. Rejestrujący się w okresie 12 miesięcy od ukończenia nauki stanowili 11,6%.

Z ewidencji bezrobotnych w województwie lubelskim w ciągu 2017 r. skreślono 138,6 tys. osób, tj. mniej o 3,4% niż przed rokiem i o 16,9% – niż w 2010 r. Główną przyczynę wyrejestrowania stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 63,3 tys. osób (wobec 68,4 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zmniejszył się w ujęciu rocznym o 1,9 p. proc. do 45,7%. W strukturze osób wykreślonych z ewidencji, zmiany odnotowano również w przypadku osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy (ich odsetek zmalał do 17,0%, tj. o 1,2 p. proc.), dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego (do 9,5%, tj. spadek o 0,2 p. proc.), a także udział osób, które rozpoczęły staż lub szkolenia u pracodawców (do 14,5%, tj. wzrost o 1,1 p. proc.) oraz udział osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (do 1,1%, tj. wzrost o 0,1 p. proc.).

W 2017 r., w województwie lubelskim bilans bezrobotnych kształtował się korzystniej, tzn. w ciągu roku zarejestrowano mniej osób niż wyłączono z ewidencji (o 14,4 tys.). Relacja napływu do odpływu z bezrobocia ukształtowała się na poziomie 89,6%, podczas gdy w Polsce wskaźnik ten wyniósł 88,3%.

Powiatowe urzędy pracy w województwie lubelskim w ciągu 2017 r. miały do dyspozycji 69,2 tys. ofert pracy, tj. więcej o 5,7% niż rok wcześniej. W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 43 bezrobotnych (wobec 54 osób przed rokiem) i wskaźnik ten był wyższy niż w skali kraju. Najkorzystniejszą sytuację odnotowano w powiatach: parczewskim (16 osób na 1 ofertę), ryckim i Białej Podlaskiej (po 21 osób) oraz świdnickim (22 osoby). W Lublinie na 1 ofertę przypadało 36 osób bezrobotnych.

Badanie aktywności ekonomicznej ludności

Labour Force Survey

Dane o **aktywności ekonomicznej ludności** w wieku 15 lat i więcej opracowano na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), prowadzonego w cyklu kwartalnym. Badaniem objęte są osoby będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach.

Prezentowane wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności opracowane na podstawie NSP 2011. Dane nie obejmują osób w obiektach zbiorowego zakwaterowania i bezdomnych oraz osób nieobecnych w gospodarstwach domowych 12 miesięcy i więcej.

W IV kwartale 2017 r., w województwie lubelskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 927 tys. osób, a biernych zawodowo – 770 tys. Do ludności aktywnej zawodowo zaliczono 854 tys. osób pracujących i 73 tys. osób bezrobotnych.

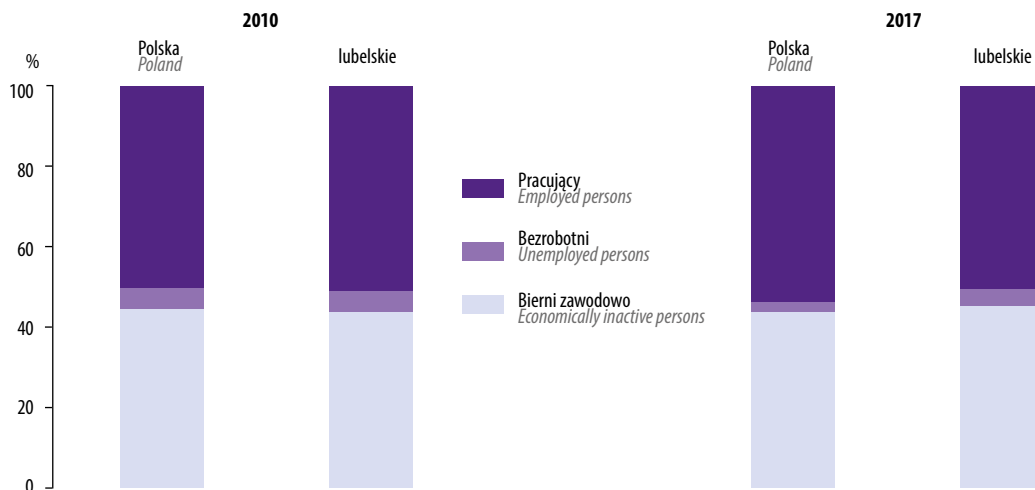
Tablica 8.
Table 8.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale
Economic activity of the population aged 15 and more in the 4th quarter

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Aktywni zawodowo w tys.	17153	17489	17286	17173	<i>Economically active population in thous.</i>
pracujący	15557	16280	16328	16404	<i>employed persons</i>
bezrobotni	1597	1210	958	769	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo w tys.	13826	13473	13410	13402	<i>Economically inactive persons in thous.</i>
Współczynnik aktywności zawodowej w %	55,4	56,5	56,3	56,2	<i>Activity rate in %</i>
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,2	52,6	53,2	53,7	<i>Employment rate in %</i>
Stopa bezrobocia w %	9,3	6,9	5,5	4,5	<i>Unemployment rate in %</i>
LUBELSKIE					
Aktywni zawodowo w tys.	1113	1165	934	927	<i>Economically active population in thous.</i>
pracujący	1007	1062	870	854	<i>employed persons</i>
bezrobotni	106	103	64	73	<i>unemployed persons</i>
Bierni zawodowo w tys.	868	917	775	770	<i>Economically inactive persons in thous.</i>
Współczynnik aktywności zawodowej w %	56,2	56,0	54,7	54,6	<i>Activity rate in %</i>
Wskaźnik zatrudnienia w %	50,8	51,0	50,9	50,3	<i>Employment rate in %</i>
Stopa bezrobocia w %	9,5	8,8	6,9	7,9	<i>Unemployment rate in %</i>

Struktura ludności według statusu na rynku pracy uległa zmianie, zarówno w stosunku do notowanej w IV kwartale roku poprzedniego, jak i do 2010 r. W odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. zmniejszył się o 0,6 p. proc. udział pracujących, a wzrósł o 0,6 p. proc. udział bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. Odsetek osób biernych zawodowo pozostał na tym samym poziomie. W porównaniu z IV kwartałem 2010 r. obserwowano spadek udziału pracujących (o 0,5 p. proc.) i bezrobotnych (o 1,1 p. proc.), a wzrost odsetka biernych zawodowo (o 1,5 p. proc.).

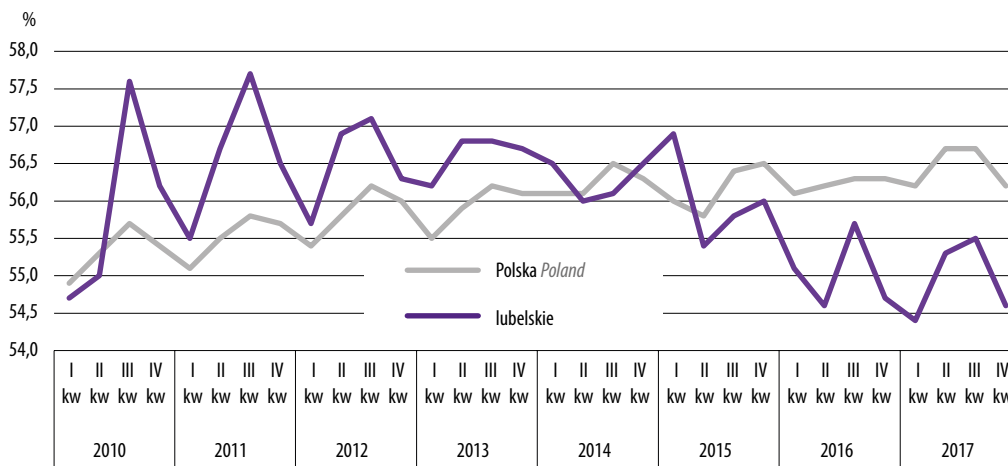
Wykres 15. **Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy w IV kwartale**
 Chart 15. *Structure of the population aged 15 and more by employment status in the 4th quarter*

Liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2017 r. zmniejszyła się w stosunku do zanotowanej w analogicznym okresie poprzedniego roku o 0,8%, natomiast w odniesieniu do sytuacji z 2010 r. zmniejszyła się o 16,7%. Tendencję spadkową w tym zakresie obserwowano szczególnie wśród mężczyzn.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wykres 16. **Współczynnik aktywności ekonomicznej**
 Chart 16. *Activity rate*

W omawianym okresie, w województwie lubelskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 54,6% (jego wartość dla kraju wyniosła 56,2%). W regionie, w ujęciu rocznym zaobserwowano spadek aktywności zawodowej, a opisujący ją współczynnik zmniejszył się o 0,1 p. proc., a w odniesieniu do analogicznego kwartału 2010 r. – zmniejszył się o 1,6 p. proc. (w skali kraju zaobserwowano spadek odpowiednio o 0,1 p. proc. i wzrost o 0,8 p. proc.). W analizowanym okresie, w województwie lubelskim wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (62,9%, wobec 46,9%).

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

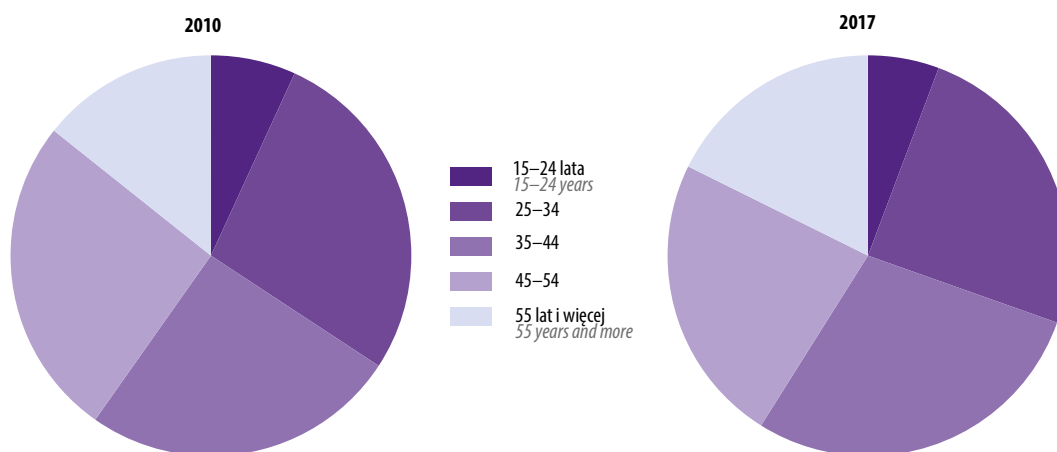
- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa w rolnictwie lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych), jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeśli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w BAEL w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące prace nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Zbiorowość pracujących w IV kwartale 2017 r. liczyła 854 tys. i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 1,8%. W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. omawiana populacja zmniejszyła się o 153 tys. osób (tj. o 15,2%), a obserwowany spadek dotyczył zarówno mężczyzn, jak i kobiet. W IV kwartale 2017 r. wśród pracujących mniejszy udział miały kobiety (44,9%).

Biorąc pod uwagę wiek pracujących, w IV kwartale 2017 r. najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały osoby ze skrajnych grup wiekowych, tzn. 15-24 lata (5,7%) i 55 lat i więcej (17,7%). Najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 35-44 lata (28,6%), następnie osoby w wieku 25-34 lata (24,7%) oraz osoby w wieku 45-54 lata (23,4%).

Wykres 17.
Chart 17.

Struktura pracujących według wieku w województwie lubelskim w IV kwartale
Structure of employed persons by age in lubelskie voivodships in the 4th quarter

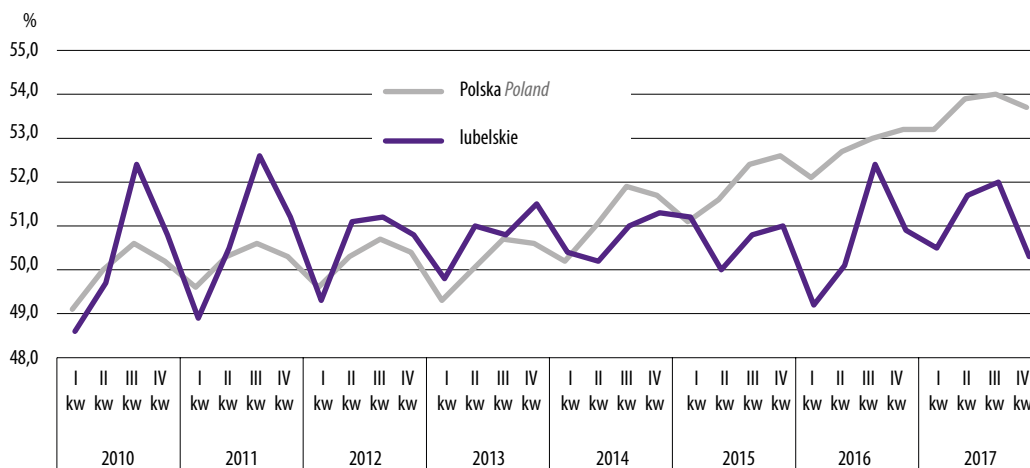

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia w województwie lubelskim wyniósł 50,3% i był niższy o 3,4 p. proc. niż średnio w kraju. W odniesieniu do analogicznego kwartału 2016 r. zmniejszył się on o 0,6 p. proc. (w skali kraju wzrósł o 0,5 p. proc.). W przypadku mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 57,8% (przed rokiem 59,5%), a kobiet 43,4% (więcej o 0,4 p. proc. niż rok wcześniej).

Wykres 18.
Chart 18.

Wskaźnik zatrudnienia
Employment rate

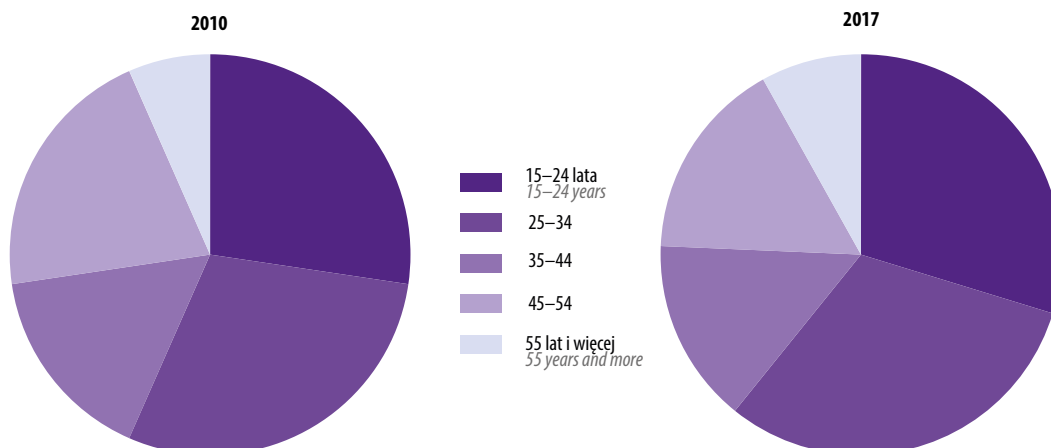
W IV kwartale 2017 r. liczba bezrobotnych w województwie lubelskim wyniosła 73 tys. osób i w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego wzrosła o 14,1% (ten kierunek zmian dotyczył zarówno mężczyzn, jak i kobiet). W porównaniu z analogicznym okresem 2010 r. liczba osób bezrobotnych była niższa o 31,1%. W IV kwartale 2017 r., wśród ogółu osób bezrobotnych w regionie większość (57,5%) stanowili mężczyźni.

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki: w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi, w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy oraz były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym. Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Analiza struktury wiekowej bezrobotnych w województwie lubelskim w IV kwartale 2017 r. wykazała, że najliczniejszą grupę tworzyły osoby należące do przedziału wiekowego 25-34 lata (31,5% ogółu bezrobotnych). Najmniejszą zbiorowość stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej (8,2%).

Wykres 19.
Chart 19.

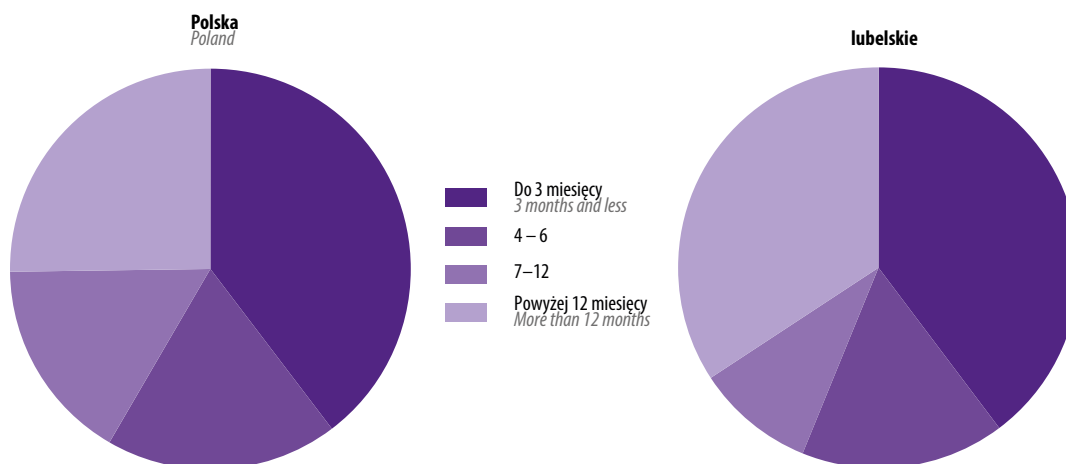
Struktura bezrobotnych według wieku w województwie lubelskim w IV kwartale
Structure of unemployed persons by age in lubelskie voivodships in the 4th quarter

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2017 r. w województwie lubelskim wyniósł 14,0 miesiące (w kraju – 10,7 miesiąca). Na przestrzeni roku okres ten uległ wydłużeniu o 3,7 miesiąca (w Polsce pozostał na tym samym poziomie). W analizowanym okresie najliczniejszą grupę stanowili poszukujący pracy do 3 miesięcy włącznie – 39,7% ogółu bezrobotnych (wobec 40,6% rok wcześniej) oraz osoby pozostające bez pracy powyżej 13 miesięcy – 34,3% (przed rokiem – 26,6%). W kraju, w IV kwartale 2017 r. odsetek osób pozostających bez pracy powyżej 13 miesięcy w ogólnej liczbie bezrobotnych wyniósł 25,2% i w porównaniu z zanotowanym przed rokiem zmniejszył się o 1,4 p. proc.

Wykres 20.
Chart 20.

Struktura bezrobotnych według okresu poszukiwania pracy w IV kwartale 2017 r
Structure of unemployed persons by duration of unemployment in the 4th quarter 2017

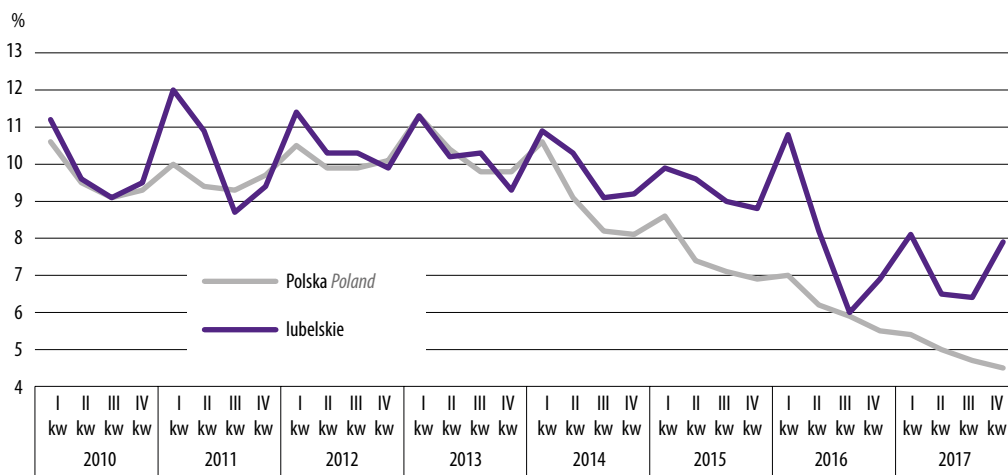

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

Stopa bezrobocia w IV kwartale 2017 r., w województwie lubelskim ukształtowała się na poziomie 7,9% i była wyższa o 3,4 p. proc. od wskaźnika krajowego. Na przestrzeni roku stopa bezrobocia wzrosła

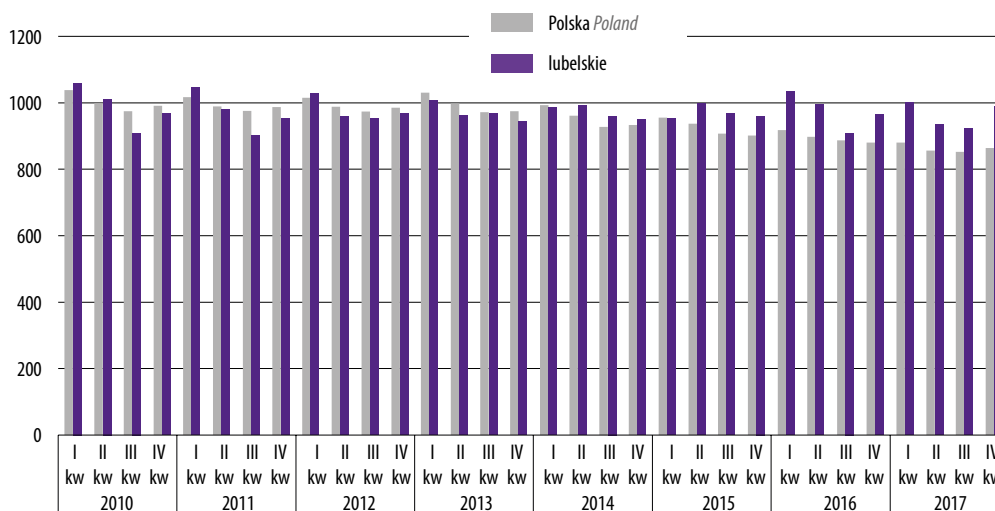
o 1,0 p. proc. (w Polsce zmalała o 1,0 p. proc.), natomiast w odniesieniu do analogicznego okresu 2010 r. odnotowano jej zmniejszenie o 1,6 p. proc. (w kraju spadek o 4,8 p. proc.). W IV kwartale 2017 r., w województwie analizowany wskaźnik w przypadku mężczyzn wyniósł 8,2%, a wśród kobiet – 7,5%.

Wykres 21. Stopa bezrobocia
Chart 21. Unemployment rate

W IV kwartale 2017 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 770 tys. osób i stanowiła 45,4% ogółu mieszkańców województwa w wieku 15 lat i więcej. Udział biernych zawodowo w kraju w ogólnej liczbie ludności kraju w tym wieku ukształtował się na poziomie 43,8%. Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo w województwie lubelskim zmniejszyła się o 0,7%, a w stosunku do analogicznego okresu 2010 r. była niższa o 11,3%. W skali kraju, w analogicznym okresie liczebność analizowanej populacji zmniejszyła się odpowiednio o 0,06% i 3,1%. W ogólnej liczbie osób biernych zawodowo w województwie lubelskim przeważały kobiety, których udział w IV kwartale 2017 r. wyniósł 60,9%.

Wykres 22. Liczba osób niepracujących na 1000 osób pracujących według kwartałów
Chart 22. Number of persons not in employment per 1000 employed persons in the quarters

---

W IV kwartale 2017 r. na 1000 pracujących przypadało 987 osób bezrobotnych i biernych zawodowo. Rok wcześniej obciążenie to wyniosło 964 osoby, natomiast w analogicznym okresie 2010 r. – 967 osób. W IV kwartale 2017 r., w regionie na 1000 pracujących przypadało więcej osób pozostających bez pracy niż w skali kraju, podobnie w analogicznym okresie 2016 r.

Dane prezentujące rynek pracy w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Aktywność ekonomiczna ludności w województwie lubelskim” – opracowanie sygnałne dostępne co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Popyt na pracę w województwie lubelskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r., w województwie lubelskim ukształtowało się na poziomie wyższym niż rok wcześniej, a jego tempo wzrastało w kolejnych okresach narastających. W porównaniu z 2016 r. zwiększył się również czas przepracowany oraz średnie wynagrodzenie za godzinę pracy.

Tablica 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
Table 9. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector

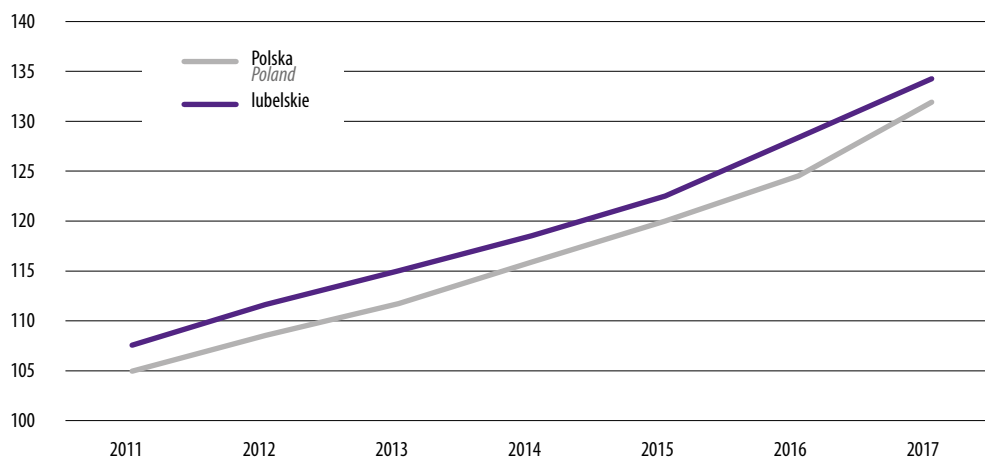
Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w złotych in zloty			2010=100	2016=100	
Polska Poland	3434,62	4121,41	4277,03	4530,47	131,9	105,9
Lubelskie	2892,38	3543,24	3713,05	3882,99	134,2	104,6
Lublin	3156,83	3907,59	4121,84	4232,01	134,1	102,7

W 2017 r. w województwie przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 3882,99 zł i było wyższe niż w roku poprzednim o 4,6%. W kraju przeciętna płaca brutto wyniosła 4530,47 zł, co oznacza wzrost o 5,9% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Wykres 23. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw
2010=100

Chart 23. Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector
2010=100

Tablica 10. Dynamika przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie lubelskim

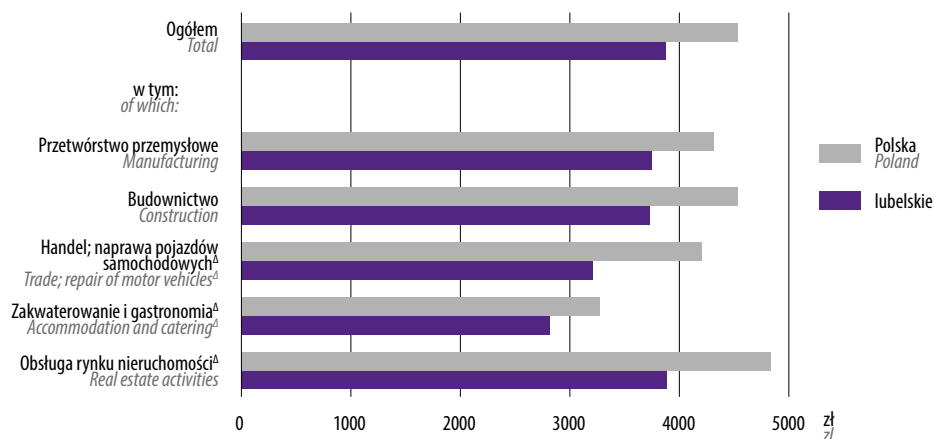
Table 10. Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in lubelskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017				w tys. <i>in thous.</i>
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>								
Ogółem <i>Total</i>	109,2	106,1	105,1	104,8	100,9	103,0	103,7	104,6	3882,99
w tym: <i>of which:</i>									
Przemysł <i>Industry</i>	113,2	107,9	105,8	104,7	96,8	100,1	101,8	103,3	4256,96
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	107,0	105,4	104,4	104,4	106,0	105,1	105,8	106,0	3746,90
Budownictwo <i>Construction</i>	99,6	100,3	102,4	103,8	115,8	115,0	111,8	112,5	3731,81
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a <i>Trade; repair of motor vehicles^a</i>	105,5	105,8	106,1	106,2	108,3	107,7	107,7	107,4	3210,11
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	104,5	102,5	103,3	104,9	101,9	101,3	101,8	101,2	3349,79
Zakwaterowanie i gastronomia ^a <i>Accommodation and catering^a</i>	103,7	101,9	102,9	103,4	97,7	102,1	103,3	105,0	2820,24
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	103,7	103,0	104,0	103,1	106,1	105,1	103,7	103,4	6412,63
Obsługa rynku nieruchomości ^a <i>Real estate activities</i>	104,1	104,1	104,8	106,0	103,5	105,1	103,9	104,2	3883,39
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a <i>Professional, scientific and technical activities^a</i>	109,6	103,6	100,7	99,4	93,3	97,7	100,1	102,2	3632,76
Administrowanie i działalność wspierająca ^a <i>Administrative and support service activities</i>	110,0	105,6	103,4	105,3	103,9	106,3	107,5	107,9	3095,11

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.
a Does not include divisions: Research and experimental development and Veterinary activities.

W stosunku do poprzedniego roku wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw w regionie, przy czym najwyższy notowano w budownictwie (o 12,5%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 7,9%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,4%), przetwórstwie przemysłowym (o 6,0%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,0%).

Wykres 24. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r
 Chart 24. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2017

W omawianym okresie najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w województwie lubelskim zanotowano w sekcji informacja i komunikacja; przekroczyły one o 65,1% średnią płacę w sektorze przedsiębiorstw w regionie. Najniższe wynagrodzenia stwierdzono natomiast w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia oraz administrowanie i działalność wspierająca (odpowiednio o 27,4% i 20,3% mniejsze od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie).

W 2017 r. w jednostkach sektora przedsiębiorstw w województwie przepracowano łącznie 330,4 mln godzin, tj. więcej o 3,2% niż przed rokiem. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe – 125,5 mln (38,0% ogółu) i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 76,1 mln (23,0%), najmniej zaś w informacji i komunikacji – 4,2 mln (1,3%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii – 4,4 mln (1,3%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w 2017 r. wyniósł 145 godzin.

Przeciętne wynagrodzenie godzinowe w tym okresie ukształtowało się na poziomie 26,72 zł. W porównaniu z 2016 r. zaobserwowano wzrost wynagrodzenia za godzinę pracy o 4,7%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji informacja i komunikacja – 44,81 zł, a najniższe w zakwaterowaniu i gastronomii – 18,24 zł.

Dane prezentujące przeciętne wynagrodzenia brutto w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałowe dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Świadczenia społeczne

Social benefits

W województwie lubelskim w 2017 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Na kierunek zmian zachodzących w całej populacji emerytów i rencistów miała wpływ przede wszystkim rosnąca zbiorowość osób pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS.

W analizowanym roku odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane przez ZUS niż wypłacane rolnikom indywidualnym.

W 2017 r. w województwie lubelskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 508,9 tys. osób i była wyższa od notowanej przed rokiem (o 0,5 tys. osób, tj. o 0,1%), a niższa niż w 2010 r. (o 35,0 tys. osób, tj. o 6,4%). W kraju, w omawianym roku, świadczenia otrzymywało 8533,5 tys. osób, czyli więcej o 0,3% niż w roku poprzednim.

Tablica 11.
Table 11.

Świadczenia społeczne

Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				2010=100	2016=100
POLSKA POLAND						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.: Average monthly number of retirees and pensioner receiving in thous.:						
świadczenia wypłacane przez ZUS ^a benefits paid from the Social Insurance Institution ^a	7491,4	7273,8	7312,8	7358,2	98,2	100,6
rolników indywidualnych farmers	1374,7	1203,2	1194,4	1175,3	85,5	98,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS ^a w zł Average monthly gross retirement and other pension paid from the Social Insurance Institution ^a in zł	1588,95	1980,96	2018,48	2072,44	130,4	102,7
w tym emerytura of which retirement pensions	1698,35	2096,55	2131,70	2182,45	128,5	102,4
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension farmers in zł	954,68	1179,63	1182,83	1200,00	125,7	101,5
w tym emerytura of which retirement pensions	996,18	1209,81	1210,30	1221,69	122,6	100,9

a Łącznie z rentami wypadkowymi finansowanymi z FUS, a wypłacanymi przez MON, MSW oraz MS w zbiegu z emeryturami finansowanymi z budżetu MON, MSW oraz MS, a także wypłatami świadczeń rolnych z MON, MSW oraz MS (nieuwzględnionymi w województwie).

a Including accident pensions financed from the Social Insurance Fund, paid from the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration and the Ministry of Justice simultaneously to retirement pensions from the Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration and the Ministry of Justice, as well as payments of agricultural benefits from Ministry of National Defense, Ministry of the Interior and Administration and the Ministry of Justice (not included in the voivodship).

Tablica 11. Świadczenia społeczne (dok.)
 Table 11. Social benefits (cont.)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			2010=100	2016=100	
LUBELSKIE						
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów pobierających w tys.: <i>Average monthly number of retirees and pensioner receiving in thous.:</i>						
świadczenia wypłacane przez ZUS <i>benefits paid from the Social Insurance Institution</i>	360,3	349,7	352,7	356,1	98,8	101,0
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	183,6	157,9	155,7	152,8	83,2	98,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS w zł <i>Average monthly retirement and other pension paid from the Social Insurance Institution in zł</i>	1404,45	1776,99	1812,13	1870,57	133,2	103,2
w tym emerytura <i>of which retirement pensions</i>	1529,95	1903,84	1935,04	1985,78	129,8	102,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł <i>Average monthly retirement and other pension farmers in zł</i>	947,04	1175,20	1182,01	1201,47	126,9	101,6
w tym emerytura <i>of which retirement pensions</i>	988,56	1201,50	1205,21	1219,13	123,3	101,2

W 2017 r. odsetek osób pobierających świadczenia emerytalno-rentowe w województwie, w ogólnej ich zbiorowości w Polsce, wyniósł 6,0% i był taki sam jak przed rokiem. Świadczeniobiorcy ZUS z terenu województwa lubelskiego stanowili 4,8% całej populacji, zaś świadczeniobiorcy z KRUS – 13,0%.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi)** dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r., także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 I 2009 r. do 30 VI 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

W 2017 r. w województwie lubelskim emerytury i renty z ZUS otrzymywało 356,1 tys. osób, tj. więcej niż przed rokiem (o 1,0%) i mniej niż w 2010 r. (o 1,2%). Najliczniejszą grupę świadczeniobiorców ZUS w 2017 r. stanowili emeryci (69,4% całej zbiorowości), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (15,2%).

W porównaniu z rokiem poprzednim wzrosła o 3,3% liczba emerytów. Zmniejszeniu uległa przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 7,3%) oraz liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,5%).

Tablica 12. Świadczenia społeczne w województwie lubelskim
 Table 12. Social benefits in Lubelskie voivodship

Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys.: Average monthly number of retirees and pensioner in thous.:	508,1	508,3	508,3	508,4	508,0	507,9	507,6	508,9
analogiczny okres poprzedniego roku=100 corresponding period of previous year = 100	100,2	100,2	100,2	100,2	100,0	99,9	99,9	101,1
pobierających świadczenia wypłacane przez ZUS receiving benefits paid from the Social Insurance Institution	351,4	352,1	352,4	352,7	354,0	354,4	354,5	356,1
analogiczny okres poprzedniego roku=100 corresponding period of previous year = 100	100,7	100,8	100,8	100,9	100,7	100,7	100,6	101,0
rolników indywidualnych farmers	156,6	156,3	156,0	155,7	154,0	153,5	153,1	152,8
analogiczny okres poprzedniego roku=100 corresponding period of previous year = 100	99,2	99,0	98,7	98,6	98,3	98,2	98,2	98,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: Average monthly retirement and other pension in zł:								
wypłacana przez ZUS paid from the Social Insurance Institution in zł	1803,45	1805,74	1808,84	1812,13	1837,92	1848,71	1855,40	1870,57
analogiczny okres poprzedniego roku=100 corresponding period of previous year = 100	103,3	102,5	102,2	102,0	101,9	102,4	102,6	103,2
rolników indywidualnych farmers	1178,76	1181,74	1182,34	1182,01	1189,02	1196,58	1199,06	1201,47
analogiczny okres poprzedniego roku=100 corresponding period of previous year = 100	101,9	100,8	100,7	100,6	100,9	101,3	101,4	101,9

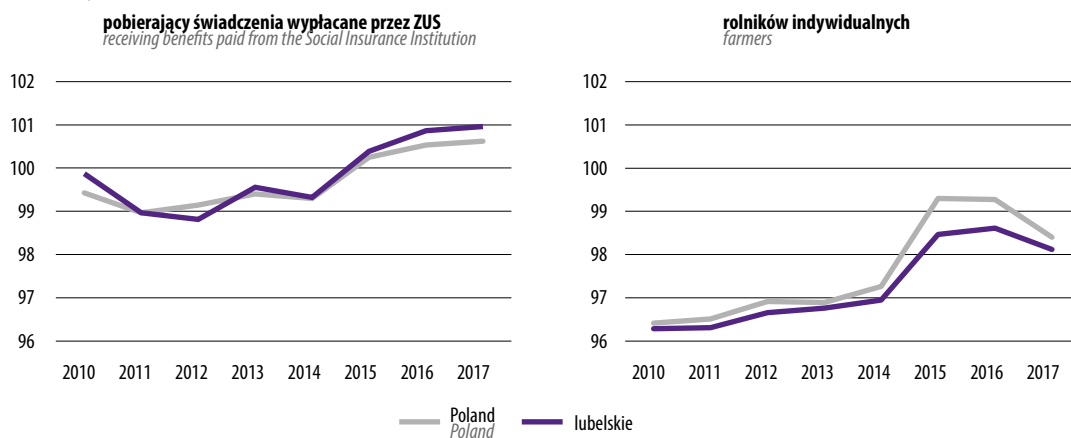
Informacje o świadczeniach **emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

Odmienne kształtowała się dynamika liczby osób otrzymujących świadczenia emerytalno-rentowe w ramach rolniczego systemu ubezpieczeń społecznych. Emerytury i renty rolnicze w 2017 r. pobierało 152,8 tys. osób (mniej o 1,9% niż przed rokiem i o 16,8% w stosunku do 2010 r.). W ciągu ostatniego roku największy spadek (o 2,2%) zaobserwowano w przypadku osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy, a także zmniejszeniu uległa zbiorowość osób korzystających z rent rodzinnych – o 0,2%. Podobnie jak w przypadku osób pobierających świadczenia z ZUS, najliczniejszą grupę wśród świadczeniobiorców z KRUS stanowili emeryci, przy czym ich odsetek wyniósł 78,5%. Najniższy udział miały natomiast osoby pobierające renty rodzinne, które stanowiły 3,5% ogółu świadczeniobiorców KRUS.

Wykres 25. Dynamika przeciętnej miesięcznej liczby emerytów i rencistów

rok poprzedni=100

Chart 25. Indices of average monthly number of retirees and pensioners
previous year = 100

Świadczenia emerytalno-rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących oraz wyrównawczych) uwzględniającą zmniejszenia m.in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy.

W województwie lubelskim, w 2017 r. przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS wyniosła 1870,57 zł i była wyższa o 3,2% niż przed rokiem (w kraju wzrost o 2,7%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1201,47 zł i zwiększyło się o 1,6% w ciągu roku (w kraju o 1,5%).

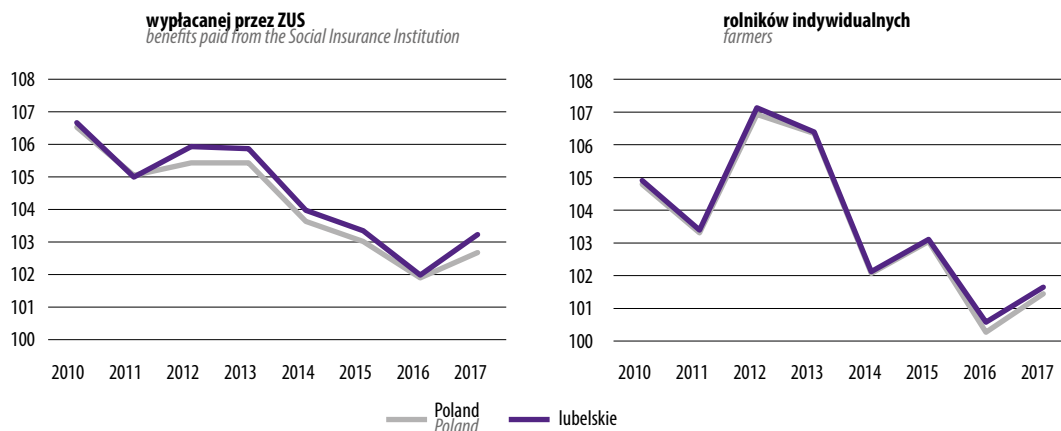
Tendencję wzrostową obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie, jak i w kraju. Szybciej rosła przeciętna emerytura i renta wypłacana przez ZUS niż to samo świadczenie z KRUS. W ostatnim roku różnica wyniosła 1,6 p. proc. w województwie. Rozpatrując zaś poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost w 2017 r. w porównaniu z 2016 r. odnotowano, zarówno w województwie jak i w kraju, w przypadku przeciętnej renty z tytułu niezdolności do pracy wypłacanej przez ZUS (w województwie o 4,5%, a w kraju o 3,0%).

Świadczenia emerytalno-rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Wykres 26. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto

rok poprzedni=100

Chart 26. Indices of average monthly gross retirement pay and pension
previous year = 100

W 2017 r. wysokość świadczeń w województwie kształtowała się poniżej średniej krajowej. Województwo lubelskie, podobnie jak przed rokiem, należało do województw, gdzie wypłacana była jedna z najniższych w Polsce przeciętna emerytura i renta z ZUS. W przypadku analogicznego świadczenia pobieranego przez rolników indywidualnych województwo plasowało się na 8. miejscu w kraju. Wypłaty realizowane przez KRUS charakteryzowały się różnokierunkowymi odchyleniami od średniej krajowej w poszczególnych kategoriach świadczeń (wahały się one od o 0,2% mniej niż przeciętnie w kraju w przypadku emerytur, do o 3,6% więcej niż w kraju w przypadku rent rodzinnych). W przypadku wypłat z ZUS wszystkie rodzaje świadczeń były niższe od średniej krajowej (emerytury o 9,0%, a renty rodzinne o 12,5%).

Dane prezentujące świadczenia społeczne w województwie lubelskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

W województwie lubelskim w 2017 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku wzrosły o 2,2%, natomiast w kraju o 2,0%. Spadek cen odnotowano w grupach: odzież i obuwie oraz rekreacja i kultura.

W 2017 r., w województwie lubelskim wzrosły ceny prawie we wszystkich grupach. Najbardziej podrożała żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,6%) oraz transport (o 4,5%). Potaniała natomiast odzież i obuwie (o 3,8%) oraz usługi związane z rekreacją i kulturą (o 0,1%).

Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

Podobne tendencje zaobserwowano w skali kraju. Największy wzrost odnotowano w grupach żywność i napoje bezalkoholowe (o 4,2%) oraz transport (o 3,8%) i mieszkanie (o 1,6%). Natomiast obniżyły się ceny w grupie odzież i obuwie (o 5,2%).

Systemy wag w zakresie poszczególnych województw oraz w skali kraju opracowano na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych. Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. COICOP/HICP).

Tablica 13.
Table 13.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych
Price indices of consumer goods and services

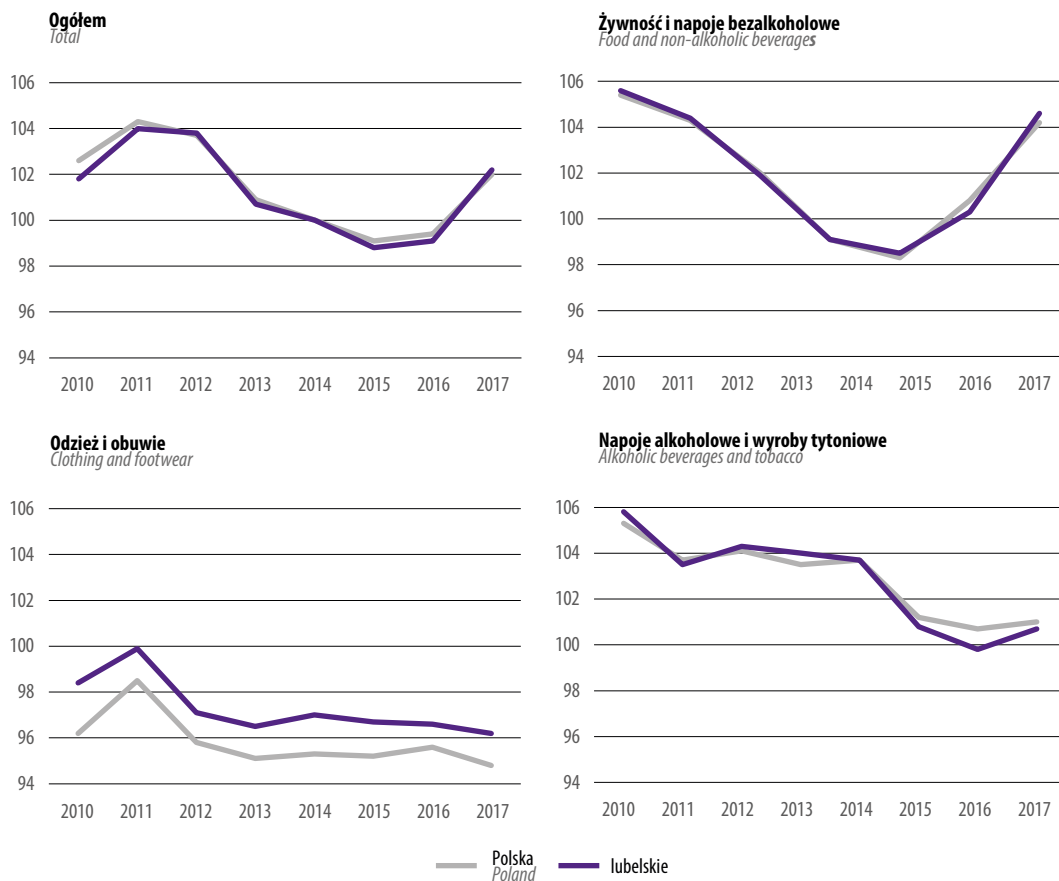
Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Ogółem	102,6	99,1	99,4	102,0	Total
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,7	98,3	100,8	104,2	Food and non-alcoholic beverage
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,3	101,2	100,7	101,0	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	96,2	95,2	95,6	94,8	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,3	100,5	99,4	101,6	Dwelling
Zdrowie	102,9	101,9	99,2	101,2	Health
Transport	106,2	91,1	95,4	103,8	Transport
Rekreacja i kultura	99,7	100,7	98,1	101,4	Recreation and culture
Edukacja	102,7	101,1	100,8	101,2	Education
LUBELSKIE					
Ogółem	101,8	98,8	99,1	102,2	Total
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	98,5	100,3	104,6	Food and non-alcoholic beverage
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	105,8	100,8	99,8	100,7	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	98,4	96,7	96,6	96,2	Clothing and footwear
Mieszkanie	102,4	100,4	99,1	101,7	Dwelling
Zdrowie	102,5	101,7	99,3	101,5	Health
Transport	106,3	90,4	95,8	104,5	Transport
Rekreacja i kultura	93,4	101,6	96,8	99,9	Recreation and culture
Edukacja	102,3	100,7	100,7	102,6	Education

Wykres 27. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych

Rok poprzedni=100

Chart 27. Price indices of consumer goods and services

Previous year=100

W 2017 r., w województwie lubelskim, odnotowano wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych we wszystkich kwartałach w odniesieniu do analogicznego okresu roku poprzedniego, przy czym w II i III kwartale po 2,1%, w I kwartale o 2,2%, a w IV – o 2,3%. Tendencja wzrostowa we wszystkich kwartałach utrzymywała się prawie we wszystkich grupach poza grupą odzież i obuwie oraz rekreacja i kultura. Największy wzrost cen odnotowano w grupie transport w I kwartale (o 10,5%) oraz w grupie żywność i napoje bezalkoholowe w IV kwartale (o 5,7%). Natomiast najbardziej obniżyły się ceny w grupie odzież i obuwie w IV kwartale (o 4,3%) oraz w grupie rekreacja i kultura, gdzie spadek cen nastąpił tylko w I kwartale (o 2,4%).

Tablica 14.
Table 14.

Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubelskim
Price indices of consumer goods and services in lubelskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I–III	IV–VI	VIII–IX	X–XII	I–III	IV–VI	VIII–IX	X–XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	98,8	98,6	98,8	100,1	102,2	102,1	102,1	102,3
Żywność i napoje bezalkoholowe <i>Food and non-alcoholic beverage</i>	99,8	99,8	100,4	101,2	103,6	104,3	104,9	105,7
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe <i>Alcoholic beverages and tobacco</i>	99,9	99,5	99,5	100,3	100,5	100,6	101,1	100,5
Odzież i obuwie <i>Clothing and footwear</i>	96,8	96,7	96,3	96,6	96,5	96,6	96,1	95,7
Mieszkanie <i>Dwelling</i>	99,2	98,7	98,9	99,6	101,1	101,6	101,8	102,4
Zdrowie <i>Health</i>	100,2	100,5	98,6	98,1	101,2	101,2	101,6	102,2
Transport <i>Transport</i>	93,0	93,2	95,1	101,9	110,5	105,0	102,0	100,9
Rekreacja i kultura <i>Recreation and culture</i>	98,7	96,2	95,7	96,4	97,6	100,4	101,0	100,9
Edukacja <i>Education</i>	100,0	100,0	100,1	102,7	102,7	103,0	103,2	101,5

Źródłem informacji o **cenach detalicznych** prezentowanych towarów żywnościowych były notowania cen prowadzone przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych notowano raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone były trzy razy w miesiącu.

W grudniu 2017 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego największe zmiany cen wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. W województwie lubelskim podrożały prawie wszystkie badane artykuły z tej grupy, najbardziej jabłka (o 60,6%), jaja świeże (o 54,9%), marchew (o 42,4%), masło o zawartości tłuszczu 82-83% (o 36,5%) i cebula (o 33,1%). Mniej niż przed rokiem płacono m.in. za: cukier biały kryształ (o 13,2%), pomarańcze (o 8,6%) i piwo jasne pełne w butelce (o 3,9%).

Wśród produktów i usług nieżywnościowych najbardziej wzrosły koszty usług związanych z użytkowaniem mieszkania, w tym opłata za wywóz nieczystości niesegregowanych i segregowanych odpowiednio o 7,2% i o 4,3% oraz za zimną wodę o 4,7%, a także wzrosła cena węgla kamiennego I gatunku o 10,5%.

W grupie „odzież i obuwie” najbardziej podrożały rajstopy damskie gładkie, 15 den (o 16,8%). Potaniały natomiast półbuty męskie i damskie skórzane na podeszwie nieskórzanej (odpowiednio o 5,7% i o 5,2%), podkoszulek męski bawełniany z krótkim rękawem (o 3,3%) oraz koszula męska z długim rękawem (o 1,3%).

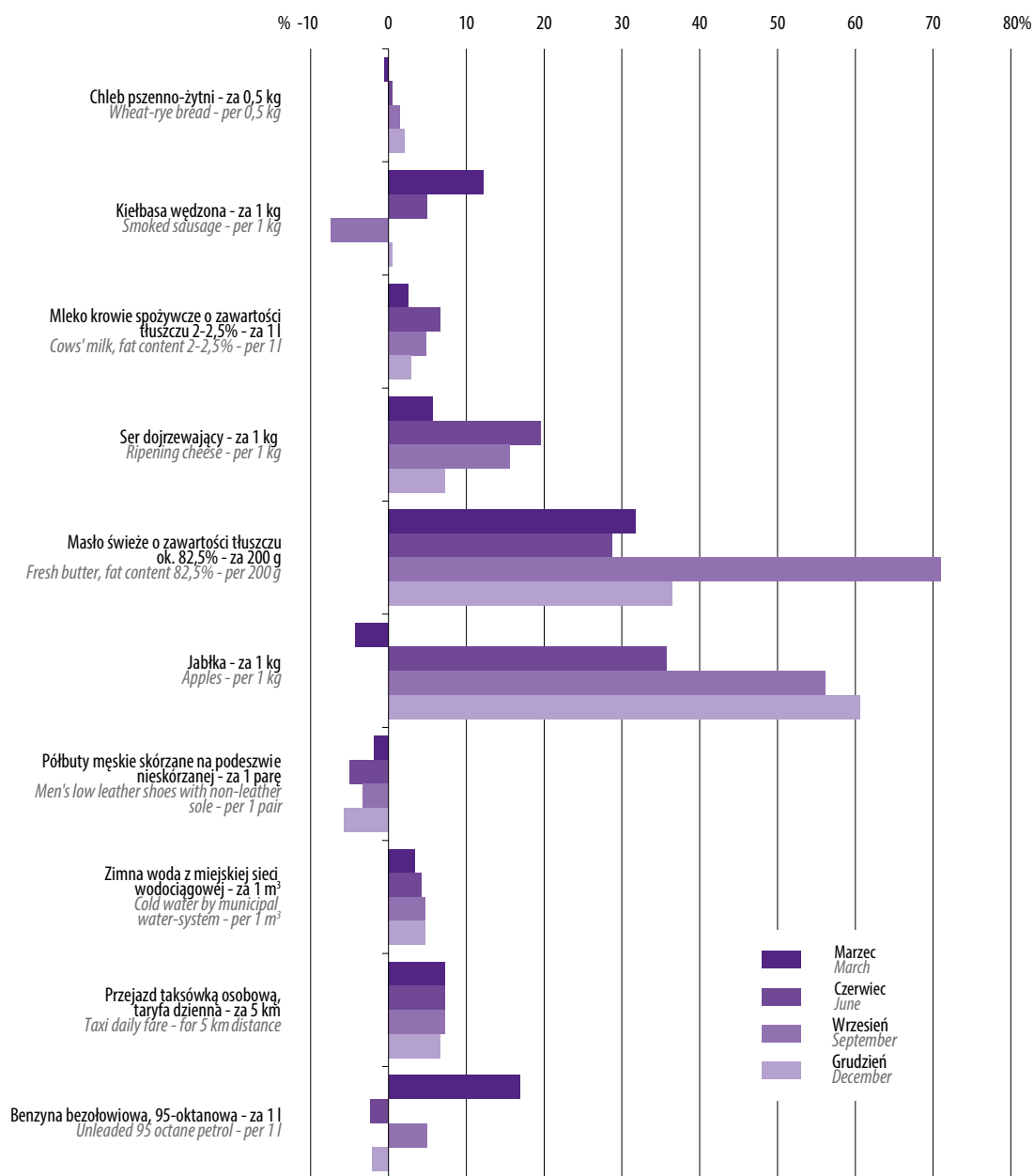
W badanym miesiącu konsumenci więcej płacili także za niektóre usługi dla ludności, np.: za oczyszczenie chemiczne lub ekologiczne garnituru męskiego 2-częściowego o 5,2% oraz za naprawę klejonego obuwia męskiego o 6,1%.

W grudniu 2017 r., w porównaniu z grudniem 2016 r., obniżyły się ceny między innymi paliw, w tym benzyny bezołowiowej 95-oktanowej i oleju napędowego odpowiednio o 2,1% i o 0,2%. Natomiast wzrosła cena pasty do mycia zębów o 19,9%.

Wykres 28. Zmiany cen wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku w województwie lubelskim w 2017 r.

Chart 28. Annual changes in prices of selected consumer goods and services in lubelskie voivodship in 2017

Tablica 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu
Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2016	2017	
	w zł			in zł	
POLSKA POLAND					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread – per 0,5 kg	2,08	2,21	2,21	2,31	104,5
Kurczęta patroszone – za 1 kg Disembowelled chicken – per 0,5 kg	5,96	6,60	6,45	7,11	110,2
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, boiled – per 1 kg	21,65	24,01	24,96	26,26	105,2
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3 – 3,5% – za 1 l Cows' milk, fat content 3 – 3,5% – per 1 l	2,67	2,80	2,78	2,78	100,0
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g	4,27	3,98	4,90	6,75	137,8
Cebula – za 1 kg Onion – per 1 kg	2,25	2,20	1,76	2,01	114,2
Ziemiaki – za 1 kg Potatoes – per 1 kg	1,43	1,19	0,98	1,13	115,3
Cukier biały kryształ – za 1 kg White sugar, crystallized – per 1 kg	2,94	2,44	3,17	2,62	82,6
Sok jabłkowy – za 1 l Apple juice – per 1 l	3,64	3,63	3,57	3,60	100,8
Koszula męska z długim rękawem Men's shirt long sleeve	93,52	100,13	102,54	104,43	101,8
Półbuty skórzane męskie na podszewie nieskórzanej – za 1 parę Men's low leather shoes with non-leather sole – per 1 pair	164,09	197,64	199,02	202,07	101,5
Zimna woda – za 1 m ³ Cold water – per 1 m ³	3,01	3,76	3,85	3,92	101,8
Bilet normalny, jednorazowy na przejazd autobusem miejskim Regular ticket for travelling by intra-urban bus	2,23	2,71	2,71	2,71	100,0
Bilet normalny do kina Regular cinema ticket	15,23	18,39	19,02	19,58	102,9
Wizyta u lekarza specjalisty Consultation od a specialist doctor	69,63	90,26	93,93	100,85	107,4
LUBELSKIE					
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg Wheat-rye bread – per 0,5 kg	2,05	2,01	2,02	2,06	102,0
Kurczęta patroszone – za 1 kg Disembowelled chicken – per 0,5 kg	6,30	6,72	6,50	6,87	105,7
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg Pork ham, boiled – per 1 kg	19,92	21,83	21,65	22,09	102,0
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3 – 3,5% – za 1 l Cows' milk, fat content 3 – 3,5% – per 1 l	2,61	2,90	2,81	3,07	109,3
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g	4,22	4,03	4,77	6,51	136,5

Tablica 15. Przeciętne ceny detaliczne wybranych towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu (dok.)
 Table 15. Average retail prices of selected consumer goods and services in December (cont)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2010	2015	2016	2017	
	<i>wzł in zł</i>				2016=100
LUBELSKIE (dok.)					
Cebula – za 1 kg <i>Onion – per 1 kg</i>	2,31	2,14	1,72	2,29	133,1
Ziemniaki – za 1 kg <i>Potatoes – per 1 kg</i>	1,40	1,31	1,09	1,13	103,7
Cukier biały kryształ – za 1 kg <i>White sugar, crystallized – per 1 kg</i>	2,98	2,37	3,10	2,69	86,8
Sok jabłkowy – za 1 l <i>Apple juice – per 1 l</i>	3,60	3,58	3,52	3,61	102,6
Koszula męska z długim rękawem <i>Men's shirt long sleeve</i>	84,65	94,45	98,82	97,57	98,7
Półbuty skórzane męskie na podszewie nieskórzanej – za 1 parę <i>Men's low leather shoes with non-leather sole – per 1 pair</i>	159,85	232,30	237,57	223,99	94,3
Zimna woda – za 1 m ³ <i>Cold water – per 1 m³</i>	2,37	2,90	3,00	3,14	104,7
Bilet normalny, jednorazowy na przejazd autobusem miejskim <i>Regular ticket for travelling by intra-urban bus</i>	1,97	2,58	2,78	2,78	100,0
Bilet normalny do kina <i>Regular cinema ticket</i>	13,67	16,91	17,00	17,17	101,0
Wizyta u lekarza specjalisty <i>Consultation od a specialist doctor</i>	63,85	76,92	81,67	93,75	114,8

Dane prezentujące ceny towarów i usług konsumpcyjnych w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

W województwie lubelskim w 2017 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, zwiększyło się pogłowie bydła i trzody chlewnej. Zaobserwowano również wzrost cen skupu żywca rzeźnego, co przyczyniło się do zwiększenia skupu żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso.

W omawianym okresie skup ziarna zbóż podstawowych łącznie z mieszankami zbożowymi zmniejszył się, mimo iż cen skupu zbóż wzrosły. Zwiększyły się również ceny zbóż na targowiskach.

W województwie lubelskim w 2016 r., w odniesieniu do poprzedniego roku, nastąpił wzrost globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała wyższa wartość produkcji roślinnej.

Warunki agrometeorologiczne Agrometeorological conditions

O wysokości plonów upraw rolnych w dużej mierze decydują warunki agrometeorologiczne, takie jak temperatura powietrza, ilość i rozkład opadów atmosferycznych oraz nasłonecznienie. Czynniki te, oprócz środków produkcji stosowanych przez rolników, między innymi zastosowanego materiału siewnego, środków ochrony roślin czy zastosowanych nawozów, wpływają na stan i rozwój roślin oraz terminowość wykonywanych prac polowych i zabiegów agrotechnicznych wykonywanych w poszczególnych etapach wegetacji roślin.

Sezon wegetacyjny 2016 r. charakteryzował się w miarę stabilną pogodą bez gwałtownych zjawisk ekstremalnych. Warunki termiczno-wilgotnościowe w okresie późnego lata i wczesnej jesieni 2016 r. nie wpłynęły znacząco na opóźnienie prac polowych i przygotowanie pól pod zasiew zbóż ozimych. We wrześniu trwały wschody ozimin, a ostatnia dekada października przyniosła nocne przygruntowe przymrozki.

W lutym 2017 r. stan przezimowania większości roślin oceniono na lepszym poziomie niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Przyczyniły się do tego warunki pogodowe, a zima charakteryzowała się większą ilością opadów śniegu i niższymi temperaturami niż w sezonie 2015/2016. Oziminy weszły w zimowanie dobrze zahartowane, a w okresie najsilniejszych mrozów większość pól na terenie naszego województwa pokryta była ok. 10 – 20 cm warstwą śniegu. W marcu ruszyła wiosenna wegetacja roślin i rozpoczęto wiosenne wysiewy.

Maj 2017 r. był miesiącem dość chłodnym, a na początku miesiąca wystąpiła kolejna fala przymrozków (wcześniejsze miały miejsce od połowy kwietnia) oraz opady deszczu i deszczu ze śniegiem. Przyczyniło się to do strat w uprawach roślin sadowniczych oraz opóźnienia prac polowych takich jak sianie kukurydzy, roślin strączkowych oraz sadzenie ziemniaków.

Lato 2017 r. było ciepłe o dość częstych opadach deszczu. Żniwa rozpoczęły się już w drugiej dekadzie lipca. Jednakże były często przerywane na skutek bardzo obfitych opadów deszczu i gwałtownych burz, które lokalnie połączone były z gradobiciem, co powodowało wyleganie zbóż. Poprawa pogody nastąpiła na początku sierpnia i do połowy miesiąca zakończono prace żniwne. Oszacowano, że zbiory zbóż były wyższe od uzyskanych rok wcześniej o ok. 15% a rzepaku o 20%. Jednakże zebrane ziarno miało obniżone parametry jakościowe i podwyższoną wilgotność.

Wrzesień charakteryzował się dość zmienną pogodą. Początek miesiąca był dość ciepły z temperaturą powietrza dochodzącą do 28°C, zaś druga dekada była dość chłodna z ciągłymi opadami deszczu. Pod koniec miesiąca zaczęły występować nocne przygruntowe przymrozki. Takie warunki nie sprzyjały prowadzeniu prac polowych związanych ze zbiorem ziemniaków, soi na ziarno i kukurydzy na kiszonkę. Rolnicy wysiali również większość ozimin, jednak prace te były opóźnione. Wschody ozimin wysianych wcześniej oceniono na dość dobrym poziomie. Pod koniec września rozpoczęła się kampania buraczana.

Tablica 16. Wybrane dane dotyczące rolnictwa
Table 16. Selected data on agriculture

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Plony z 1 ha w dt					Yields per 1 ha in dt
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	34,9	36,7	37,8*	40,0	basic cereals including cereal mixed
rzepak i rzepik	23,6	28,5	27,0*	29,5	rape and turnip rape
ziemniaki ^a	211	210	285*	279	potatoes ^a
buraki cukrowe	483	520	665*	679	sugar beets
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu)					Livestock density per 100 ha of agricultural land in heads (as of June)
bydło	38,5 b	41,0	40,8*	42,0	cattle
trzoda chlewna	100,0 b	80,0	74,7*	77,7	pigs
owce	1,7 b	1,6	1,6*	1,8	ships
drób kurzy	793,1	1004,6	1162,3*	1215,0	chicken poultry
Przeciętne ceny skupu w zł					Average procurement prices in zł
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	66,83	62,02	66,44	wheat grain per 1 dt
ziarno żyta za 1 dt	42,12	51,42	51,73	54,67	rye grain per 1 dt
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,15	52,27	37,05	potatoes (excluding edible early kinds) pre 1 dt
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	5,95	5,87	6,32	animals for slaughter beef (excluding calves) per 1 kg
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,30	4,68	5,05	animals for slaughter pork per 1 kg
mleko krowie za 1 l	1,07	1,13	1,11	1,39	cowes' milk per 1 l
Ceny na targowiskach w zł					Marketplace prices in zł
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	75,59	75,11	78,86	wheat grain per 1 dt
ziarno żyta za 1 dt	48,58	58,67	59,33	63,23	rye grain per 1 dt
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	82,04	96,02	87,43	potatoes (excluding edible early kinds) pre 1 dt
prosię na chów za 1 szt	130,20	154,03	154,62	183,96	piglets for breeding per 1 kg
LUBELSKIE					
Plony z 1 ha w dt					Yields per 1 ha in dt
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	34,9	36,7	37,8*	40,0	basic cereals including cereal mixed
rzepak i rzepik	23,6	28,5	27,0*	29,5	rape and turnip rape
ziemniaki ^a	211	210	285*	279	potatoes ^a
buraki cukrowe	483	520	665*	679	sugar beets
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu)					Livestock density per 100 ha of agricultural land in heads (as of June)
bydło	38,5 b	41,0	40,8*	42,0	cattle
trzoda chlewna	100,0 b	80,0	74,7*	77,7	pigs
owce	1,7 b	1,6	1,6*	1,8	ships
drób kurzy	793,1	1004,6	1162,3*	1215,0	chicken poultry
Przeciętne ceny skupu w zł					Average procurement prices in zł
ziarno pszenicy za 1 dt	59,84	66,83	62,02	66,44	wheat grain per 1 dt
ziarno żyta za 1 dt	42,12	51,42	51,73	54,67	rye grain per 1 dt
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	50,86	51,15	52,27	37,05	potatoes (excluding edible early kinds) pre 1 dt
żywiec rzeźny wołowy (bez cieląt) za 1 kg	4,56	5,95	5,87	6,32	animals for slaughter beef (excluding calves) per 1 kg
żywiec rzeźny wieprzowy za 1 kg	3,89	4,30	4,68	5,05	animals for slaughter pork per 1 kg
mleko krowie za 1 l	1,07	1,13	1,11	1,39	cowes' milk per 1 l
Ceny na targowiskach w zł					Marketplace prices in zł
ziarno pszenicy za 1 dt	64,91	75,59	75,11	78,86	wheat grain per 1 dt
ziarno żyta za 1 dt	48,58	58,67	59,33	63,23	rye grain per 1 dt
ziemniaki jadalne (bez wczesnych) za 1 dt	98,51	82,04	96,02	87,43	potatoes (excluding edible early kinds) pre 1 dt
prosię na chów za 1 szt	130,20	154,03	154,62	183,96	piglets for breeding per 1 kg

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych, w 2010 r. bez ogrodów przydomowych.
a Including kitchen gardens, excluding kitchen gardens in 2010.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

Farm animal stocks

Badania **pogłowia trzody chlewnej** prowadzone są 3-krotnie w roku – w marcu według stanu na 1 marca, w czerwcu według stanu na 1 czerwca i w grudniu według stanu na 1 grudnia, a **badania pogłowia bydła i pozostałych gatunków zwierząt gospodarskich oraz produkcji zwierzęcej** – 2-krotnie w roku – według stanu w czerwcu i grudniu.

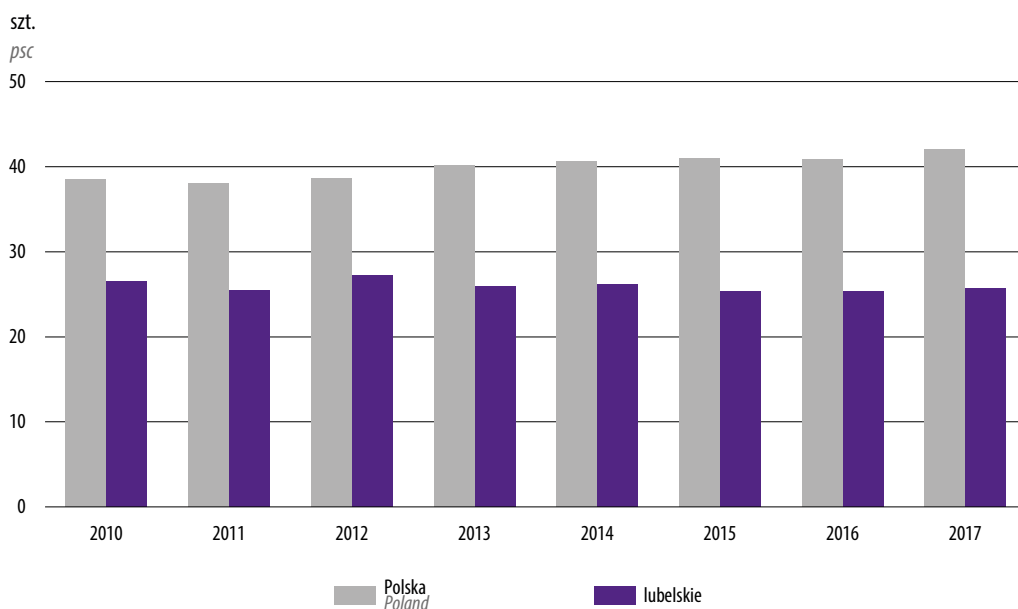
W czerwcu 2017 r., pogłowie bydła w województwie liczyło 374,2 tys. szt. co stanowiło 6,1% ogólnego pogłowia bydła w kraju. W stosunku do 2016 r. liczebność stada bydła zwiększyła się o 3,4% tak samo jak i w kraju, a w odniesieniu do 2010 r. o 1,8% (w kraju o 7,3%).

W 2017 r. w ogólnym pogłowie bydła 38,8% stanowiły krowy, w tym krowy mleczne 35,5% (dla Polski odsetki te wyniosły odpowiednio 38,7% i 35,1%).

Wykres 29. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 29. Livestock density per 100 ha of agricultural land
As of June

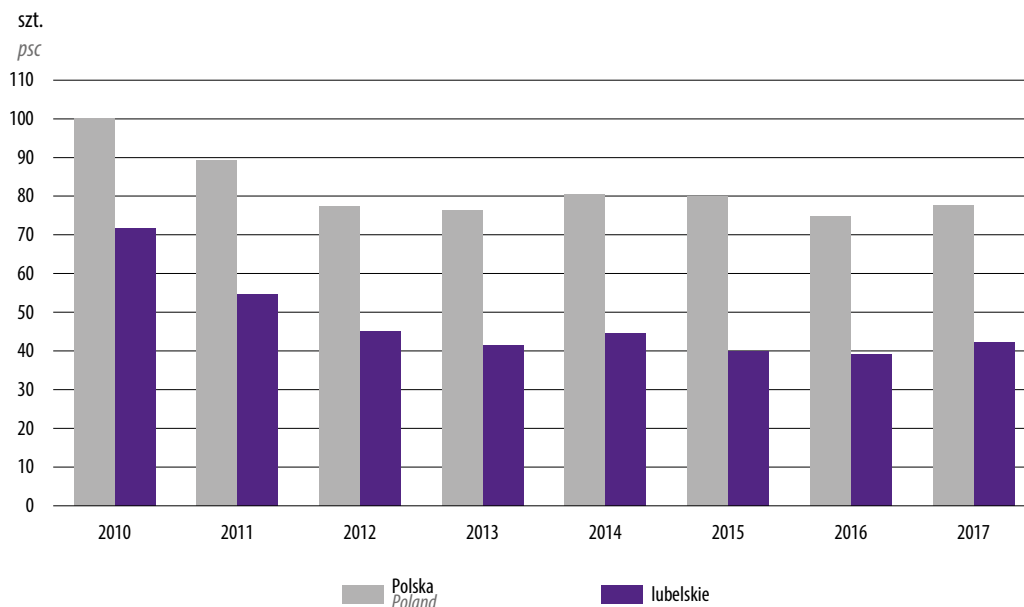

Pogłowie trzody chlewnej w czerwcu 2017 r. wynosiło 616,2 tys. szt. (w tym 45,9 tys. szt., czyli 7,4% stanowiły lochy). Udział województwa lubelskiego w ogólnokrajowym pogłowie świń wyniósł 5,4%. W odniesieniu do 2016 r. wielkość stada trzody chlewnej zwiększyła się o 10,4% (w kraju o 4,5%), natomiast w porównaniu z 2010 r. (stan na koniec lipca) odnotowano spadek pogłowia o 37,9% (w kraju o 23,6%).

Wykres 30. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

Stan w czerwcu

Chart 30.

*Pigs density per 100 ha agricultural land**As of June***Skup produktów rolnych***Procurement of agricultural products*

W 2017 r. skupiono 628,3 tys. ton ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi), co stanowiło 6,0% skupu krajowego. W odniesieniu do roku poprzedniego skup był niższy o 6,2%, a w porównaniu z 2010 r. wyższy o 34,5% (w kraju odpowiednio wzrost o 1,7% i o 25,8%). W omawianym roku w województwie lubelskim skupiono 469,5 tys. ton pszenicy, czyli mniej o 8,0% niż w poprzednim roku i o 29,6% niż w 2010 r. Skup żyta wyniósł 23,9 tys. ton i w odniesieniu do 2016 r. był wyższy o 12,2%, zaś niższy o 41,2% w stosunku do 2010 r.

Skup ziemniaków ogółem w 2017 r. ukształtował się na poziomie 43,4 tys. ton, co stanowiło 2,4% ogólnego skupu w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim nastąpił wzrost ilości skupionych ziemniaków o 18,2%, a w odniesieniu do 2010 r. wzrost o 71,3% (w kraju odnotowano spadek o 3,3% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 59,1% w stosunku do 2010 r.).

W omawianym roku skupiono 219,3 tys. ton żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami (co stanowiło 4,7% skupu ogólnokrajowego).

Wykres 31. Dynamika skupu zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego)

Rok poprzedni = 100

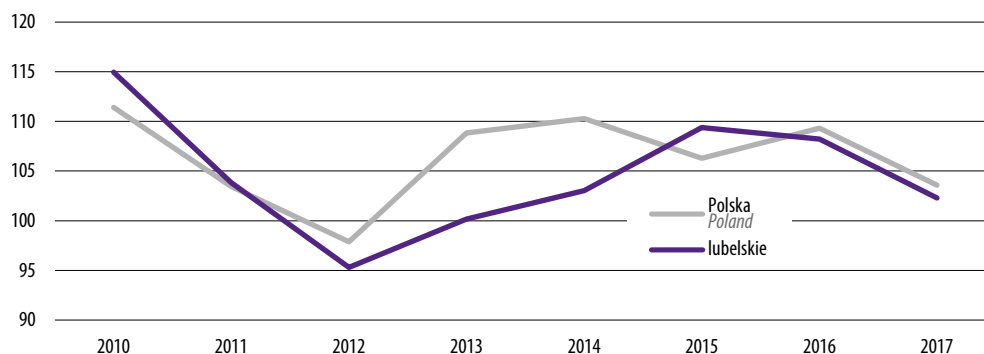
Chart 31. Indices of procurement of consumption and feed basic cereals (including cereal mixed, without seed corn)
Previous year = 100

Wykres 32. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami)

Rok poprzedni = 100

Chart 32. Indices of procurement of animals for slaughter (in terms of meat, including fats)
Previous year = 100

W ciągu ostatniego roku skupiono 124,8 tys. ton żywca wieprzowego czyli o 7,5% mniej niż w roku poprzednim, natomiast więcej o 2,1% niż w 2010 r. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 54,5 tys. ton i był większy o 41,9% niż przed rokiem i o 40,6% niż w 2010 r. Żywca drobiowego skupiono 122,6 tys. ton, czyli o 5,7% więcej niż w roku poprzednim i o 44,8% w porównaniu z 2010 r.

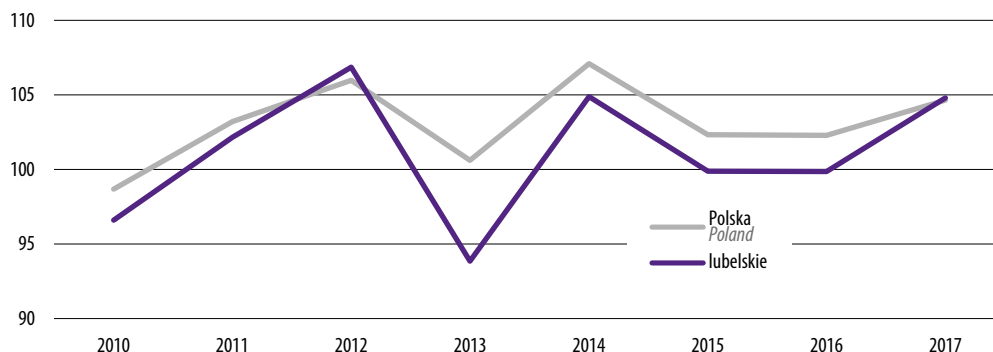
W 2017 r. skup mleka krowiego wyniósł 569,8 mln litrów (stanowi to 5,0% ogółu mleka skupionego w kraju), czyli więcej o 4,8% niż przed rokiem i o 12,3% niż w 2010 r. (w skali kraju zanotowano wzrost o 4,7% w odniesieniu do poprzedniego roku i o 29,1% w porównaniu z 2010 r.).

Wykres 33. Dynamika skupu mleka krowiego

Rok poprzedni = 100

Chart 33.

*Indices of procurement of cow milk**Previous year = 100***Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach***Prices of agricultural products in procurement and on marketplaces*

Średnia cena skupu pszenicy w województwie w 2017 r. wyniosła 64,24 zł za dt (w kraju 66,44 zł za dt) i była wyższa o 9,1% niż przed rokiem i o 8,9% wyższa w porównaniu z 2010 r. Na targowiskach za 1 dt pszenicy płacono 74,27 zł (w kraju – 78,86 zł), czyli o 12,5% więcej niż rok wcześniej i o 24,6% niż w 2010 r.

W analizowanym roku cena żyta w skupie ukształtowała się na poziomie 54,37 zł za dt (w kraju 54,67 zł), czyli wyższym o 13,2% w porównaniu z zanotowanym w 2016 r. i o 37,3% w odniesieniu do 2010 r. W obrocie targowiskowym cena żyta była wyższa o 10,7% w stosunku do poprzedniego roku i o 42,3% w porównaniu do 2010 r. osiągając poziom 60,26 zł/dt (w Polsce 63,23 zł/dt).

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

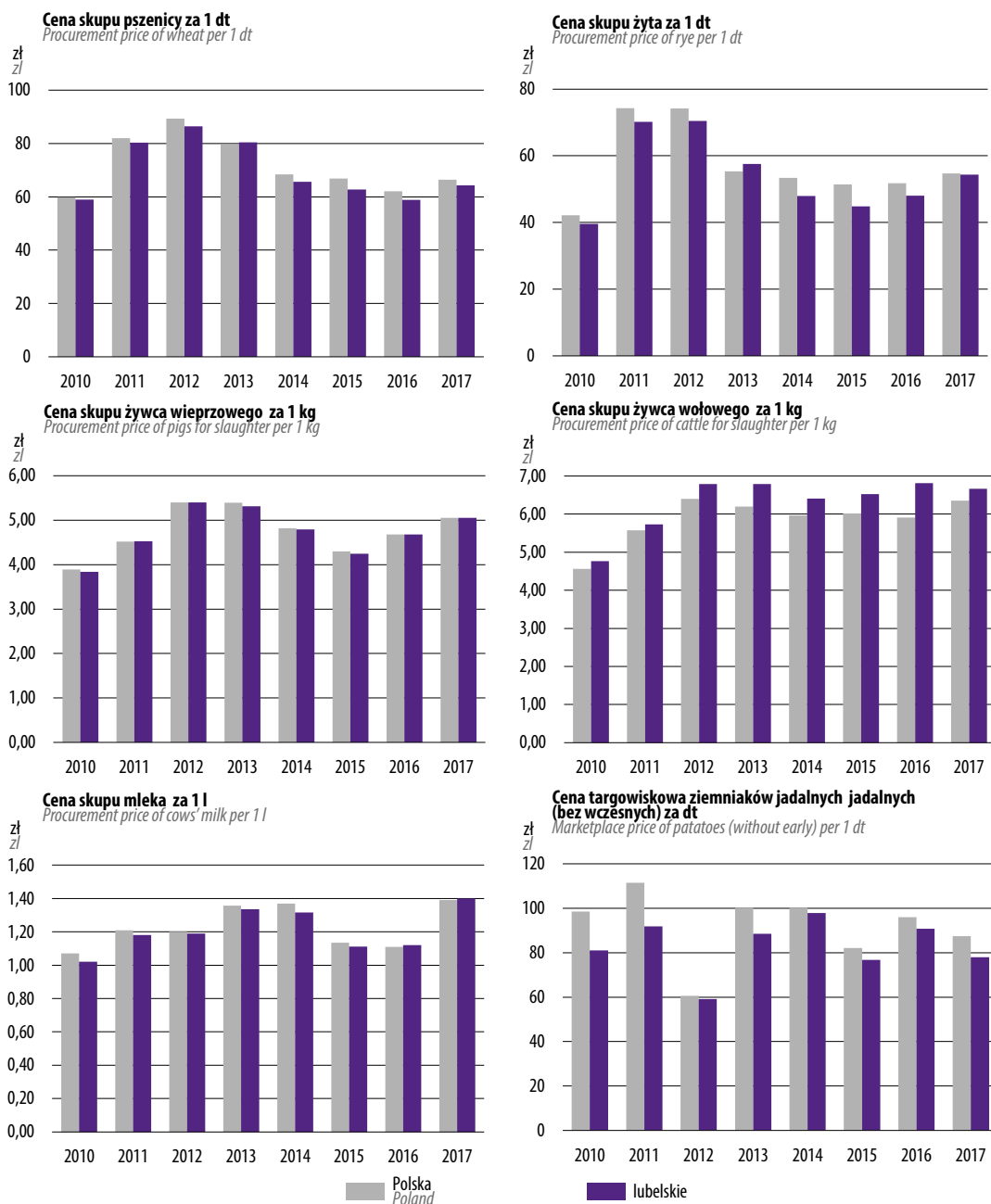
Przeciętne roczne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

W 2017 r. za ziemniaki jadalne w skupie płacono 64,63 zł za dt (w kraju – 52,46 zł) czyli więcej o 10,9% niż przed rokiem i więcej o 42,6% niż w 2010 r. W obrocie targowiskowym cena ziemniaków ukształtowała się na poziomie 77,96 zł za dt (w Polsce 87,43 zł/dt), czyli na niższym poziomie zarówno w stosunku do 2016 r. jak i 2010 r. odpowiednio o 14,0% i o 3,7%.

W omawianym roku cena skupu żywca wołowego wyniosła 6,66 zł za kg (w kraju – 6,35 zł/kg), czyli obniżyła się o 2,2% w stosunku do uzyskanej w poprzednim roku, natomiast wzrosła o 39,8% w odniesieniu do 2010 r.

Cena żywca wieprzowego w skupie osiągnęła wartość 5,05 zł za kg (w Polsce – 5,05 zł/kg), czyli wyższą o 7,9% niż w 2016 r. i o 31,7% w porównaniu z zanotowaną w 2010 r.

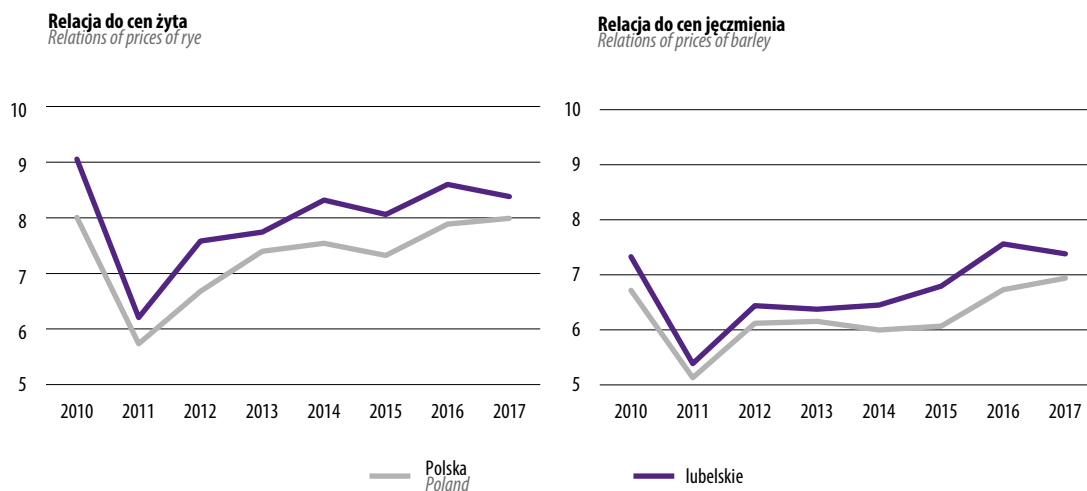
Wykres 34. Ceny produktów rolnych w skupie i na targowiskach
 Chart 34. Prices of agricultural products in procurement and on marketplaces

W 2017 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, nieznacznie pogorszyła się relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta. Ukształtowała się ona na poziomie 8,4 (wobec 8,6 w 2016 r. i 9,1 w 2010 r.), w kraju relacja wyniosła 8,0 (wobec 7,9 w 2016 r. i 8,0 w 2010 r.). Relacja cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen jęczmienia w analizowanym okresie również uległa pogorszeniu i wyniosła 7,4 (w kraju 6,9).

Wykres 35.
Chart 35.

Relacje cen skupu żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta i jęczmienia
Relations of procurement price of pigs to marketplaces prices of rye and barley

W 2017 r. cena skupu drobiu rzeźnego osiągnęła poziom 3,96 zł za kg (w kraju – 3,69 zł/kg) i była wyższa o 1,8% w porównaniu z zanotowaną w poprzednim roku i o 12,4% w stosunku do 2010 r.

Za 1 l mleka w omawianym roku płacono 1,40 zł (w kraju – średnio 1,39 zł), czyli więcej o 24,9% niż przed rokiem i o 37,3% niż w 2010 r.

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza²
Gross, final and market agricultural output²

Według wstępnych danych w 2016 r. w porównaniu z 2015 r. zanotowano wzrost produkcji globalnej o 16,7%, o czym zdecydowała znacznie wyższa produkcja roślinna (o 25,5%), natomiast produkcja zwierzęca zmniejszyła się o 1,3%. Produkcja globalna w kraju w 2016 r. zwiększyła się o 6,8% w porównaniu z poprzednim rokiem, w wyniku wzrostu zarówno produkcji roślinnej (o 10,9%), jak i zwierzęcej (o 2,9%).

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Wartość produkcji końcowej w 2016 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, była wyższa o 23,2% na skutek wzrostu produkcji roślinnej o 39,5%, przy jednoczesnym spadku produkcji zwierzęcej o 1,2%.

² Dane wstępne, mogą ulec zmianie.
² Preliminary data, may change.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłównia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

W 2016 r. w województwie lubelskim produkcja roślinna stanowiła 65,6% wartości produkcji towarowej, natomiast zwierzęca 34,4%. W 2016 r. w towarowej produkcji rolniczej nastąpił wzrost produkcji ogółem (o 16,2%), przy wzroście wartości produkcji roślinnej (o 27,5%) i spadku zwierzęcej (o 0,6%).

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Dane prezentujące rolnictwo w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Rolnictwo w województwie lubelskim” – publikacja dostępna co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Przemysł Industry

W 2017 r. w województwie lubelskim, w porównaniu z rokiem poprzednim, wystąpił wzrost produkcji sprzedanej przemysłu. Zanotowano również wzrost wydajności pracy (mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego) i przeciętnego zatrudnienia w przemyśle.

Produkcja sprzedana przemysłu w 2017 r. w województwie osiągnęła wartość 34722,5 mln zł (w cenach bieżących) i była wyższa o 5,1% (w cenach stałych) w odniesieniu do zanotowanej w roku poprzednim oraz o 61,5% niż w 2010 r. W skali kraju w tym czasie sprzedaż produkcji zwiększyła się odpowiednio o 6,5% i 32,0%. Dynamika wzrostu produkcji sprzedanej przemysłu w regionie w skali roku zwiększała się w kolejnych okresach narastających 2017 roku (w I kwartale 8,0%, w I półroczu 9,6%, a w okresie trzech pierwszych kwartałów 6,0%).

Dane o **produkcji sprzedanej przemysłu** dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją” i obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej; wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tablica 17.
Table 17.

Przemysł Industry

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	945306,9	1197028,5	1236375,4	1352954,7	Sold production of industry (current prices) in mln zł
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	83,0	85,9	86,9	87,2	Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	2442,2	2510,7	2566,7	2649,9	Average paid employment in industry in thous.
LUBELSKIE					
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	21783,9	31762,6	32756,4	34722,5	Sold production of industry (current prices) in mln zł
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	77,5	74,3	75,6	76,0	Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	84,0	90,9	94,2	96,4	Average paid employment in industry in thous.

Tablica 17.
Table 17.

Przemysł (dok.)
Industry (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
LUBLIN					
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) w mln zł	6369,3	10851,3	11035,6	11530,1	Sold production of industry (current prices) in mln zł
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	60,0	53,3	55,9	56,4	Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	20,1	25,3	25,4	25,8	Average paid employment in industry in thous.

Na ogólną wartość produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących) w 2017 r. w województwie lubelskim w głównej mierze wpłynęła produkcja w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 26390,7 mln zł, co stanowiło 76,0% produkcji przemysłowej.

Wykres 36.

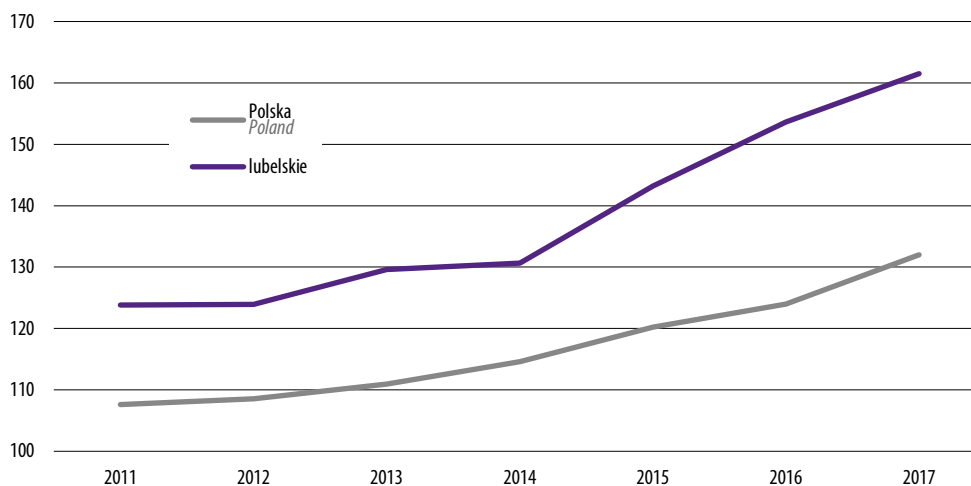
Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)

2010=100

Chart 36.

Indices of sold production of industry (constant prices)

2010=100

W 19 spośród 24 działów przetwórstwa przemysłowego produkcja (w cenach stałych) była wyższa niż przed rokiem. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego, w największym stopniu wzrosła produkcja metali (o 22,3%), urządzeń elektrycznych (o 20,3%), maszyn i urządzeń (o 18,5%), odzieży (o 15,1%), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 13,3%) oraz produkcji napojów (o 12,9%). W analizowanym okresie spadek dotyczył produkcji mebli (o 0,1%).

Dane o wartości **produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

Wzrostowi produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubelskim w skali roku towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia o 2,3% i o 14,7% w stosunku do 2010 r. W kraju zanotowano również wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle o 3,2% w odniesieniu do roku poprzedniego i o 8,5% w porównaniu z 2010 r.

Tablica 18.
Table 18.

Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubelskim
Indices of sold production of industry in lubelskie voivodship

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>							
Ogółem <i>Total</i>	110,2	106,7	107,7	107,3	108,0	109,6	106,0	105,1
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	106,3	107,1	108,6	108,6	115,1	111,5	107,8	106,4
w tym: <i>of which:</i>								
Produkcja artykułów spożywczych <i>Manufacture of food products</i>	98,3	101,9	109,2	113,8	123,8	118,8	107,8	102,8
Produkcja napojów <i>Manufacture of beverages</i>	127,9	114,0	113,9	111,0	127,4	126,5	114,1	112,9
Produkcja wyrobów tekstylnych <i>Manufacture of textiles</i>	136,7	127,4	124,5	119,3	85,0	75,8	83,5	83,5
Produkcja odzieży <i>Manufacture of wearing apparel</i>	104,5	105,6	104,2	106,1	106,7	112,1	115,8	115,1
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^a <i>Manufacture of leather and related products</i>	99,2	96,2	94,2	96,9	118,7	118,3	122,0	119,5
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^a <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^a</i>	105,3	109,6	131,4	133,1	135,9	125,7	102,9	101,8
Produkcja papieru i wyrobów z papieru <i>Manufacture of paper and paper products</i>	92,6	96,6	98,2	99,8	117,3	114,0	110,6	108,7
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	130,5	129,5	126,0	123,7	115,6	116,2	116,4	113,3
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^a <i>Manufacture of pharmaceutical products^a</i>	172,6	152,1	139,9	125,4	88,7	61,9	57,8	52,0
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	114,3	114,2	112,4	109,6	103,3	104,3	103,1	109,2
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	112,3	120,0	120,6	118,9	124,7	117,8	119,6	122,3
Produkcja wyrobów z metali ^a <i>Manufacture of metal products^a</i>	113,8	107,5	102,3	98,2	100,3	99,4	101,7	108,1
Produkcja maszyn i urządzeń ^a <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	99,9	100,7	104,0	100,1	119,0	116,1	116,4	118,5
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	106,2	111,0	107,8	105,8	104,8	100,5	100,5	99,9

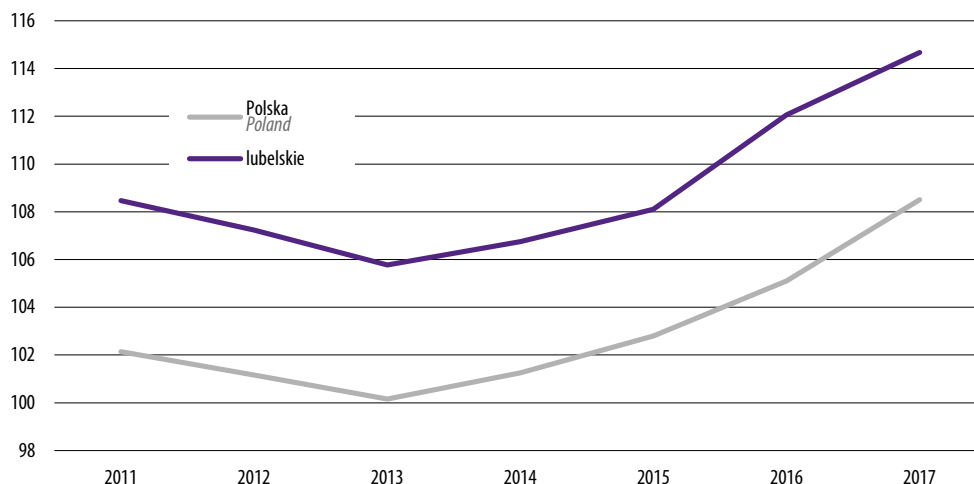
Wykres 37. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle

2010=100

Chart 37.

Indices of average paid employment in industry

2010=100

W 2017 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle, w województwie ukształtowało się na poziomie 96,4 tys. osób i w stosunku do roku poprzedniego wzrosło o 2,3%, w tym w sekcji przetwórstwo przemysłowe o 2,6%.

Wydajność pracy w przemyśle w 2017 r., mierzona wartością produkcji sprzedanej przemysłu w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, w województwie lubelskim była o 2,7% wyższa (w cenach stałych) niż przed rokiem. W kraju wydajność pracy w przemyśle w omawianym okresie wzrosła o 6,0%.

Dane prezentujące produkcję sprzedaną przemysłu w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo

Construction

W 2017 r., w województwie lubelskim zanotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa w odniesieniu do roku poprzedniego. Wyższa niż przed rokiem była także wartość sprzedaży produkcji budowlano-montażowej. W omawianym okresie odnotowano również zwiększenie wydajności pracy i przeciętnego zatrudnienia w budownictwie.

W 2017 r. w województwie lubelskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 4508,6 mln zł i zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 23,3% (w skali kraju odnotowano wzrost o 11,8%).

Dane o **produkcji sprzedanej budownictwa** dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”. Dane te obejmują:

- wartość sprzedanych wyrobów, półfabrykatów i części własnej produkcji (niezależnie od tego czy otrzymano za nie należne opłaty);
- wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. przemysłowych, budowlanych, jak i innych niż przemysłowe i budowlane;
- zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Tabela 19.
Table 19.

Budownictwo

Construction

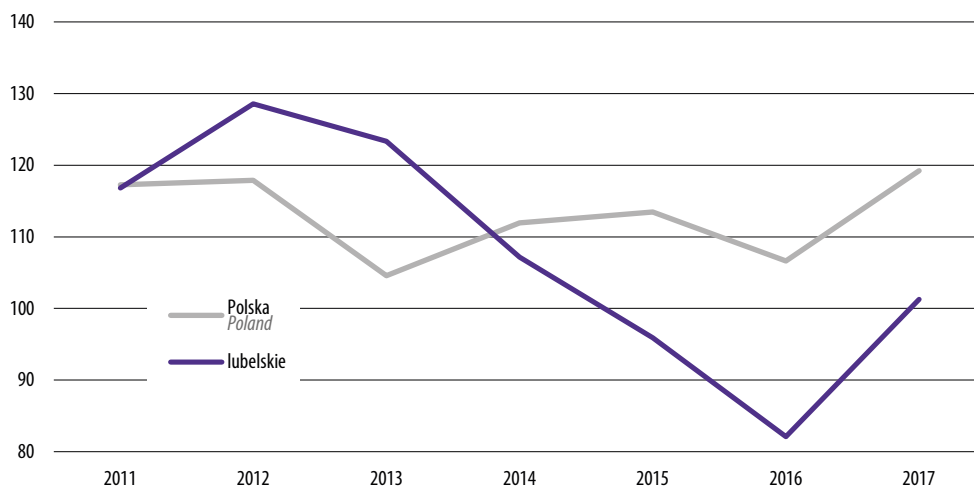
Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	160403,9	181990,4	171042,0	191257,1	Sold production of construction (current prices) in mln zł
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	51,5	47,8	43,6	44,0	Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	442,8	386,0	383,4	387,0	Average paid employment in construction in thous.
LUBELSKIE					
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	4452,3	4270,7	3655,5	4508,6	Sold production of construction (current prices) in mln zł
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	68,4	66,7	64,6	70,3	Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	17,9	14,9	14,8	15,1	Average paid employment in construction in thous.
LUBLIN					
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące) w mln zł	1954,4	1696,2	1365,6	1519,3	Sold production of construction (current prices) in mln zł
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	.	62,5	67,0	72,6	Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	7,1	4,8	5,3	5,5	Average paid employment in construction in thous.

Wykres 38. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)

2010=100

Chart 38. Indices of sold production of construction (current prices)

2010=100

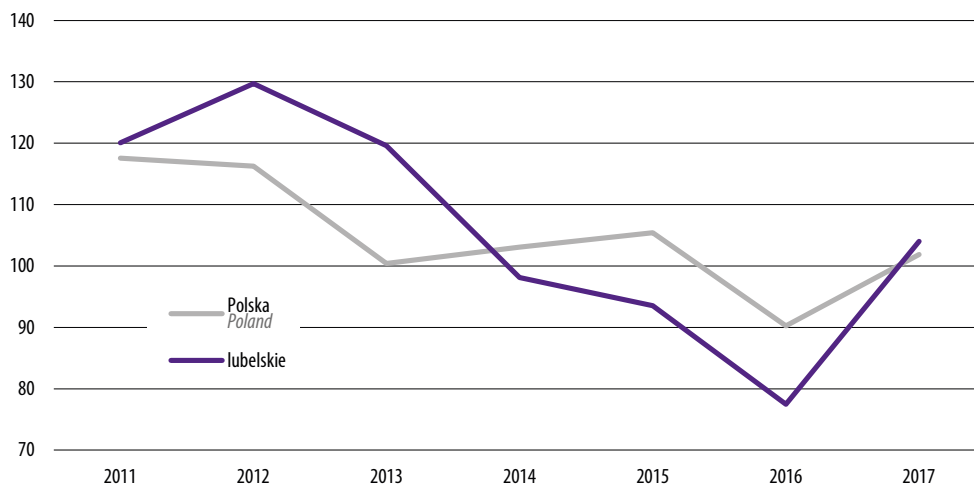
W województwie produkcja budowlano-montażowa w analizowanym okresie wyniosła 3169,6 mln zł (70,3% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i zwiększyła się w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim o 34,2%. W kraju odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej o 12,9%.

Wykres 39. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)

2010=100

Chart 39. Indices of construction and assembly production (current prices)

2010=100

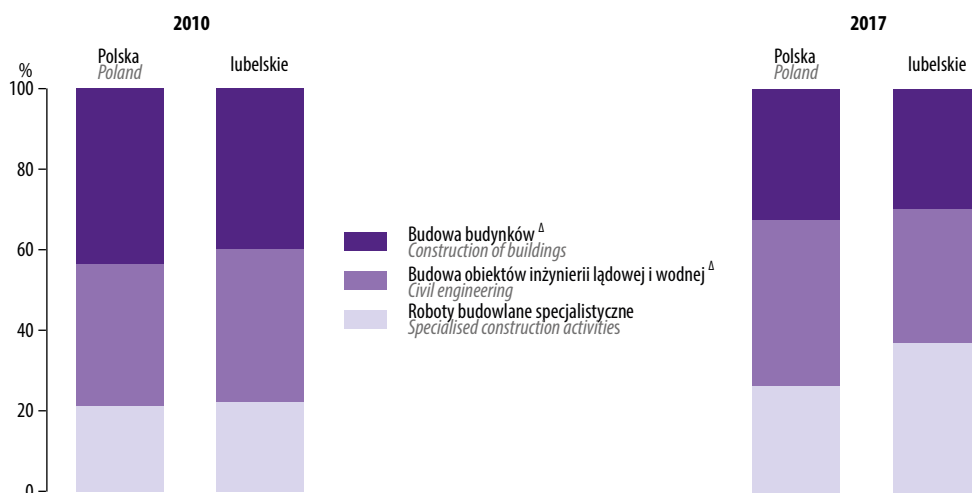

Tablica 20. Dynamika produkcji budowlano-montażowej w województwie lubelskim (ceny bieżące)
 Table 20. Indices of construction and assembly production in lubelskie voivodship (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100 corresponding period of previous year = 100							
Ogółem Total	90,3	76,6	78,7	82,8	103,8	107,3	127,0	134,2
Budowa budynków ^Δ Construction of buildings	94,3	88,3	92,2	86,7	93,0	96,6	111,3	117,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ Civil engineering	51,0	64,2	71,9	85,3	160,5	121,1	122,1	128,1
Roboty budowlane specjalistyczne Specialised construction activities	111,9	74,5	72,3	76,7	97,8	111,1	151,5	159,5

W produkcji budowlano-montażowej znaczący udział posiadały jednostki wykonujące roboty budowlane specjalistyczne (37,0% sprzedaży produkcji budowlano-montażowej w 2017 r.), których produkcja była o 59,5% wyższa niż rok wcześniej. W przedsiębiorstwach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (udział 34,5%) produkcja zwiększyła się o 28,1%, a w zajmujących się budową budynków (udział 28,5%) – o 17,0%.

Wykres 40. Struktura produkcji budowlano-montażowej według działów PKD (ceny bieżące)
 Chart 40. Structure of construction and assembly production by divisions (current prices)

W 2017 r. rosnącej produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 2,2%, wobec wzrostu o 0,9% w skali kraju.

W województwie lubelskim wartość produkcji sprzedanej budownictwa w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w 2017 r. ukształtowała się na poziomie 298,7 tys. zł (w cenach bieżących), co oznacza wzrost o 20,6% w stosunku do roku poprzedniego.

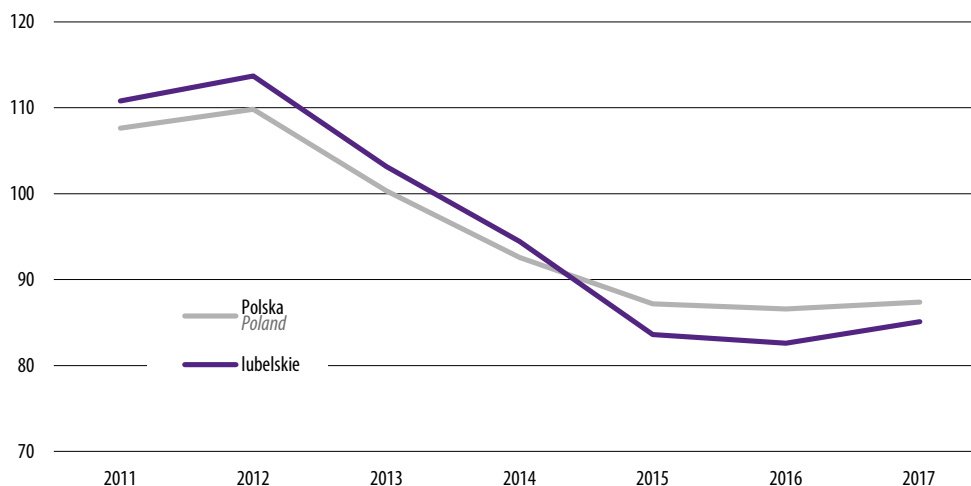
Wykres 41. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie

2010=100

Chart 41.

Indices of average paid employment in construction

2010=100

Dane prezentujące produkcję sprzedaną budownictwa w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

W 2017 r., w województwie lubelskim w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania, liczba wydanych pozwoleń na ich realizację lub zgłoszeń z projektem budowlanym oraz liczba rozpoczętych budów. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego.

W 2017 r., w regionie oddano do użytkowania 7361 mieszkań, tj. więcej o 4,9% niż przed rokiem i 29,9% niż w 2010 r. W kraju notowano wzrost o 9,2% liczby lokali mieszkalnych przekazanych do użytkowania w odniesieniu do roku poprzedniego i 31,3% w porównaniu z 2010 r.

Informacje o **mieszkania oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych. Podziału na mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, indywidualnych (tj. realizowanych przez osoby fizyczne, fundacje, kościoły i związki wyznaniowe) oraz realizowanych z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem dokonano na podstawie sposobu finansowania budowy lub przeznaczenia mieszkań.

Tablica 21.
Table 21.

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	3,5	3,8	4,3	4,6	Dwellings completed per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	106,1	99,8	94,5	92,7	Average useful floor area per dwelling completed in m ²
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	4,5	4,9	5,3	6,5	Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project per 1000 population
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	4,1	4,4	4,5	5,4	Dwellings in which construction has begun per 1000 population
LUBELSKIE					
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	2,6	2,9	3,3	3,5	Dwellings completed per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	107,7	105,4	101,7	96,9	Average useful floor area per dwelling completed in m ²
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	3,5	3,7	3,7	3,8	Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project per 1000 population
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	3,3	3,6	3,2	3,5	Dwellings in which construction has begun per 1000 population
LUBLIN					
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	5,0	5,4	6,7	8,0	Dwellings completed per 1000 population
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ²	70,2	66,3	63,2	61,1	Average useful floor area per dwelling completed in m ²
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności	4,6	9,3	8,1	6,8	Dwellings for which permits have been granted or which have been registered with a construction project per 1000 population
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności	5,6	9,8	6,7	6,8	Dwellings in which construction has begun per 1000 population

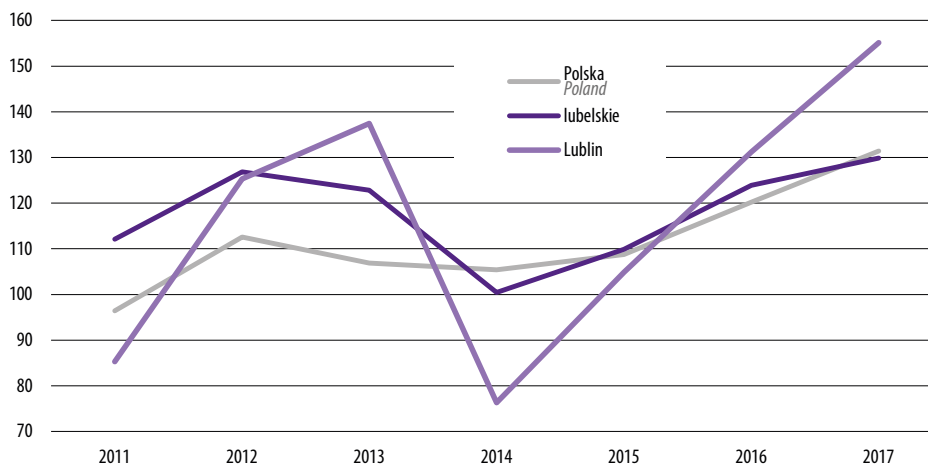
Wykres 42. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania

2010=100

Chart 42.

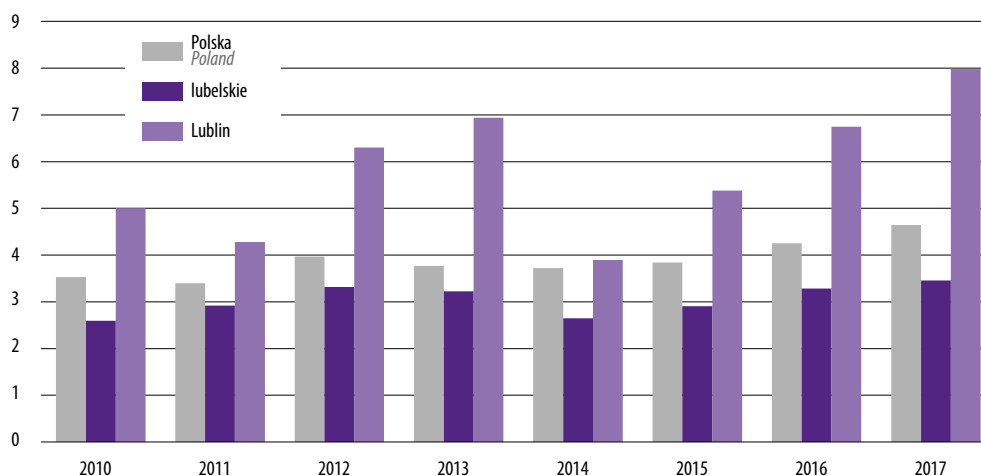
Indices of dwellings completed

2010=100

Wykres 43. Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności

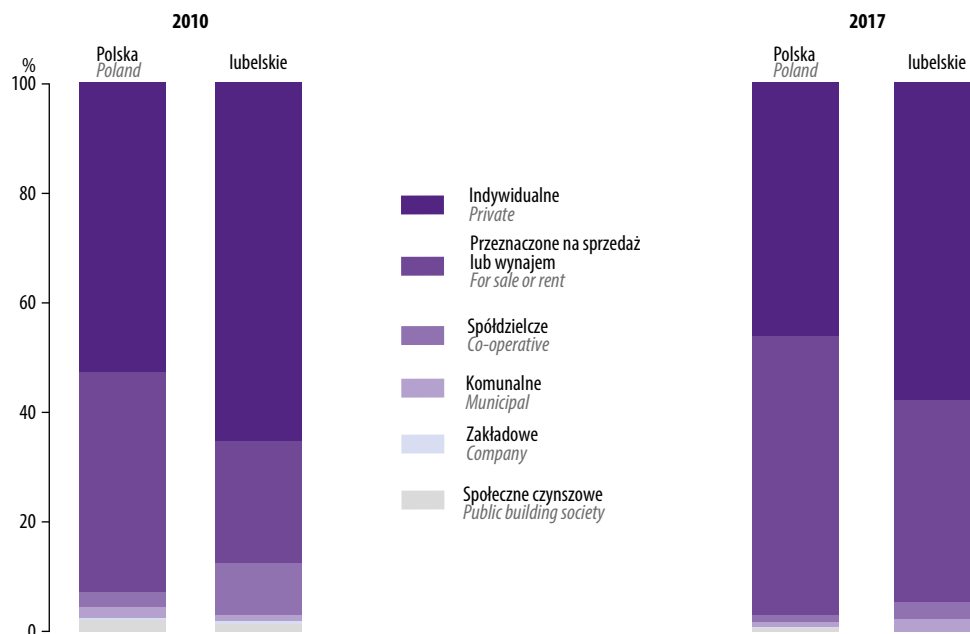
Dwellings completed per 1000 population

Chart 43.

Dwellings completed per 1000 population

W 2017 r. w województwie lubelskim wzrost liczby oddanych mieszkań notowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz komunalnym.

Wykres 44. Struktura mieszkań oddanych do użytkowania według form budownictwa
 Chart 44. Structure of dwellings completed by forms of construction

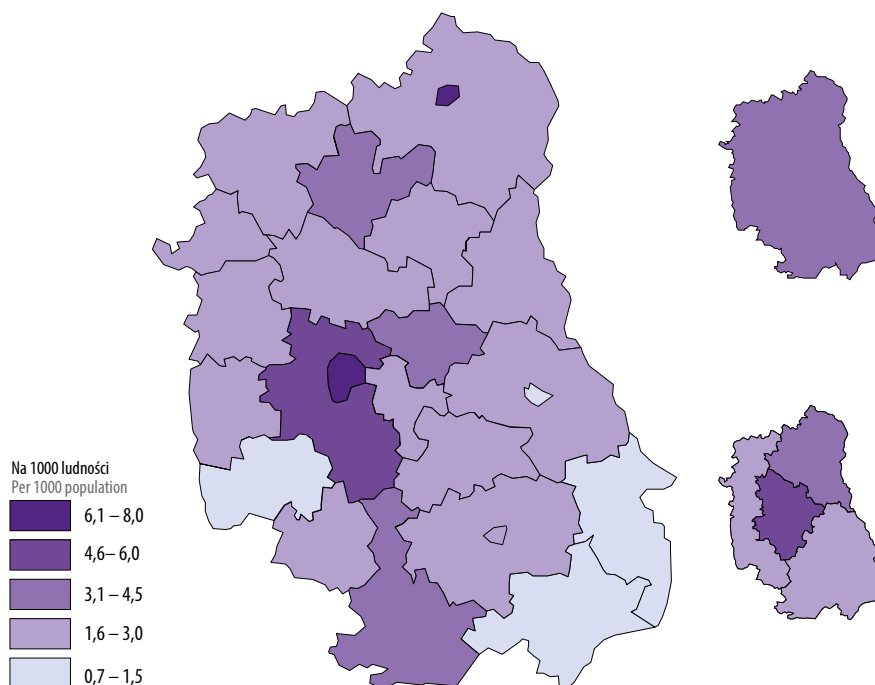

Tablica 22. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubelskim
 Table 22. Dwellings completed in lubelskie voivodship

Formy budownictwa Construction form	2016				2017			
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in %	2015 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² useful floor area of 1 dwelling in m ²	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w odsetkach in %	2016 = 100	przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² useful floor area of 1 dwelling in m ²
Ogółem Total	7020	100,0	112,7	101,7	7361	100,0	104,9	96,9
Indywidualne Private	4400	62,7	100,4	128,2	4252	57,8	96,6	127,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem For sale or rent	2152	30,7	144,8	57,8	2708	36,8	125,8	56,1
Spółdzielcze Co-operative	411	5,9	384,1	55,8	221	3,0	53,8	54,3
Komunalne Municipal	29	0,4	46,0	46,2	178	2,4	613,8	39,2
Zakładowe Company	-	-	x	-	2	0,0	x	116,5
Spółeczne czynszowe Public building society	28	0,4	14,8	51,6	-	-	x	-

Mapa 8.
Mape 8.

Mieszkania oddane do użytkowania w województwie lubelskim w 2017 r.
Dwellings completed in lubelskie voivodship in 2017

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

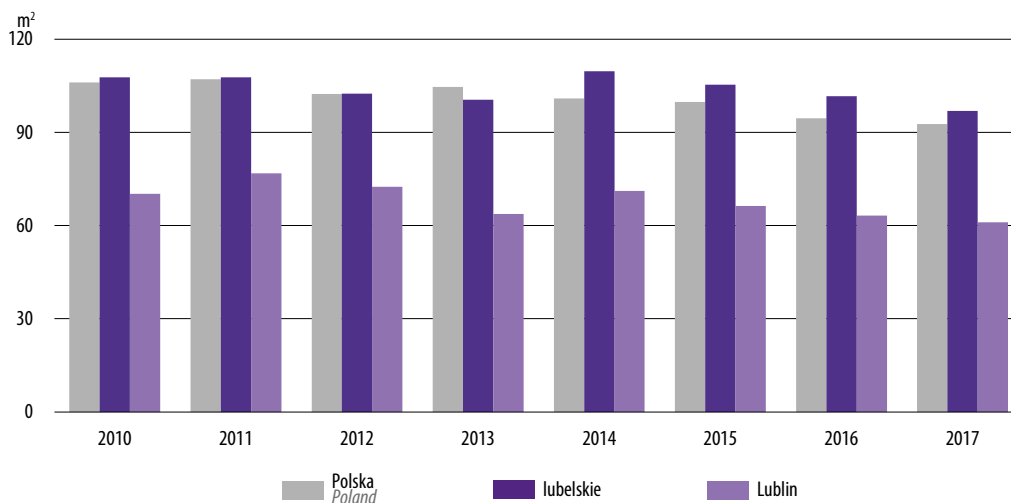
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w województwie lubelskim w 2017 r. wyniosła 96,9 m² (w kraju – 92,7 m²) i zmniejszyła się o 4,8 m² w stosunku do roku poprzedniego (w kraju o 1,8 m²). W porównaniu z 2010 r. uległa ona zmniejszeniu o 10,8 m² (w kraju o 13,3 m²).

Największą powierzchnią użytkową charakteryzowały się mieszkania w budownictwie indywidualnym (127,5 m²), a najmniejszą komunalne (39,2 m²).

W województwie lubelskim w 2017 r., największe mieszkania budowano w powiecie tomaszowskim (przeciętna powierzchnia użytkowa – 150,5 m²) i opolskim (139,4 m²), a najmniejsze w miastach na prawach powiatu: Lublinie (61,1 m²) i Białej Podlaskiej (64,6 m²).

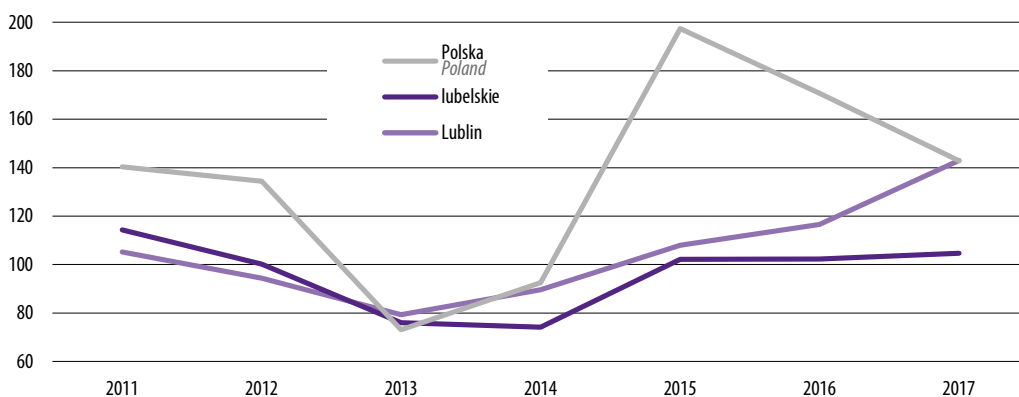
Wykres 45. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania
 Chart 45. Average usable floor space per dwelling completed

W 2017 r. w regionie liczba mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wyniosła 8031, tj. więcej o 2,3% niż rok wcześniej i o 4,7% niż w 2010 r. (w skali kraju nastąpił wzrost o 22,7% w stosunku do roku poprzedniego i o 43,0% w odniesieniu do 2010 r.).

Wykres 46. Dynamika liczby mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym
 2010=100

Chart 46. Indices of number of permits and registrations with a construction projects granted for construction of dwellings
 2010=100

W województwie lubelskim najwięcej wydanych pozwoleń na budowę mieszkań lub zgłoszeń z projektem budowlanym dotyczyło inwestorów indywidualnych (68,1% ogółu) oraz budujących z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (26,8%). Liczba pozwoleń na budowę uzyskanych lub dokonanych zgłoszeń przez inwestorów indywidualnych w skali roku zwiększyła się o 3,9%, a przez deweloperów zmniejszyła się o 1,4%.

Tablica 23. Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym w województwie lubelskim Table 23. *Permits and registrations with a construction projects granted for construction of dwellings in lubelskie voivodship*

Formy budownictwa <i>Construction form</i>	2016			2017		
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in %</i>	2015 = 100	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	w odsetkach <i>in %</i>	2016 = 100
Ogółem <i>Total</i>	7847	100,0	100,2	8031	100,0	102,3
Indywidualne <i>Private</i>	5266	67,1	112,2	5469	68,1	103,9
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem <i>For sale or rent</i>	2180	27,8	83,0	2150	26,8	98,6
Spółdzielcze <i>Co-operative</i>	346	4,4	98,9	294	3,7	85,0
Komunalne <i>Municipal</i>	54	0,7	33,3	86	1,1	159,3
Zakładowe <i>Company</i>	1	0,0	x	32	0,4	3200,0

Większą niż przed rokiem liczbę mieszkań, na realizację których wydano pozwolenia na budowę lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym zanotowano w 17 powiatach, najwyższy w Chełmie (o 188,0%) i powiecie tomaszowskim (o 101,9%), natomiast wyraźny spadek w powiecie radzyńskim (o 36,7%) i janowskim (o 31,8%).

Rozpoczęto budowę 7355 mieszkań, tj. o 6,6% więcej niż w 2016 r. (w skali kraju wzrost wyniósł 18,4%). W stosunku do 2010 r. liczba rozpoczętych budów mieszkań zwiększyła się w województwie o 0,7% (w kraju o 30,3%).

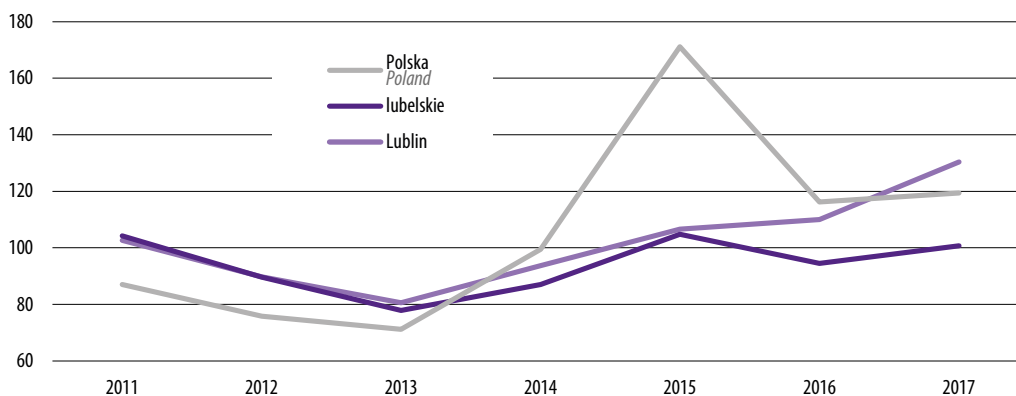
W regionie w 2017 r. największą liczbę mieszkań, których budowę rozpoczęto, zanotowano w budownictwie indywidualnym – 4671, tj. o 5,4% więcej niż rok wcześniej oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 2352, tj. o 19,6% więcej.

Wykres 47. Dynamika liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto

2010=100

Chart 47. *Indices of number of dwellings started*

2010=100

W województwie lubelskim w odniesieniu do 2016 r. wzrost liczby mieszkań, których budowę rozpoczęto odnotowano w 16 powiatach, przy czym najwyższy wzrost nastąpił w Chełmie (o 145,2%) i Zamościu (o 124,1%), natomiast wyraźny spadek zaobserwowano w Białej Podlaskiej (o 46,8%) i powiecie bialskim (o 19,5%).

Dane prezentujące budownictwo mieszkaniowe w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,
- „Budownictwo mieszkaniowe w województwie lubelskim” – opracowanie sygnałne dostępne co roku w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu,

jak również w Banku Danych Lokalnych.

Rynek wewnętrzny

Internal market

W 2017 r. w województwie lubelskim odnotowano wzrost wartości sprzedaży detalicznej w odniesieniu do roku poprzedniego. Wzrosła również sprzedaż hurtowa towarów.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) zrealizowanej przez jednostki handlowe i niehandlowe w 2017 r. zwiększyła się w odniesieniu do poprzedniego roku o 10,6% (wobec wzrostu o 4,3% w 2016 r.). W kraju sprzedaż detaliczna wzrosła o 8,4% w porównaniu z rokiem poprzednim (w 2016 r. odnotowano wzrost o 4,0%).

Dane o **sprzedaży detalicznej** towarów obejmują sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. sklepy, magazyny), w ilościach wskazujących na zakupy dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Tablica 24.
Table 24.

Dynamika sprzedaży detalicznej^a (ceny bieżące)
Indices of retail sale^a (current prices)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
POLSKA POLAND					
Ogółem	105,5	100,9	104,0	108,4	<i>Total</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	107,9	108,4	107,1	105,1	<i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	113,1	89,7	96,8	112,2	<i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	101,2	102,3	107,2	107,0	<i>Food, beverages and tobacco products</i>
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	113,6	109,3	103,6	105,4	<i>Other retail sale in non-specialized stores</i>
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	117,2	106,3	110,7	112,7	<i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>
Tekstylia, odzież, obuwie	113,1	108,2	111,5	112,8	<i>Textiles, clothing, footwear</i>
Meble, RTV, AGD	123,0	104,3	108,6	109,9	<i>Furniture, radio, TV and household appliances</i>
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	83,6	115,9	105,4	109,4	<i>Newspapers, books, other sale in specialized stores</i>
Pozostałe	95,9	87,7	91,7	105,0	<i>Others</i>

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym stanem organizacyjnym. Kształtowanie się dynamiki sprzedaży detalicznej wynika m.in. ze zmiany zarówno przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa, jak i zmian organizacyjnych.

^a Groups of enterprises were created on the basis of the Polish Classification of Activities – NACE rev.2, and a given enterprise is included to a specific category by predominating kind of activity and according to its present organizational status. The dynamic of the retail sales result from, among others, change both in the predominating kind of activity of the enterprise and in its organization.

Tablica 24. Dynamika sprzedaży detalicznej^a (dok.)
Table 24. Indices of retail sale^a (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
LUBELSKIE					
Ogółem	108,3	103,5	104,3	110,6	Total
w tym:					of which:
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	112,3	108,3	149,9	129,7	Motor vehicles, motorcycles, parts
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	99,1	88,5	72,0	135,3	Solid, liquid and gaseous fuels
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	107,5	103,5	110,9	106,8	Food, beverages and tobacco products
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	103,3	89,4	80,7	91,7	Other retail sale in non-specialized stores
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	131,3	102,2	130,0	110,0	Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment
Tekstylnia, odzież, obuwie	96,5	126,4	98,7	102,7	Textiles, clothing, footwear
Meble, RTV, AGD	119,3	105,2	102,7	102,5	Furniture, radio, TV and household appliances
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	97,9	102,2	90,1	111,2	Newspapers, books, other sale in specialized stores
Pozostałe	108,0	113,4	84,8	106,4	Others

a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 76.

a See footnote a to the table 24 on page 76.

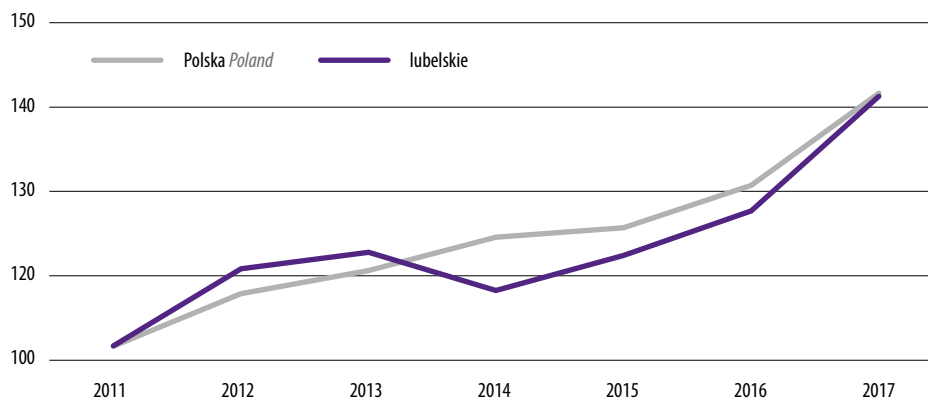
Największy wzrost sprzedaży detalicznej w porównaniu z 2016 rokiem obserwowano w przedsiębiorstwach zaliczanych do grupy „paliwa stałe, ciekłe i gazowe” (35,3%) oraz „pojazdy samochodowe, motocykle, części” (o 29,7%). Spadek sprzedaży detalicznej wystąpił w grupie „pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach” (o 8,3%).

Wykres 48. Dynamika sprzedaży detalicznej (ceny bieżące)

2010 = 100

Chart 48. Indices of retail sale (current prices)

2010 = 100

W strukturze sprzedaży detalicznej w 2017 r. największy udział miały przedsiębiorstwa zgrupowane w kategoriach:

- żywność, napoje i wyroby tytoniowe (41,5%),
- pozostałe (12,6%),
- pojazdy samochodowe, motocykle, części (11,7%),
- farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (9,9%),
- meble, RTV, AGD (8,3%).

W 2017 r. w województwie lubelskim wzrost wartości sprzedaży detalicznej towarów w porównaniu z analogicznym miesiącem 2016 r. odnotowano we wszystkich miesiącach, przy czym najwyższy wzrost w skali roku wystąpił w listopadzie – o 15,4%, najniższy zaś w styczniu – o 4,8%.

W województwie, w kolejnych kwartalnych okresach narastających 2017 r., dynamika sprzedaży detalicznej była wyższa niż w analogicznych okresach 2016 r.

Tablica 25.
Table 25.

Dynamika sprzedaży detalicznej^a w województwie lubelskim (ceny bieżące)
Indices of retail sale^a in lubelskie voivodship (current prices)

Wyszczególnienie <i>Specification</i>	2016				2017			
	I-III	I-VI	I-IX	I-XII	I-III	I-VI	I-IX	I-XII
Ogółem <i>Total</i>	105,9	104,2	103,2	104,3	107,7	108,8	110,2	110,6
w tym: <i>of which:</i>								
Pojazdy samochodowe, motocykle, części <i>Motor vehicles, motorcycles, parts</i>	155,9	157,7	152,2	149,9	122,6	127,4	129,5	129,7
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe <i>Solid, liquid and gaseous fuels</i>	93,3	79,8	74,3	72,0	100,9	116,0	121,8	135,3
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe <i>Food, beverages and tobacco products</i>	114,7	113,0	111,5	110,9	102,2	105,1	106,5	106,8
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach <i>Other retail sale in non-specialized stores</i>	65,2	67,4	70,5	80,7	107,2	101,6	96,6	91,7
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny <i>Pharmaceuticals, cosmetics, orthopaedic equipment</i>	124,0	133,2	127,9	130,0	113,1	107,7	110,0	110,0
Tekstylnia, odzież, obuwie <i>Textiles, clothing, footwear</i>	96,2	98,9	99,9	98,7	150,2	120,8	108,9	102,7
Meble, RTV, AGD <i>Furniture, radio, TV and household appliances</i>	98,2	101,8	100,7	102,7	109,0	106,4	105,4	102,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach <i>Newspapers, books, other sale in specialized stores</i>	78,2	80,8	86,4	90,1	119,0	125,1	117,3	111,2
Pozostałe <i>Others</i>	80,6	79,3	83,0	84,8	102,1	98,3	104,5	106,4

^a Patrz notka a do tabl. 24 na str. 76.

^a See footnote a to the table 24 on page 76.

W 2017 r. w województwie lubelskim wartość **sprzedaży hurtowej** towarów (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 7,3% w stosunku do stanu sprzed roku, a w przedsiębiorstwach hurtowych o 12,2% (wobec odpowiednio wzrostu o 3,1% i spadku o 1,1% w 2016 r.). W kraju sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych była wyższa o 12,9% niż w 2016 r., a zrealizowana przez przedsiębiorstwa hurtowe o 11,9%.

Dane prezentujące rynek wewnętrzny w województwie lubelskim znajdują się w następujących publikacjach i opracowaniach udostępnionych na stronie internetowej Urzędu:

- „Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego” – opracowanie sygnałne dostępne co miesiąc,
  - „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego” – publikacja dostępna co kwartał.
-

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W 2017 r., w województwie lubelskim w porównaniu z 2016 rokiem poprawił się: wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik finansowy brutto oraz netto. Ponadto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw zwiększył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto. W skali roku poprawie uległy wskaźniki: poziomu kosztów z całokształtu działalności, rentowności obrotu brutto i netto. Obniżył się zaś wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz wskaźniki płynności finansowej I i II stopnia.

Wyniki finansowe uzyskane w 2017 r. przez badane przedsiębiorstwa w województwie lubelskim były korzystniejsze niż w 2016 r. W kraju podstawowe wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw również były wyższe od notowanych przed rokiem.

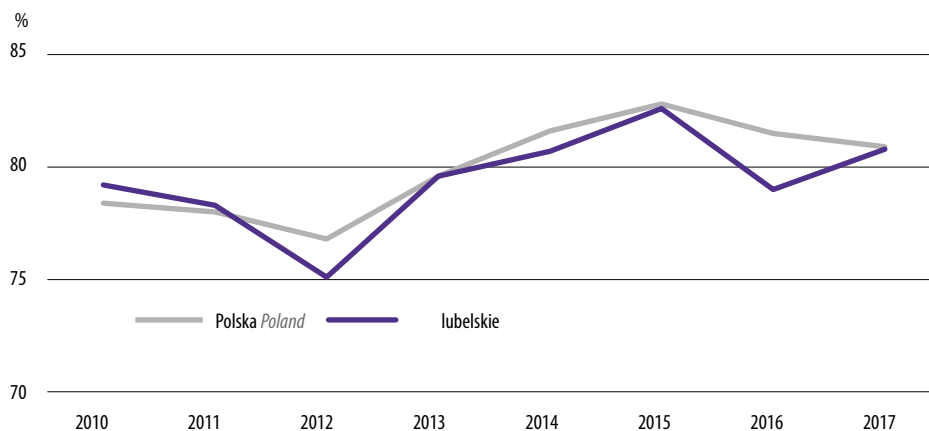
Dane dotyczące **wyników finansowych przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do nowelizacji ustawy z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016, poz. 1047).

Wykres 49.

Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw

Chart 49.

Share of number of enterprises showing net profit in total number of enterprises

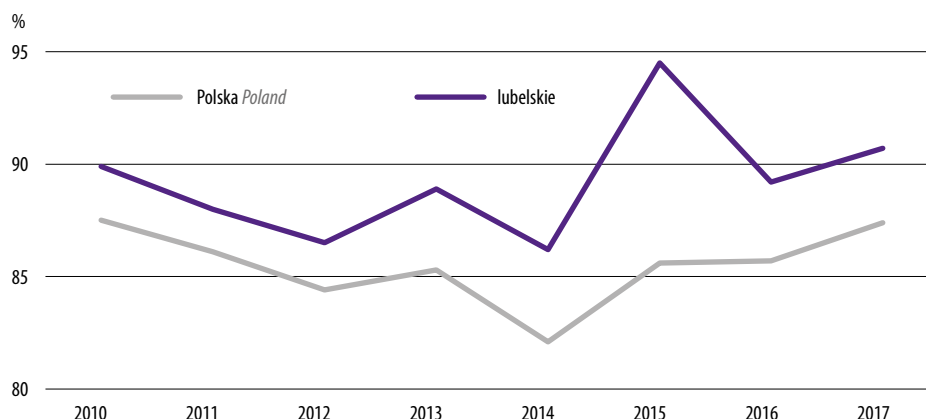
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów, towarów i materiałów związany z podstawową działalnością operacyjną, do którego zaliczono wartość sprzedanych towarów i materiałów oraz koszty ogółem, pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów;
- pozostałe koszty operacyjne;
- koszty finansowe.

Wykres 50. Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w przychodach z całokształtu działalności

Chart 50. Share of revenues of enterprises showing net profit in total revenues from the whole activity

W 2017 r. zysk netto wykazało 80,8% badanych przedsiębiorstw, wobec 79,0% przed rokiem, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności zwiększył się z 89,2% w 2016 r. do 90,7% w 2017 r. W kraju zysk netto wykazało 80,9% ogółu przedsiębiorstw (wobec 81,5% przed rokiem), a uzyskane przez nie przychody stanowiły 87,4% przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw (wobec 85,7% przed rokiem).

Przychody z całokształtu działalności ukształtowały się na poziomie 60280,9 mln zł i były o 11,2% wyższe niż w 2016 r., a koszty ich uzyskania wyniosły 56243,5 mln zł (wyższe o 10,6%). Wyższa dynamika przychodów z całokształtu działalności od dynamiki kosztów wpłynęła na poprawę wskaźnika poziomu kosztów w skali roku z 93,8% w 2016 r. do 93,3% w 2017 r. W kraju odnotowano poprawę wskaźnika poziomu kosztów z 95,0% przed rokiem do 94,8% w 2017 r.

Wyniki finansowe:

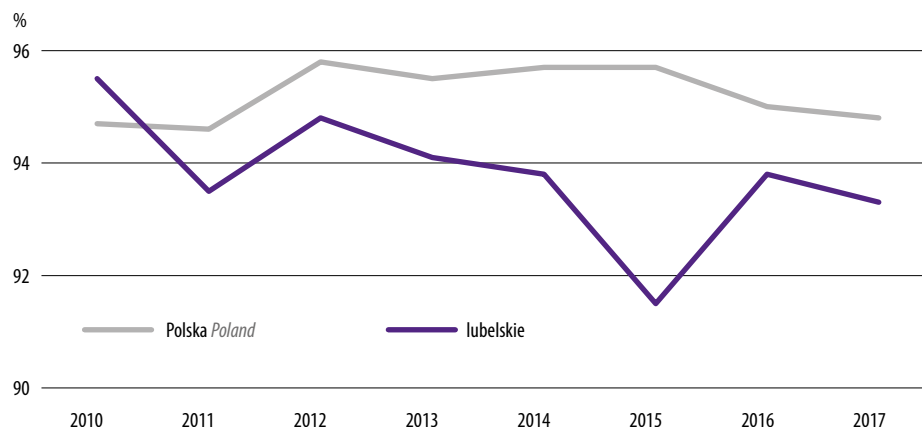
- wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej – do końca 2015 r. korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych;
- obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów;
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymuje się po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia, które obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych, a od 2013 r. również inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

W 2017 r. w województwie lubelskim poprawił się: wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wynik finansowy brutto oraz netto. W kraju wyżej wymienione kategorie finansowe także poprawiły się.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2017 r. w województwie lubelskim osiągnęły wartość 58696,1 mln zł (wzrost o 10,5% w stosunku do 2016 r.), a koszty ich uzyskania wyniosły 54773,1 mln zł (wzrost o 11,1%).

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, który ukształtował się na poziomie 3923 mln zł, był o 3,6% wyższy niż w 2016 r. Poprawił się wynik na pozostałej działalności operacyjnej (z -246,4 mln zł do 244,8 mln zł). Poprawił się także wynik na operacjach finansowych (z -183,6 mln do -130,2 mln zł). Wynik finansowy brutto był wyższy o 20,3% niż w 2016 r. osiągając wartość 4037,5 mln zł. Po odliczeniu obciążeń, wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 3384,6 mln zł i był wyższy o 22,3% w stosunku do uzyskanego w 2016 r.

Wykres 51. Wskaźnik poziomu kosztów
 Chart 51. Cost level indicator

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności ze sprzedaży jest to relacja wyniku ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto jest to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności;
- wskaźnik rentowności obrotu netto jest to relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.
- wskaźnik płynności I stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych;
- wskaźnik płynności II stopnia jest to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych.

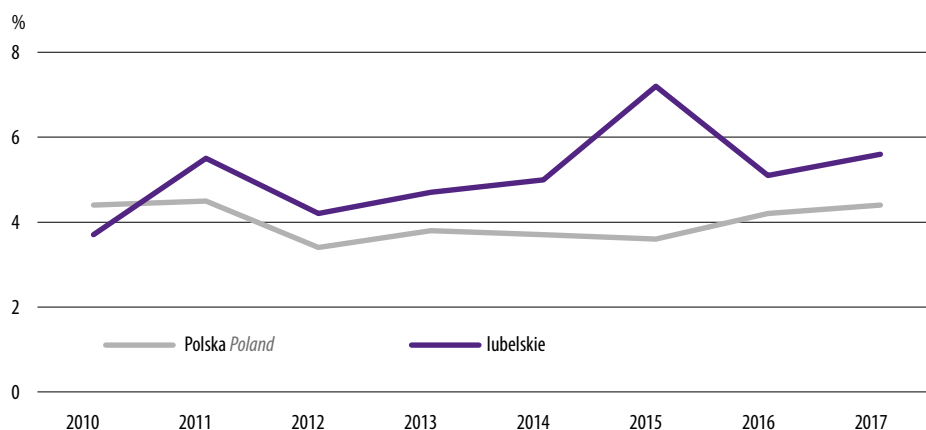
W skali roku poprawiły się wskaźniki: poziomu kosztów z całokształtu działalności (z 93,8% do 93,3%), rentowności obrotu brutto (z 6,2% do 6,7%), obrotu netto (z 5,1% do 5,6%). Pogorszyły się zaś wskaźniki: rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów (z 7,1% do 6,7%), płynności finansowej I stopnia (z 37,3% do 32,1%), płynności finansowej II stopnia (z 110,0% do 105,4%).

W kraju, w stosunku do 2016 r., poprawiły się wskaźniki: poziomu kosztów z całokształtu działalności, rentowności obrotu brutto oraz obrotu netto, płynności finansowej II stopnia. Pogorszyły się wskaźniki: rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów oraz płynności finansowej I stopnia.

Należy podkreślić, że poziomy wskaźników wojewódzkich (z wyjątkiem wskaźnika płynności finansowej I stopnia) były korzystniejsze od wartości krajowych.

Wykres 52.
Chart 52.

Wskaźnik rentowności obrotu netto
Profitability rate of net turnover

Tablica 26.
Table 26.

Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Wskaźnik poziomu kosztów	94,7	95,7	95,0	94,8	Cost level indicator
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,2	4,5	5,0	4,9	Sales profitability rate of products, goods and materials
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	5,3	4,3	5,0	5,2	Gross turnover profitability rate
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,4	3,6	4,2	4,4	Net turnover profitability rate
Wskaźnik płynności I stopnia	39,7	38,3	38,8	38,4	Financial liquidity indicator of the first degree
Wskaźnik płynności II stopnia	105,5	101,0	102,0	102,2	Financial liquidity indicator of the second degree
LUBELSKIE					
Wskaźnik poziomu kosztów	95,5	91,5	93,8	93,3	Cost level indicator
Wskaźnik rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	5,5	8,3	7,1	6,7	Sales profitability rate of products, goods and materials
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,5	8,5	6,2	6,7	Gross turnover profitability rate
Wskaźnik rentowności obrotu netto	3,7	7,2	5,1	5,6	Net turnover profitability rate
Wskaźnik płynności I stopnia	38,8	33,7	37,3	32,1	Financial liquidity indicator of the first degree
Wskaźnik płynności II stopnia	107,3	113,9	110,0	105,4	Financial liquidity indicator of the second degree

Dane prezentujące wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w województwie lubelskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

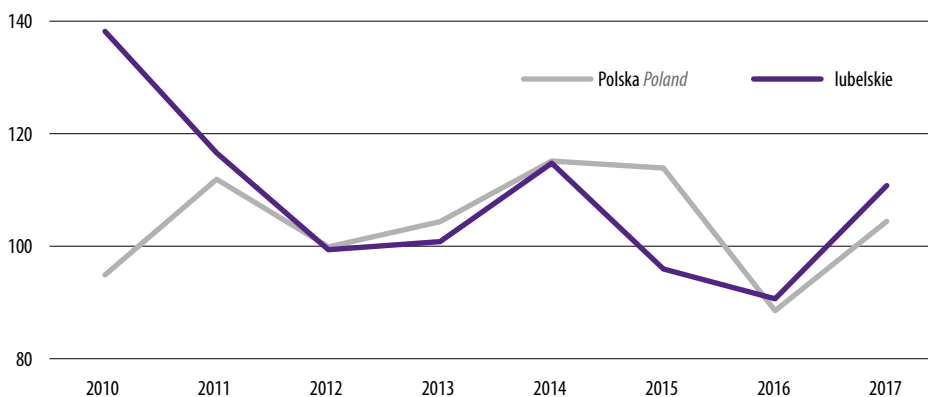
W 2017 r., po dwóch latach spadku, odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych w badanych przedsiębiorstwach mających siedzibę na terenie województwa lubelskiego. Również liczba i wartość kosztorysowa rozpoczętych inwestycji była wyższa niż w 2016 r.

Wykres 53. Dynamika nakładów inwestycyjnych ogółem (ceny bieżące)

Rok poprzedni = 100

Chart 53. Indices of total investment outlays (current prices)

Previous year = 100

Nakłady inwestycyjne na nowe obiekty majątkowe oraz ulepszenie istniejących (w cenach bieżących), poniesione w 2017 r. przez badane przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa lubelskiego, wyniosły 3868,0 mln zł i były wyższe od zanotowanych rok wcześniej o 10,8%. W kraju, w tym samym okresie, wartość nakładów inwestycyjnych była wyższa o 4,4% w odniesieniu do poziomu zanotowanego w 2016 r.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Tablica 27. Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące)

Table 27. Investment outlays (current prices)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
POLSKA POLAND					
Ogółem w mln zł	89236,8	136474,6	120825,1	126186,5	Total in million zł
w tym – w % – nakłady na:					<i>of which – in % – outlays for:</i>
Budynki i budowle	42,1	39,3	35,3	34,7	<i>Buildings and structures</i>
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	45,5	46,4	51,0	50,3	<i>Machinery, technical equipment and tools</i>
Środki transportu	11,3	13,0	12,4	14,1	<i>Transport equipment</i>

Tablica 27.
Table 27.

Nakłady inwestycyjne (dok.)
Investment outlays (cont.)

Wyszczególnienie	2010	2015	2016	2017	Specification
LUBELSKIE					
Ogółem w mln zł	2994,5	3850,4	3490,8	3868,0	<i>Total in million zł</i>
w tym – w % – nakłady na:					<i>of which – in % – outlays for:</i>
Budynki i budowle	55,3	54,8	54,5	55,1	<i>Buildings and structures</i>
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia	36,7	39,1	39,8	39,2	<i>Machinery, technical equipment and tools</i>
Środki transportu	7,8	5,5	5,4	5,3	<i>Transport equipment</i>

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe;
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem);
- środki transportu;
- inne, tj. melioracje szczegółowe, koszty ponoszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (uwzględnione wyłącznie w danych wyrażonych w cenach bieżących), z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

W 2017 roku, w województwie lubelskim z ogólnej kwoty nakładów inwestycyjnych na budynki i budowle wydatkowano 2132,9 mln zł (o 12,1% więcej niż rok wcześniej), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 1515,5 mln zł (o 9,1% więcej), a na środki transportu – 204,6 mln zł (o 9,5% więcej).

Wzrost wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych w 2017 r. w porównaniu z 2016 r. odnotowano w większości sekcji. Spośród sekcji mających znaczący udział w nakładach inwestycyjnych najwyższy wzrost wystąpił w sekcjach: „handel, naprawa pojazdów samochodowych” (o 47,7%), „transport i gospodarka magazynowa” (o 17,7%) oraz „przetwórstwo przemysłowe” (o 14,6%). W 2017 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie „przemysłu”, na który przypadało 89,1% ogółu poniesionych nakładów, w tym na przetwórstwo przemysłowe 33,0%.

W 2017 r. w województwie lubelskim inwestorzy rozpoczęli realizację 4662 nowych inwestycji o łącznej wartości kosztorysowej 2637,6 mln zł (w roku poprzednim rozpoczęto 3286 nowych inwestycji o wartości 1843,3 mln zł). Łączna wartość kosztorysowa inwestycji była o 43,1% wyższa niż w roku poprzednim. W województwie na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 33,8% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji nowo rozpoczętych (rok wcześniej 36,0%). W kraju w omawianym okresie liczba rozpoczętych inwestycji zwiększyła się o 2,2%, a ich wartość kosztorysowa – o 10,2%.

Dane prezentujące nakłady inwestycyjne w województwie lubelskim znajdują się w publikacji pt. „Biuletyn statystyczny województwa lubelskiego”, który co kwartał dostępny jest w wersji elektronicznej na stronie internetowej Urzędu, jak również w Banku Danych Lokalnych.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**. W opisie województwa informacje o liczbie podregionów, powiatów, miast na prawach powiatu, miastach ogółem oraz gminach podano według stanu w dniu 31 XII 2017 r.

2. Od 2009 r. dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami, w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

W niniejszym „Raporcie o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego w 2017 r.” publikuje się bieżące dane według PKD 2007 oraz dane przeliczone według tej klasyfikacji za okresy poprzednie.

3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

4. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

7. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową), na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.

9. W publikacji dane w zakresie:

- 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
- 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest działalność zaklasyfikowana według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw** prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) Nr 696/93 z dnia 15 III 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

12. Jako **ceny stałe** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
  - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) w latach 2006-2010,
  - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) od 2011 r.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Do **przeliczeń na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

15. Niektóre dane mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych wydaniach publikacji.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą nieznacznie się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. W publikacji zastosowano skróty niektórych nazw poziomów klasyfikacyjnych PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach i wykresach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
sekcje	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy	
Produkcja skór i wyrobów skórzanych	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
Produkcja wyrobów farmaceutycznych	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

18. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych Głównego Urzędu Statystycznego.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**. In descriptions of voivodships information regarding number of subregions, powiats, cities with powiat status, towns and gminas is given as the date of 31 XII 2017.

2. Since 2009 onwards the data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1 I 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments, to replace the formerly applied PKD 2004/ NACE Rev. 1.1.

In the publication “The Information on Socio-economic Situation of Lubelskie Voivodship in 2017” the current data are published according to the NACE Rev. 2. Data for previous periods are also converted according to this classification.

3. The item **“Industry”** was introduced, as an additional grouping including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

4. Data according to NACE Rev. 2 sections and divisions as well as to administrative division are compiled using the **enterprise method**.

5. Data are compiled according to the **respective organizational status of units of the national economy**.

6. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

7. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service), on their own-account in order to earn a profit.

8. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.

9. In the publication data in regard to:

- 1) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** cover the economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 2) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
- 3) **financial results of non-financial enterprises** as well as **investment outlays** and **newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of entities in which the principal activity is classified as “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities” according to the NACE Rev. 2), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of “enterprise” – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15 III 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations and it may be a sole legal unit or a group of legal units. Enterprise sector includes those entities which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head of-fices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. Since 2010 agricultural surveys do not include holders of agricultural land not conducting any agricultural activities and the holders of agricultural land with an area of less than 1 ha conducting activities on a small scale (determined by the appropriate thresholds).

12. Constant prices were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices for the year preceding the surveyed year (for market sales – prices received by farmers at market places, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
  - 2005 constant prices (2005 average current prices) in 2006-2010,
  - 2010 constant prices (2010 average current prices) since 2011.

13. Relative numbers (indices, percentages) are calculated, as a rule, on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

14. When computing **per capita** data (**1000 population, etc.**) as of the end of the year, the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 VI.

15. Some data are provisional and may change in subsequent editions of the publication.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

abbreviation	full name
sections	
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities
divisions	
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker	Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials
Manufacture of pharmaceutical products	Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations
Manufacture of metal products	Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment

18. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Statistic Poland.

I. Wybrane dane o województwie lubelskim

I. Selected data on lubelskie voivodship

Wyszczególnienie	2002	2010	2011	2012
Ludność ^{a,b} (w tys.)	2179,6	2178,6	2171,9	2165,7
Na 1000 ludności ^b (w okresie I–XII):				
małżeństwa zawarte	5,93	6,10	5,59	5,43
urodzenia żywe	9,75	10,38	9,82	9,78
zgony	10,58	10,56	10,57	10,40
przyrost naturalny	-0,84	-0,18	-0,74	-0,62
saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały	-2,24	-2,25	-2,36	-2,38
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^d (w tys.)	150,2	171,7	182,3	181,9
rok poprzedni = 100	.	103,0	106,2	99,8
Bezrobotni zarejestrowani ^c (w tys.)	156,8	119,7	122,4	131,1
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c (w %)	17,0	13,1	13,2	14,2
Udział bezrobotnych bez prawa do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych ^c (w %)	91,2	89,4	90,2	89,7
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^c	293	166	211	140
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL ^e (w %)	56,7	55,9	56,6	56,5
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL ^e (w %)	48,6	50,4	50,8	50,6
Stopa bezrobocia według BAEL ^e (w %)	14,3	9,9	10,3	10,5
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^d (w zł)	2064,07	2892,38	3111,17	3229,35
rok poprzedni = 100	.	106,5	107,6	103,8
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów (w tys.)	564,5	543,9	533,4	523,3
rok poprzedni = 100	98,6	98,6	98,1	98,1
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana przez ZUS (w zł)	.	1404,45	1474,64	1562,15
rok poprzedni = 100	.	106,7	105,0	105,9
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych (w zł)	.	947,04	979,17	1049,00
rok poprzedni = 100	.	104,9	103,4	107,1
Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100):				
ogółem	102,0	101,8	104,0	103,8
żywność i napoje bezalkoholowe	102,0	102,0	105,6	104,4
odzież i obuwie	95,1	98,4	99,9	97,1
mieszkanie	103,2	102,4	105,2	104,6

a Stan w końcu roku. b Od 2010 r. dane opracowano na podstawie wyników NSP 2011. c W przypadku migracji zagranicznych – dane dotyczą 2014 r. d Dane dotyczą podmiotów a As of the end of the year; for population as of the end of September. b Since 2010 data were compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2011. c In case of the previous years.

2013	2014	2015	2016	2017	Specification
2156,2	2147,7	2139,7	2133,3	2126,3	Population ^{ab} (in thous.)
					Per 1000 population ^b (in the period I-XII):
4,80	5,07	5,02	4,99	4,96	marriages contracted
9,14	9,21	9,20	9,21	9,81	live births
10,58	10,27	10,65	10,43	11,00	deaths
-1,44	-1,06	-1,45	-1,23	-1,19	natural increase
-2,60	-2,68	-2,54 ^c	-1,90	-2,22	internal and international net migration for permanent residence
179,3	179,9	178,1	183,4	189,5	Average paid employment in the enterprise sector ^d (in thous.)
98,6	100,3	99,0	103,0	103,3	previous year = 100
134,0	116,9	107,9	95,6	81,2	Registered unemployed persons ^e (in thous.)
14,4	12,6	11,7	10,3	8,8	Registered unemployment rate ^e (in %)
91,8	92,0	91,5	91,6	90,7	Unemployed persons without benefit rights in total number of unemployed persons ^e (in %)
119	73	71	54	43	Unemployed persons per job offer ^e
56,6	56,3	56,0	55,0	54,9	Activity rate by LFS ^e (in %)
50,8	50,7	50,8	50,6	51,0	Employment rate by LFS ^e (in %)
10,3	9,9	9,3	8,0	7,2	Unemployment rate by LFS ^e (in %)
3326,81	3428,42	3543,24	3713,05	3882,99	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^d (in zł)
103,0	103,1	103,3	104,8	104,6	previous year = 100
516,2	508,7	507,6	508,4	508,9	Average monthly number of retirees and pensioners (in thous.)
98,6	98,6	99,8	100,2	100,1	previous year = 100
1653,80	1719,53	1776,99	1812,13	1870,57	Average monthly gross retirement pay and pension paid by ZUS (in zł)
105,9	104,0	103,3	102,0	103,2	previous year = 100
1116,04	1139,76	1175,20	1182,01	1201,47	Average monthly gross retirement pay and pension for farmers (in zł)
106,4	102,1	103,1	100,6	101,9	previous year = 100
					Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)
100,7	100,0	98,8	99,1	102,2	total
101,9	99,1	98,5	100,3	104,6	food and non-alcoholic beverages
96,5	97,0	96,7	96,6	96,2	clothing and footwear
101,4	101,1	100,4	99,1	101,7	dwelling

gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. e Przeciętne w roku; dane nie są w pełni porównywalne z wynikami z lat poprzedzających 2010 r. international migration – data for 2014. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. e Annual average; data are not fully comparable with the results for 2010 and

I. Wybrane dane o województwie lubelskim (dok.)

I. Selected data on Lubelskie voivodship (cont.)

Wyszczególnienie	2002	2010	2011	2012
Plony zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi) z 1 ha w dt	29,4	31,5	30,8	31,9
Obsada zwierząt gospodarskich na 100 ha użytków rolnych (stan w czerwcu) w szt.:				
bydło	29,1	27,5 ^b	25,2	27,2
trzoda chlewna ^a	108,0	95,3 ^b	54,6	45,1
Wskaźnik cen skupu (rok poprzedni = 100):				
ziarna zbóż (bez siewnego)	.	127,3	138,8	105,5
żywcza rzeźnego wołowego (bez cieląt)	117,5	98,1	120,3	118,6
żywcza rzeźnego wieprzowego	92,1	84,4	118,0	119,2
Relacje cen skupu ^c 1 kg żywcza wieprzowego do cen targowiskowych:				
1 kg żyta	13,3	9,1	6,2	7,6
1 kg jęczmienia	10,0	7,3	5,4	6,4
Produkcja sprzedana przemysłu ^d (rok poprzedni = 100; ceny stałe)	.	114,2	123,8	100,1
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle ^d (w tys.)	83,4	84,0	91,2	90,1
rok poprzedni = 100	.	103,3	108,5	98,9
Produkcja sprzedana budownictwa ^e (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	109,6	116,8	110,1
Produkcja budowlano-montażowa ^e (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	112,6	120,1	108,0
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie ^e (w tys.)	12,4	17,9	19,8	20,3
rok poprzedni = 100	.	102,0	110,8	102,6
Mieszkania oddane do użytkowania	5268	5667	6354	7190
rok poprzedni = 100	127,3	93,1	112,1	113,2
na 1000 ludności	2,4	2,6	2,9	3,3
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	105,7	107,7	107,7	102,5
Sprzedaż detaliczna towarów ^d (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	.	108,3	111,7	108,2
Podmioty gospodarki narodowej ^e	149019	164076	162095	166027
rok poprzedni = 100	99,7	105,1	98,8	102,4
w tym spółki handlowe	7087	8752	9194	9847
rok poprzedni = 100	104,0	106,3	105,1	107,1
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	832	1075	1118	1196
rok poprzedni = 100	104,0	106,6	104,0	107,0
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^f (w %)	.	95,5	93,5	94,8
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^f (w %):				
brutto	.	4,5	6,5	5,2
netto	.	3,7	5,5	4,2
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^f (w mln zł; ceny bieżące)	1274,0	2994,5	3491,4	3468,7
rok poprzedni = 100 (ceny bieżące)	.	138,2	116,6	99,3

a Do 2013 r. stan w końcu lipca. b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI. c Ceny bieżące bez VAT. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba przekracza 49 osób.

a Until 2013 as of July. b Data of Agricultural Census as of 30 June. c Current prices excluding VAT. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9

2013	2014	2015	2016	2017	Specification
31,5	38,7	37,2	40,9	43,4	Basic cereals(including mixed cereals) yields per 1 ha per dt
					Farm animals stock per 100 ha agricultural land (as of June):
25,9	26,1	25,4	25,3	25,7	cattle
41,4	44,4	39,8	39,1	42,3	pigs ^g
					Price indices of procurement (previous year = 100):
89,9	83,6	98,6	98,3	109,1	cereal grain (excluding sowing seed)
99,9	94,4	101,8	104,4	97,8	cattle for slaughter(excluding calves)
98,4	90,1	88,5	110,3	107,9	pigs for slaughter
					Procurement price ^e per kg of pigs for slaughter to marketplace prices:
7,7	8,3	8,1	8,6	8,4	per kg of rye
6,4	6,5	6,8	7,6	7,4	per kg of barley
					Sold production of industry ^d (previous year = 100; constant prices)
104,6	100,8	109,6	107,3	105,1	
88,9	89,7	90,9	94,2	96,4	Average paid employment in industry ^d (in thous.)
98,6	100,9	101,3	103,6	102,3	previous year = 100
					Sold production of construction ^e (previous year = 100; current prices)
95,9	86,9	89,5	85,6	123,3	
					Construction and assembly production ^e (previous year = 100; current prices)
92,2	82,0	95,3	82,8	134,2	
18,4	16,9	14,9	14,8	15,1	Average paid employment in construction ^e (in thous.)
90,7	91,6	88,5	98,8	102,2	previous year = 100
6960	5694	6236	7020	7361	Dwellings completed
96,8	81,8	109,5	112,7	104,9	previous year = 100
3,2	2,6	2,9	3,3	3,5	per 1000 population
					average usable floor space per dwelling (in m ²)
100,5	110,1	105,3	101,7	96,9	
					Retail sale of goods ^d (previous year = 100; current prices)
101,6	96,3	103,5	104,3	110,6	
169762	171620	173184	174123	177365	Entities of the national economy ^f
102,2	101,1	100,9	100,5	101,9	previous year = 100
10661	11381	12448	13767	14757	of which commercial companies
108,3	106,8	109,4	110,6	107,2	previous year = 100
1322	1469	1562	1785	1966	of which with foreign capital participation
110,5	111,1	106,3	114,3	110,1	previous year = 100
					Cost level indicator in non-financial enterprises ^f (in %)
94,1	93,8	91,5	93,5	93,3	
					Turnover profitability rate in non-financial enterprises (in %):
5,9	6,2	8,5	6,2	6,7	gross
4,7	5,0	7,2	5,1	5,6	net
					Investment outlays in enterprises ^f (in mln zł; current prices)
3497,4	4012,8	3850,4	3490,8	3868,0	
100,8	114,7	96,0	90,7	110,8	previous year = 100 (current prices)

pracujących przekracza 9 osób. e W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; stan w końcu roku. f Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących persons. e In the REGON register; excluding persons tending private farms in agriculture; as of at the end of the year. f Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons.

II. Wybrane dane o województwie lubelskim według miesięcy

II. Selected data on Lubelskie voivodship in months

Wyszczególnienie Specification		I	II	III	IV
A – 2016					
B – 2017					
Ludność ^a (w tys.) Population ^a (in thous.)	A B	. .	. .	. .	. .
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^b (w tys.) Average paid employment in the enterprise sector ^b (in thous.)	A B	180,4 190,0	180,7 190,3	180,7 189,8	180,4 190,2
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A B	101,1 102,8	100,2 100,2	100,0 99,7	99,8 100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A B	101,8 105,3	101,9 105,3	101,9 105,0	101,9 105,4
Bezrobotni zarejestrowani ^c (w tys.) Registered unemployed persons ^c (in thous.)	A B	113,3 100,4	113,2 99,2	110,3 94,9	104,9 90,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^c (w %) Registered unemployment rate ^c (in %)	A B	12,1 10,7	12,1 10,6	11,8 10,2	11,3 9,7
Oferty pracy zgłoszone w ciągu miesiąca Job offers declared during a month	A B	3422 3975	5190 5890	6523 7227	6288 5402
Bezrobotni na 1 ofertę pracy ^a Registered unemployed persons per job offer ^a	A B	65 41	41 30	36 27	31 25
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b (w zł) Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b (in zł)	A B	3913,28 3669,54	3624,51 3771,29	3754,74 3939,07	3560,53 3743,26
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A B	98,3 88,7	92,6 102,8	103,6 104,4	94,8 95,0
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A B	111,4 93,8	108,3 104,0	107,8 104,9	103,8 105,1
Wskaźnik cen: Price indices of:					
towarów i usług konsumpcyjnych consumer goods and services					
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 corresponding period of previous year = 100	A B	. .	. .	98,8 ^c 102,2 ^c	. .
skupu ziarna zbóż: procurement of cereal grain:					
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A B	98,7 101,9	96,0 101,0	97,8 103,2	99,8 100,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A B	95,8 99,4	92,6 104,6	94,7 110,3	94,6 110,7
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt): procurement of cattle for slaughter (excluding calves):					
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A B	101,0 90,0	99,4 91,5	97,0 101,5	95,5 102,2
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A B	104,2 93,4	105,2 86,0	100,4 90,0	95,9 96,3
skupu żywca rzeźnego wieprzowego: procurement of pigs for slaughter:					
poprzedni miesiąc = 100 previous month = 100	A B	103,7 98,2	103,2 97,3	102,7 103,6	97,1 108,7
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 corresponding month of previous year = 100	A B	98,0 124,0	93,6 116,9	96,9 117,9	93,2 132,0

a Stan w końcu okresu. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c – f Dane dotyczą okresów (miesiący): c – I-III, d – IV-VI, a As of the end of the period. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c – f Data concern to periods (months): c – I-III, d – IV-VI,

V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
.	2135,7	.	.	.	.	.	2133,3
.	2129,3	.	.	.	.	.	2126,3
180,5	181,6	182,9	183,1	184,1	184,4	184,6	184,8
189,7	189,9	190,0	189,6	189,0	188,8	188,7	190,2
100,0	100,7	100,7	100,2	100,5	100,1	100,1	100,1
99,8	100,1	100,0	99,8	99,7	99,9	100,0	100,8
101,9	102,3	103,0	103,0	103,5	103,6	103,6	103,6
105,1	104,6	103,9	103,5	102,6	102,4	102,2	102,9
100,4	95,8	94,5	93,5	91,1	90,6	92,7	95,6
86,0	82,2	81,7	81,7	79,6	77,6	78,9	81,2
10,9	10,4	10,3	10,2	9,9	9,9	10,1	10,3
9,3	8,9	8,9	8,9	8,7	8,5	8,6	8,8
5855	5676	4713	6539	6573	5100	5293	4323
6121	5442	5574	6856	6698	5867	5317	4840
25	21	25	22	23	32	32	54
19	19	21	18	21	25	25	43
3610,86	3594,50	3730,67	3676,88	3667,91	3641,93	3861,42	4135,21
3771,88	3798,80	3877,53	3857,93	3864,73	3924,49	3981,27	4377,70
101,4	99,5	103,8	98,6	99,8	99,3	106,0	107,1
100,8	100,7	102,1	99,5	100,2	101,5	101,4	110,0
102,9	104,1	103,9	105,4	103,7	103,0	103,6	103,8
104,5	105,7	103,9	104,9	105,4	107,8	103,1	105,9
.	98,6 ^d	.	.	98,8 ^e	.	.	100,1 ^f
.	102,1 ^d	.	.	102,1 ^e	.	.	102,3 ^f
101,6	101,2	98,0	96,8	101,8	100,8	101,2	102,8
104,3	101,2	108,3	82,8	102,3	101,8	102,4	102,0
101,4	100,7	96,0	96,9	92,1	95,2	95,0	96,3
113,7	113,6	125,6	107,4	108,0	109,1	110,4	109,6
105,9	97,8	101,5	116,2	100,0	87,9	99,6	105,6
99,1	99,1	98,7	100,6	103,0	98,2	105,7	102,9
101,0	97,2	106,1	121,6	123,3	105,1	100,5	104,8
90,1	91,4	88,9	77,0	79,2	88,6	94,0	91,6
108,8	109,6	107,9	99,0	101,5	94,4	97,7	102,9
103,5	101,7	95,7	100,2	96,8	90,5	96,0	99,0
105,9	110,3	120,7	118,4	113,7	113,5	124,7	130,9
125,6	116,6	103,4	104,6	99,8	95,6	93,9	90,4

e– VII-IX, f – X-XII.

e– VII-IX, f – X-XII.

II. Wybrane dane o województwie lubelskim według miesięcy (dok.)

II. Selected data on lubelskie voivodship in months (cont.)

Wyszczególnienie Specification			I	II	III	IV
A – 2016						
B – 2017						
Relacja ceny skupu ^a 1 kg żywca wieprzowego do ceny targowiskowej 1 kg żyta <i>Procurement price^a per kg of pigs for slaughter to marketplace price per kg of rye</i>	A	7,1	7,6	7,6	7,3	
	B	8,3	8,4	8,4	9,0	
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (ceny stałe): <i>Sold production of industry^b (constant prices):</i>						
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	86,6	113,3	106,4	93,1	
	B	91,8	101,2	115,0	86,6	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	106,5	117,6	109,3	106,4	
	B	113,2	101,7	109,9	102,1	
Produkcja budowlano-montażowa ^b (ceny bieżące): <i>Construction and assembly production^b (current prices):</i>						
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	42,7	92,4	104,2	93,4	
	B	29,4	141,1	124,3	85,1	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	121,0	93,6	79,6	77,0	
	B	68,0	103,9	123,9	113,0	
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku) <i>Dwellings completed (since the beginning of the year)</i>	A	950	1369	1800	2232	
	B	528	1212	1667	2104	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 <i>corresponding period of previous year = 100</i>	A	198,3	147,4	137,8	135,9	
	B	55,6	88,5	92,6	94,3	
Sprzedaż detaliczna towarów ^b (ceny bieżące): <i>Retail sale of goods^b (current prices):</i>						
poprzedni miesiąc = 100 <i>previous month = 100</i>	A	79,8	104,0	117,7	94,0	
	B	78,2	107,0	118,2	97,8	
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100 <i>corresponding month of previous year = 100</i>	A	107,4	107,7	104,1	102,7	
	B	104,8	107,8	108,2	112,5	
Podmioty gospodarki narodowej ^c <i>Entities of the national economy^c</i>	A	173155	173200	173423	173650	
	B	173683	173671	173999	174430	
w tym spółki handlowe <i>of which commercial companies</i>	A	12540	12653	12753	12854	
	B	13874	13947	14049	14138	
w tym z udziałem kapitału zagranicznego <i>of which with foreign capital participation</i>	A	1600	1617	1636	1648	
	B	1793	1808	1825	1843	
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach niefinansowych ^d <i>Profitability rate of turnover in non-financial enterprises^d</i>						
brutto (w %) <i>gross (in %)</i>	A	.	.	6,7	.	
	B	.	.	6,7	.	
netto (w %) <i>net (in %)</i>	A	.	.	5,4	.	
	B	.	.	5,5	.	
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^d (w mln zł; ceny bieżące) <i>Investment outlays in enterprises^d (in mln zł; current prices)</i>	A	.	.	567,6	.	
	B	.	.	593,2	.	
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące) <i>corresponding period of previous year = 100 (current prices)</i>	A	.	.	88,8	.	
	B	.	.	104,5	.	

a Ceny bieżące bez VAT. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c W rejestrze REGON; bez osób prowadzących gospodarstwa a Current prices excluding VAT. b Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 9 persons. c In the REGON register; excluding persons tending private

V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
8,6 9,2	8,9 9,5	9,9 8,3	10,0 9,1	9,1 8,5	9,2 7,9	8,7 7,7	9,1 7,4
95,6 105,7	110,8 107,0	93,8 93,5	106,4 101,6	103,9 102,8	98,9 102,6	100,6 102,3	101,1 87,1
106,1 113,0	109,3 109,2	103,0 108,8	112,0 103,7	106,1 102,7	105,7 106,5	108,2 108,3	106,8 93,2
132,8 128,8	110,5 116,8	91,0 115,6	108,8 152,5	120,6 66,3	89,0 117,9	125,5 118,5	131,3 123,1
76,9 108,9	72,0 115,1	69,5 146,1	75,1 204,8	85,8 112,5	66,1 149,1	98,2 140,7	98,8 131,9
2716 2574	3115 3219	3458 3656	4307 4535	4963 5148	5627 5714	6303 6385	7020 7361
133,5 94,8	125,6 103,3	115,7 105,7	123,0 105,3	115,5 103,7	114,6 101,5	118,3 101,3	112,7 104,9
97,1 98,8	104,0 100,0	94,9 97,9	105,2 104,4	97,9 98,8	101,8 102,3	96,0 97,0	120,8 111,3
97,8 114,5	103,4 110,0	96,6 113,5	104,8 112,6	103,4 113,6	101,1 114,2	106,0 115,4	107,0 106,4
174011 174826	173182 175200	173360 175530	173648 176139	173977 176338	174091 176753	174084 177096	174123 177365
12939 14241	13022 14327	13139 14391	13295 14443	13445 14502	13534 14585	13626 14675	13767 14757
1669 1865	1681 1885	1694 1900	1708 1911	1727 1929	1754 1947	1769 1955	1785 1966
.	6,8 6,7	.	.	6,8 6,3	.	.	6,2 6,7
.	5,6 5,5	.	.	5,6 5,1	.	.	5,1 5,6
.	1365,1 1495,4	.	.	2290,0 2491,5	.	.	3490,8 3868,0
.	84,5 109,5	.	.	89,9 108,8	.	.	90,7 110,8

indywidualne w rolnictwie; stan w końcu okresu. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.
farms in agriculture; as of at the end of the period. d Data concern economic entities in which the number of employed persons exceeds 49 persons; data are presented cumulatively.